

nota

— instituut voor cultuurtechniek en waterhuishouding, wageningen —

**HET BELEID UIT DE GROENE STRUCTUURSCHEMA'S VOOR
LANDINRICHTINGSPROJECTEN IN VOORBEREIDING**

Richtdoelen, uitgangspunten, maatregelen (RUM) en
overige coderingen volgens de methode BASALT

dr. E.G.M. Dessing en K.E.J.G. Jansen

Nota's van het Instituut zijn in principe interne communicatie-
middelen, dus geen officiële publikaties.

Hun inhoud varieert sterk en kan zowel betrekking hebben op een
eenvoudige weergave van cijferreeksen, als op een concluderende
discussie van onderzoeksresultaten. In de meeste gevallen zullen
de conclusies echter van voorlopige aard zijn omdat het onderzoek
nog niet is afgesloten.

Bepaalde nota's komen niet voor verspreiding buiten het Instituut
in aanmerking

I N H O U D

	blz.
1. INLEIDING	1
2. HET BELEID UIT DE GROENE STRUCTUURSCHEMA'S VOOR LANDINRICHTINGSPROJECTEN IN VOORBEREIDING	3
2.1. Werkwijze	3
2.2. Toelichting per structuurschema	6
3. SELECTIE VAN HET BELEID VOOR EEN BEPAALD LANDINRICHTINGPROJECT (VOORBEELD HAREN)	9
4. STRIJDIGHEDEN TUSSEN STRUCTUURSCHEMA'S	20
5. BELEIDSCATEGORIEËN IN LANDINRICHTINGSPROJECTEN	22
6. SAMENVATTING, CONCLUSIES, AANBEVELINGEN	24
LITERATUUR	26
BIJLAGEN	
DEFINITIES UIT DE DRIE GROENE STRUCTUURSCHEMA'S	

1. INLEIDING

Deze nota behandelt de beleidsuitspraken uit de groene structuurschema's die van toepassing kunnen zijn voor landinrichtingsprojecten in voorbereiding. De groene structuurschema's zijn het Structuurschema Landinrichting, het Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud en het Structuurschema Openluchtrecreatie. Deze structuurschema's hebben de procedure van de planologische kernbeslissing (PKB) doorlopen. Tot en met de regeringsbeslissingen (delen a t/m d) is de PKB-procedure afzonderlijk doorlopen; daarna zijn de drie regeringsbeslissingen gezamenlijk door de Tweede Kamer behandeld. De tekst van de vastgestelde planologische kernbeslissingen (delen e) zijn in 1986 gepubliceerd. Landinrichtingsprojecten zijn gericht op inrichting van het landelijk gebied overeenkomstig de functies die in het kader van de ruimtelijke ordening zijn aangegeven. Daarbij geldt het streekplan als integratiekader voor het ruimtelijk beleid. In de groene structuurschema's wordt dan ook op veel plaatsen een nadere uitwerking van het beleid op provinciaal niveau aanbevolen. In landinrichtingsprojecten wordt daarom in de eerste plaats het streekplan als ruimtelijk beleidskader aangehouden. Daarnaast spelen de structuurschema's een rol, evenals bijvoorbeeld de Nota Landelijke Gebieden.

Bij de voorbereiding van landinrichtingsprojecten wordt doorgaans in een vroeg stadium een samenvatting gemaakt van het relevante ruimtelijke beleid. Om hierbij een goede doorwerking van de groene structuurschema's te bevorderen, is een samenvatting gemaakt van de voor alle landinrichtingsprojecten in voorbereiding relevante uitspraken. Let wel: de uitspraken uit de structuurschema's over welke projecten in aanmerking komen voor landinrichting, zijn buiten beschouwing gelaten.

De beleidsuitspraken zijn samengevat in termen van de methode BASALT: richtdoelen, uitgangspunten en maatregelen (RUM). BASALT (BASIS ALTERNATIEVEN) is een methode voor planvorming in landinrichtingsprojecten. Met deze methode kan de planvorming meer gestructureerd plaatsvinden en kunnen alternatieven op een meer systematische wijze worden ontwikkeld. De methode is beschreven in Mededelingen Landinrichtingsdienst 165 (STUDIEGROEP BASALT, 1986). Naast de indeling in RUM worden de beleidsuitspraken gecodeerd naar onder meer functie, inrichtingsfactor en deelgebieden. Hierdoor wordt het mogelijk om RUM's te sorteren naar bijvoorbeeld inrichtingsfactor en deelgebied. Gebruik is gemaakt van het programmapakket SORTEER (DESSING & VAN STAVEREN, 1987).

In hoofdstuk 2 wordt de samenvatting van de groene structuurschema's in RUM en de wijze waarop deze is gemaakt toegelicht. Tevens wordt het plaatsgebonden karakter van een aantal beleidscategorieën toegelicht. De samenvattingen van de groene structuurschema's zijn te vinden in de bijlagen 1 tot en met 3. Bijlage 4 bevat een tabel voor de plaatsbepaling van beleidscategorieën; verwezen wordt naar kaarten en andere informatiebronnen.

Uit de samenvatting kunnen beleidsuitspraken worden geselecteerd die voor een bepaald project gelden. Als voorbeeld is dit gedaan voor het landinrichtingsproject Haren in Groningen. De selectie en wijze waarop deze selectie kan worden verkregen worden toegelicht in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 worden strijdigheden en overeenkomsten tussen enkele op dezelfde plaats geldende beleidsuitspraken besproken. Hierdoor wordt het karakter van de beleidsuitspraken in de structuurschema's verduidelijkt.

Hoofdstuk 5 behandelt het voorkomen van beleidscategorieën in landinrichtingsprojecten in de stedelijke invloedssfeer en in landelijk Nederland. Daarvoor is gebruik gemaakt van de zwaluwstaartkaart. Deze zwaluwstaartkaart geeft de ligging van een groot aantal beleidscategorieën uit de structuurschema's weer in grids van 2 bij 2 vierkante kilometer. De Afdeling Landinrichtingsonderzoek van de Landinrichtingsdienst was ons behulpzaam door het maken van enkele gerichte selecties uit de computerbestanden van de zwaluwstaartkaart.

Hoofdstuk 6 besluit de nota met een samenvatting, conclusies en aanbevelingen. Hier worden enkele beschouwingen gegeven over de aard en het abstractieniveau van de beleidsuitspraken in de groene structuurschema's.

2. HET BELEID UIT DE GROENE STRUCTUURSCHEMA'S VOOR LANDINRICHTINGS-PROJECTEN IN VOORBEREIDING

2.1. Werkwijze

De groene structuurschema's zijn samengevat voor wat betreft de beleidsuitspraken, die gelden voor alle landinrichtingsprojecten in voorbereiding. Daarbij zijn uitspraken over de relaties tussen de verschillende wetten weggelaten, voorzover deze geen inhoudelijke aanwijzingen voor de voorbereiding van landinrichtingsprojecten geven. Alle financiële regelingen zijn weggelaten in verband met het tijdsgebonden karakter. Deze samenvatting kan relevant zijn voor de fasen deeladviezen, schetsontwerp, programma en plan. De structuurschema's zelf, behalve de kaarten, hoeven niet meer geraadpleegd te worden. Ook voor de zienswijze is de samenvatting van belang. Doordat uitspraken over het al dan niet in aanmerking komen voor landinrichting niet zijn opgenomen, moeten de structuurschema's wat dit betreft nog wel worden geraadpleegd.

De samenvatting heeft de vorm gekregen van een op landinrichting afgestemde hiërarchie in doelstellingen:

- richtdoelen (R): abstract, de hoofddoelstellingen;
- uitgangspunten (U): concreet, de aanduiding van gewenste toekomstige inrichtingssituatie;
- maatregelen (M): concreet, hoe de gewenste inrichtingssituatie te bereiken; actief of door het stellen van randvoorwaarden.

Tussen R, U en M is sprake van doel-middel relaties. Uitgangspunten zijn middelen om richtdoelen te bereiken; maatregelen zijn middelen om uitgangspunten te realiseren. R, U en M zijn begrippen uit de methode BASALT, een methode voor het op systematische wijze ontwikkelen van landinrichtingsalternatieven (STUDIEGROEP BASALT, 1986). Voor het gemakkelijk verwerken van R, U en M wordt gebruik gemaakt van de computer. Er is een programmapakket ontwikkeld voor het in hiërarchisch verband plaatsen van R, U en M en voor het sorteren op basis van toegekende specificaties (DESSING & VAN STAVEREN, 1987).

Behalve naar R, U en M zijn de beleidsuitspraken uit de structuurschema's nog gecodeerd naar onder meer inrichtingsfactor (landschapsbouw, ontsluiting, verkaveling en waterbeheersing). Een overzicht van de gebruikte codes is te vinden op de buitenzijde van de achterkaft. Beleidsuitspraken uit de delen a (beleidsvoornemen), d (regeringsbeslissing) en e (vastgestelde tekst van de planologische kernbeslissing) zijn weergegeven. Alleen de uitspraken uit de delen a en d, die in overeenstemming zijn met deel e zijn in de samenvatting opgenomen. Beleidsuitspraken uit deel e zijn bovendien met een code gemarkeerd (u) en omkaderd. De code dient om met behulp van de computer de uitspraken uit deel e te kunnen selecteren. De omkadering op papier maakt het aandeel van de uitspraken uit deel e snel duidelijk. In totaal beslaan de delen a, d en e 897 pagina's; de voor landinrichtingsprojecten relevante samenvatting van de beleidsuitspraken is beperkt tot 42 pagina's. Figuur 1 geeft een gedeelte van de samenvatting van het Structuurschema Landinrichting.

De volledige samenvattingen van de structuurschema's zijn te vinden in de bijlagen 1, 2 en 3. Voor elk structuurschema wordt eerst een overzicht gegeven van de items in de samenvatting (verder checklijst genoemd) en vervolgens de samenvatting zelf. Behalve op schrift zijn de samenvattingen ook beschikbaar in de vorm van een VAX-computerbestand.

Sommige beleidsuitspraken gelden alleen op bepaalde plaatsen. Welke plaatsen dit zijn blijkt uit de kaarten bij de structuurschema's (plusminus schaal 1:1.500.000) en uit andere informatie waarnaar in de structuurschema's wordt verwezen. Dit laatste betreft: het monumentenregister, het register beschermde stads- en dorpsgezichten en inventarisaties van gemeenten en provincies. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van de zwaluwstaartkaart. Op deze kaart staat het voorkomen van de meeste beleidscategorieën uit de groene structuurschema's per grid van 2 km bij 2 km (bij tenminste 50% van de oppervlakte binnen een grid). Bij een oppervlakte van landinrichtingsprojecten van circa 10 000 ha en minder, is daarom alleen een globaal inzicht mogelijk in het voorkomen van de verschillende beleidscategorieën in een bepaald landinrichtingsgebied. In de checklijsten zijn de uitspraken die op een bepaalde plaats gelden op een donkere ondergrond weergegeven. Bijlage 4 bevat een tabel met de aanduidingen van de beleidscategorieën uit de checklijsten en de aanduidingen daarvan op verschillende kaarten en lijsten.

R BA V 012.000.000
*VERKAVELING (DOELSTELLING & STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

De verbetering van de verkavelingstoestand in het landelijk gebied gericht op een doelmatig gebruik van de grond voor de te vervullen functies (deel e, p. 5)

U BL V 012.003.000
*LIGGING BEDRIJFSGEBOUWEN EN EFFECTEN NIET-AGRARISCHE BELANGEN

Verbetering van de ligging van agrarische bedrijfsgebouwen ten opzichte van hun gronden en opheffing van ongunstige effecten op niet-agrarische belangen (deel e, p. 9)

M BA V 012.003.013
*BOERDERIJVERPLAATSING

Boerderijverplaatsing zal worden bevorderd in het kader van het openbaar belang (deel e, p. 9)

Ook uit planologische of milieuhygiënische redenen kan verplaatsing van landbouwbedrijven uit (de nabijheid van) dorpskernen gewenst zijn. Verplaatsingen van vooral veehouderijbedrijven uit openbaar belang zal vooral in die gevallen worden nagestreefd waarin naast agrarische, ook planologische en milieuhygiënische bezwaren kunnen worden weggenomen (deel a, p. 116)

M BA V 012.000.014
*HERVERKAVELING

Bevorderen van zoveel mogelijk concentratie van het grondgebruik door herverkaveling en daarmee een bijdrage te leveren aan de door het betrokken gebied ruimtelijk te vervullen functies, met name voor land- en tuinbouw, bos- en landschapsbouw, openluchtrecreatie en natuur- en landschapsbehoud. Deze herverkaveling kan in meer of mindere mate gecombineerd met andere inrichtingsfactoren plaatsvinden (deel e, p. 9)

In gebieden met afwisselend landbouw, natuur en andere functies in kleinere ruimtelijke eenheden zal herverkaveling van de gronden zodanig plaatsvinden dat de bedrijfsvoering op de in agrarisch gebruik zijnde gronden zo goed mogelijk past in het stramen van landschapselementen en natuurwaarden, zonder dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering wezenlijk wordt belemmerd (deel e, p. 9)

Fig. 1. Structuurschema Landinrichting: deel van de samenvatting

De codeletters geven specificaties van de beleidsuitspraken aan:

R=Richtdoel   B=Samenvatting ruim-   A=Afweging/   V=Verka-   u=beleids-
U=Uitgangspunt   telijk beleid   integratie   veling   uitspraak
M=Maatregel   L=Landbouw   uit deel e

De code-nummers geven het verband tussen R, U en M aan:

012.000.000 = richtdoel 12 (=doelstelling 8 van het Structuurschema Landinrichting)

012.003.000 = uitgangspunt 3, behorend bij richtdoel 12

012.003.014 = maatregel 14, behorend bij uitgangspunt 3 en richtdoel 12

Uitspraken van de vastgestelde tekst van de planologische kernbeslissing (deel e) zijn omkaderd.

2.2. Toelichting per structuurschema

R, U en M zijn drie hiërarchische niveaus die speciaal voor landinrichting relevant zijn. In de structuurschema's zijn echter meer hiërarchische niveaus onderscheiden, vooral binnen het richtdoelenniveau. Per structuurschema is dit in schema weergegeven (zie figuur 2, 3 en 4). Deze schema's geven bovendien een overzicht van de samenvattingen van de structuurschema's.

Het Structuurschema Landinrichting bevat een hoofddoelstelling die is uitgewerkt in 14 doelstellingen.

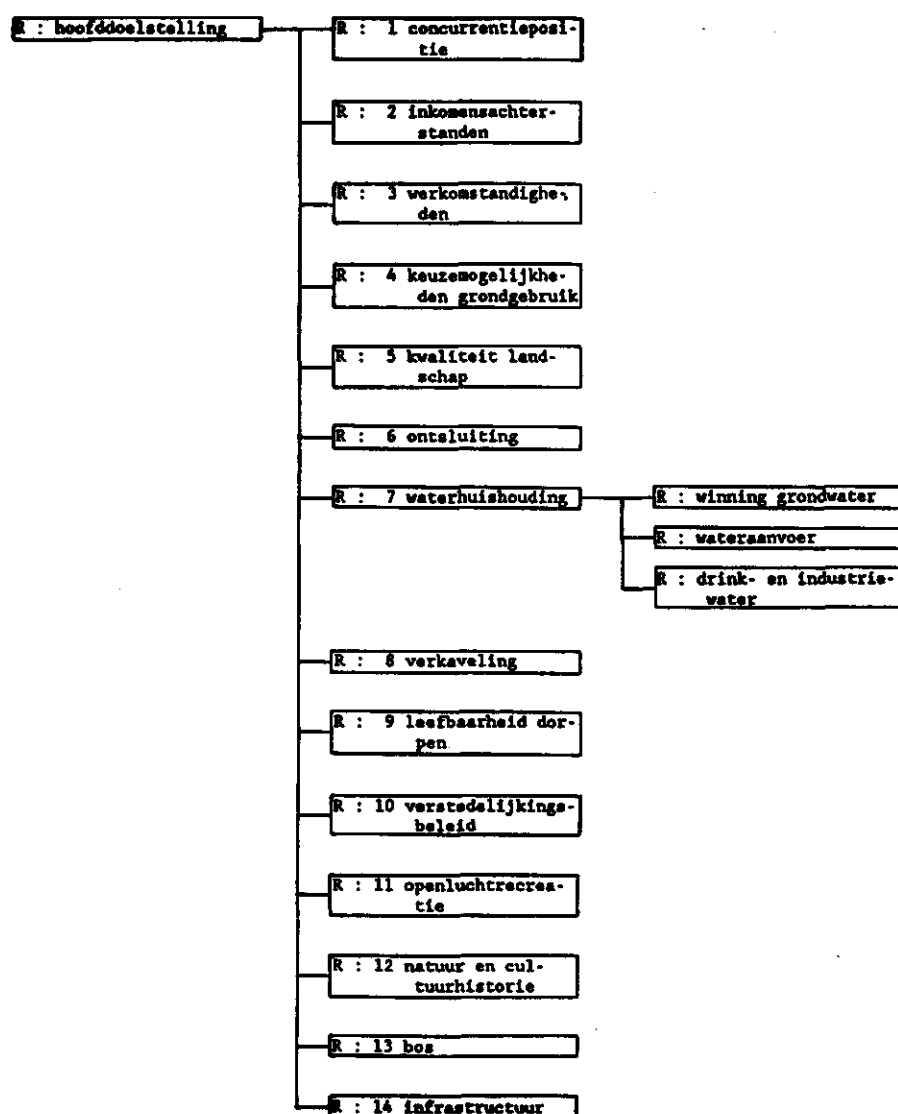

Fig. 2. Overzicht samenvatting Structuurschema Landinrichting (zie bijlage 1 voor de volledige samenvatting)

Bij het Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud is de hoofddoelstelling onderverdeeld in drie hooflijnen van beleid. De eerste hoofdlijn van beleid is weer onderverdeeld in algemeen en toegespitst beleid. Het toegespitste beleid is onderverdeeld in 13 beleidscategorieën, die grotendeels op kaart zijn terug te vinden.

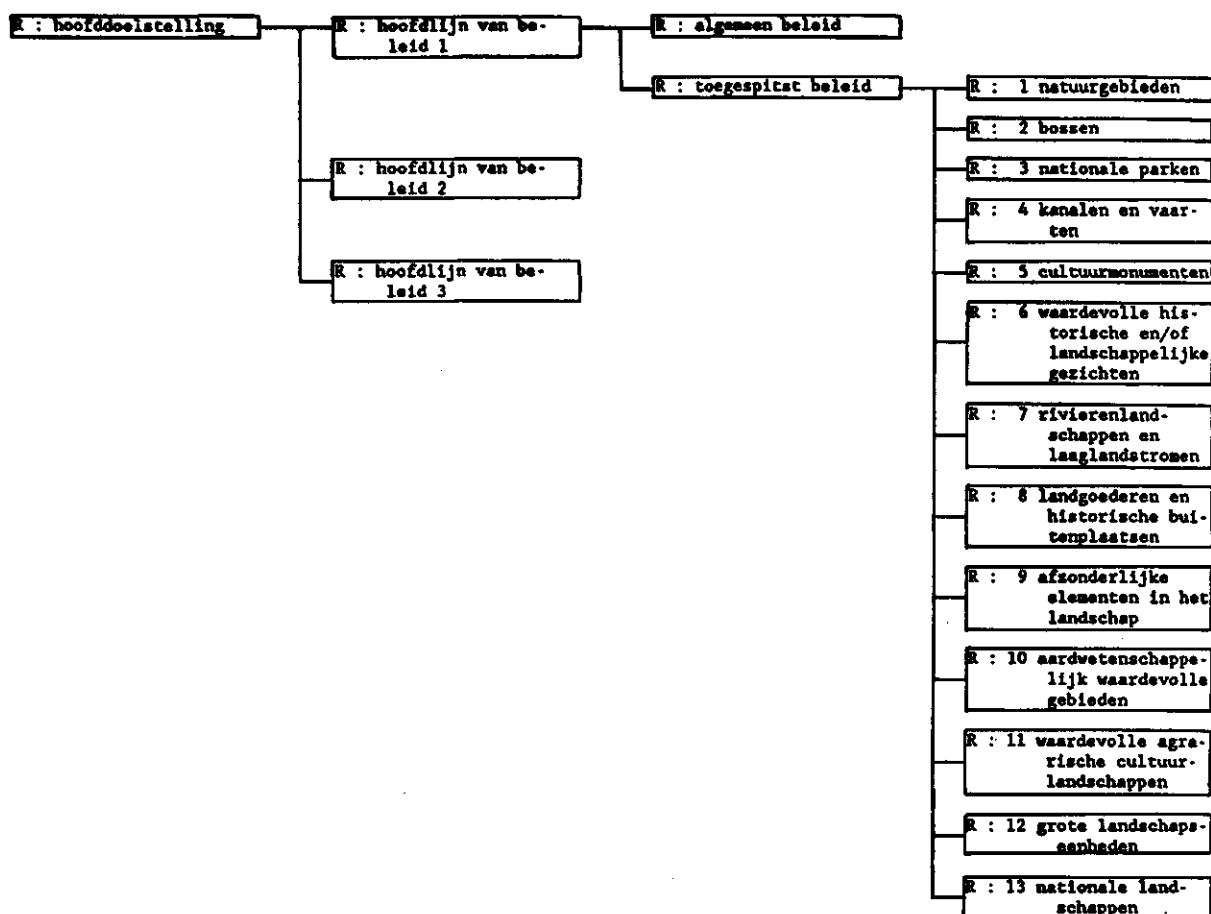

Fig. 3. Overzicht samenvatting Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud (zie bijlage 2 voor de volledige samenvatting)

De hoofddoelstelling van het Structuurschema Openluchtrecreatie bestaat uit vier delen. Deze vormen samen het algemene beleid van het structuurschema. Verder bestaat de samenvatting uit beleidscategorieën, welke ook grotendeels op kaart zijn terug te vinden. Deze indeling is niet hetzelfde als die in het structuurschema. Daar wordt namelijk per recreatievorm nagegaan wat de tekorten zijn en hoe die opgelost

kunnen worden. De beleidscategorieën nationale landschappen en randstad (groenstructuur) zijn wel direct ontleend aan het Structuurschema Openluchtrecreatie.

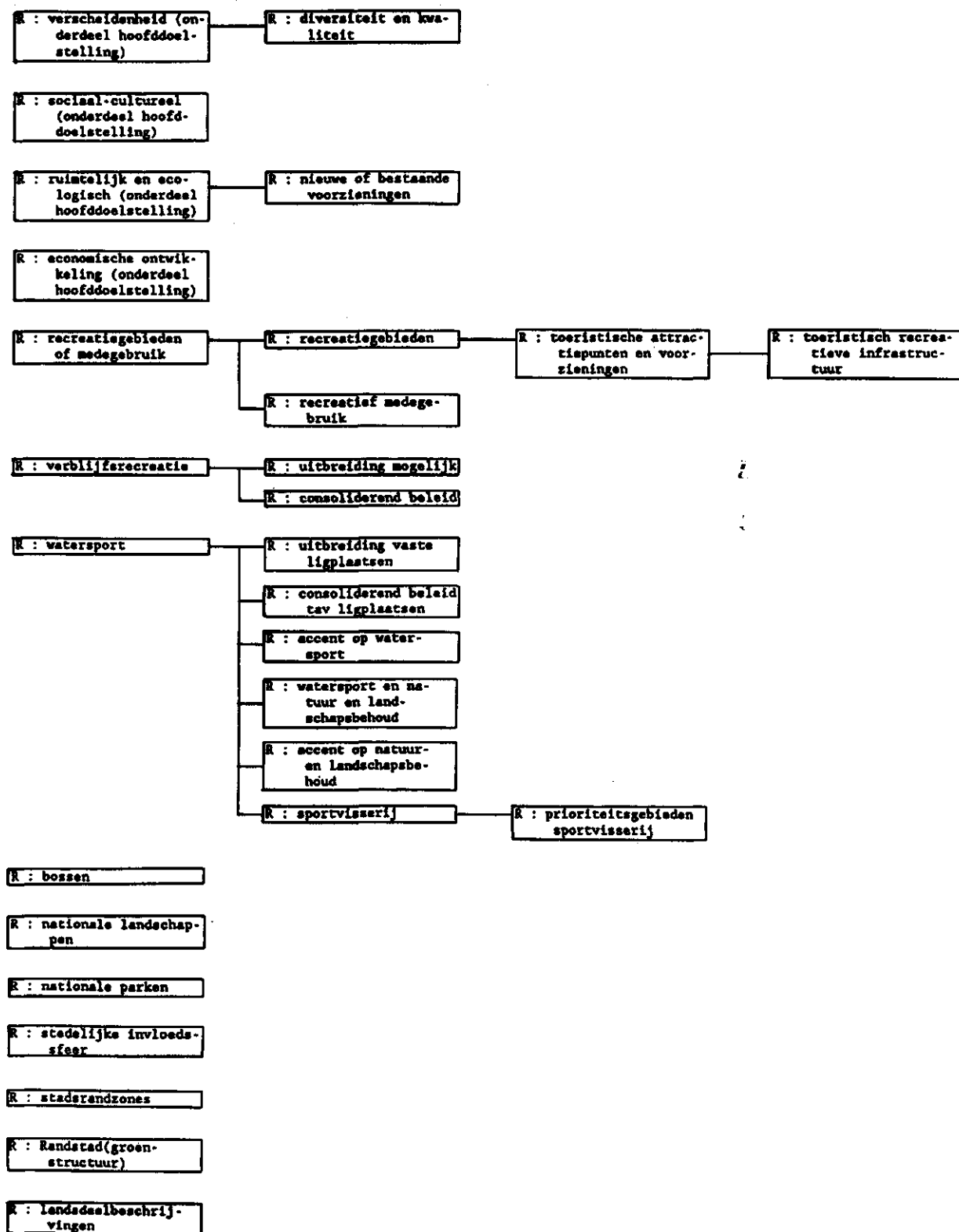

Fig. 4. Overzicht samenvatting Structuurschema Openluchtrecreatie
(zie bijlage 3 voor de volledige samenvatting)

3. SELECTIE VAN HET BELEID VOOR EEN BEPAALD LANDINRICHTINGPROJECT (VOORBEELD HAREN)

Uit de samenvatting kunnen de beleidsuitspraken worden geselecteerd die voor een bepaald project gelden. De selectie kan worden uitgevoerd in drie stappen, volgens drie criteria. Daarna kan in stap 4 een RUM-boom worden samengesteld van de uitspraken die voor het betreffende project gelden. De eerste drie stappen worden verduidelijkt aan de hand van het voorbeeld van het landinrichtingsproject Haren in Groningen. In de figuren 5, 6 en 7 zijn de checklijsten van de drie structuurschema's opgenomen. In deze checklijsten zijn de onderdelen aangegeven, die volgens de drie criteria geschrapt mogen worden.

Stap 1

Schrappen van beleidsuitspraken die de opbouw van de structuurschema's verduidelijken, maar geen concrete aanwijzingen geven. Zie de donker-grijs gemarkeerde beleidsuitspraken in de figuren 5, 6 en 7.

Stap 2

Schrappen van beleidsuitspraken over de doelstellingen uit het Structuurschema Landinrichting, die voor het betreffende project niet van belang worden geacht. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de Nota Overwegingen en Uitgangspunten. Deze nota ex artikel 19 van de Landinrichtingswet wordt voor elk landinrichtingsproject uitgebracht, zodra het project op het voorbereidingsschema wordt geplaatst. In deze nota staat vermeld welke doelstellingen van het Structuurschema Landinrichting, gelet op de ruimtelijke ontwikkeling in het bijzonder van belang worden geacht. In figuur 5 zijn de beleidsuitspraken, die voor Haren niet van belang zijn volgens de Nota inzake overwegingen en uitgangspunten (1986), weergegeven op een gespikkelde ondergrond.

Stap 3

Schrappen van plaatsgebonden beleidsuitspraken die niet gelden voor Haren.

Hiervoor moet van de plaatsgebonden beleidsuitspraken (gemarkeerd in de checklijsten in bijlage 2 en 3) worden nagegaan welke in het betreffende project gelden. De in bijlage 4 weergegeven tabel met plaatsaanduidingen van de plaatsgebonden beleidscategorieën geeft aan welke kaarten en andere informatiebronnen kunnen worden geraadpleegd. In de figuren 6 en 7 zijn de beleidsuitspraken die voor Haren niet relevant zijn, weergegeven op een lichtgrijze ondergrond. Voor het bepalen van de relevantie is gebruik gemaakt van informatie uit de kaarten van de structuurschema's, de zwaluwstaartkaart en het streekplan (1985).

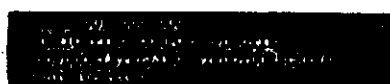
Stap 4

Samenstellen RUM-boom.

Als op de bovenbeschreven wijze is bepaald welke beleidsuitspraken voor een bepaald landinrichtingsproject niet van belang zijn, kunnen deze uitspraken vervolgens worden verwijderd uit de computerbestanden met de volledige samenvatting (RUMSSLAN.TXT, RUMSSNAT.TXT EN RUMSSOR.TXT). In het dan gevormde computerbestand moeten vervolgens de deelgebieden-codes worden toegevoegd. Als geen deelgebieden zijn onderscheiden is dit de code a (alle deelgebieden) voor alle beleidsuitspraken. Als wel deelgebieden zijn onderscheiden, kan van de plaatsgebonden beleidsuitspraken worden aangegeven in welke deelgebieden ze van toepassing zijn. Voorwaarde is dat de plaatsaanduidingen voldoende concreet zijn. Is dat niet het geval dan gelden de beleidsuitspraken vooralsnog voor het gehele landinrichtingsproject (code a). In het geval van een onduidelijke plaatsbepaling, kan behalve de deelgebieden-codes waarover duidelijkheid is, ook de code a worden toegekend. Later dient dan een nadere concretisering plaats te vinden. Na het toevoegen van de deelgebieden-codes kan vervolgens een RUM-boom gemaakt worden met het programmapakket SORTEER. Tabel 1 bevat voor het voorbeeld Haren de daartoe te geven commando's, voorzien van een korte toelichting.

Tabel 1. Commando's voor het maken van een RUM-boom voor een bepaald project (voorbeeld Haren)

Commando's	Toelichting
\$ COPY RUMSSLAN.TXT RUMHA.TXT \$ APPEND RUMSSNAT.TXT RUMHA.TXT \$ APPEND RUMSSOR.TXT RUMHA.TXT	De drie basisbestanden worden aan elkaar gekoppeld en blijven daarnaast als basisbestand beschikbaar. In de naam van de nieuwe file geeft HA aan dat deze voor Haren geldt. Voor een ander project kan een andere afkorting worden gekozen.
\$ EDT RUMHA.TXT * SET WRAP 40 * C Control Z * Exit	Eerst worden de beleidsuitspraken geschrapt die volgens de stappen 1, 2 en 3 niet relevant blijken te zijn. Daarna worden de deelgebieden-codes toegevoegd. Daarna worden de veranderingen vastgelegd.
\$ COPY RUMHA.TXT RUM.TXT \$ RUN VISI \$ RUN VISY \$ PRINT RUMBOOM.SRT	Het bestand voor Haren wordt gekopieerd en krijgt de naam RUM.TXT. Daarna kunnen de programma's VISI en VISY gebruikt worden. De RUM-boom is daarna te vinden in de file RUMBOOM.SRT.

R BL A 001.000.000
* CONCURRENTIPOSITIE (DOELSTELLING 1
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BL A 003.000.000
* INKOMENSACHTERSTANDEN (DOELSTELLING 2
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BL A 004.000.000
* WERKOMSTANDIGHEDEN (DOELSTELLING 3
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BL A 005.000.000
* SAMENMOSSELIJKEDE GRONDGEBOUW
(DOELSTELLING 4 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING)

R BS A 006.000.000
* KWALITEIT LANDSCHAP (DOELSTELLING 5
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BA O 007.000.000
* ONTSLUITING (DOELSTELLING 6
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

U BL O 007.001.000
* GOEDE BEREIKBAARHEID BEDRIJFSGEBOUWEN
EN GRONDEN

U BA O 007.002.000
* NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

R BA W 008.000.000
* WATERHUISHOUDING (DOELSTELLING 7
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BA W 009.000.000
* WINNING GRONDWATER TSV LANDBOUW

R BA W 010.000.000
* WATERAANVOER

R BX W 011.000.000
* DRINK- EN INDUSTRIEWATER

R BA V 012.000.000
* VERKAVELING (DOELSTELLING 8
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

U BL V 012.003.000
* LIGGING BEDRIJFSGEBOUWEN EN EFFECTEN
NIET-AGRARISCHE BELANGEN

R BX A 013.000.000
* LEEFBAARHEID DORPEN (DOELSTELLING 9
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BX A 014.000.000
* VERSTEDELIJKINGSBELEID (DOELSTELLING
10 STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BR A 015.000.000
* OFENLUCHTRECREATIE (DOELSTELLING 11
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

M BS D 006.000.001
* MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN
VERBETERING KWALITEIT LANDSCHAP

M BA O 007.000.002
* VERKEERSGELEIDING

M BA O 007.000.003
* AANLEG OF VERBETERING WEGEN EN
(FIETS)PADEN

M BL O 007.001.004
* GOEDE BEREIKBAARHEID BEDRIJFSGEBOUWEN
EN GRONDEN

M BA O 007.002.005
* MOGELIJKHEDEN INVLOED NATUUR,
LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

M BA V 008.000.006
* NADELIGE INVLOEDEN WATERBEHEERSING

M BA W 008.000.007
* BEHEERSING PER FUNCTIE GEBIED

M BL W 008.000.008
* VISSTAND

M BX W 008.000.009
* WATERAFVOER STEDELIJKE GEBIEDEN VIA
LANDELIJK GEBIED

M BA W 009.000.010
* WINNING GRONDWATER TSV LANDBOUW IN
WATERWINGEBIEDEN

M BA W 010.000.011
* WATERAANVOER

M BX W 011.000.012
* BESCHERMING DRINK- EN INDUSTRIEWATER

M BA V 012.003.013
* BOERDERIJVERPLAATSTING

M BA V 012.000.014
* HERVERKAVELING

M MA V 012.000.015
* KAVELRUIL

M BR O 015.000.016
* RECREATIEVE FIETS-, VOET- EN
RUITERPADEN

M BR V 015.000.017
* SPORTVISSERIJ

Fig. 5. Checklijst Structuurschema Landinrichting (zie vervolg)

Donkergrij: Niet relevant voor een bepaald project

Gespikkeld : Niet relevant volgens de Nota overwegingen en uitgangpunten
van Haren (1986)

R EX A 016.000.000
* NATUUR EN CULTUURHISTORIE
(DOELSTELLING 12 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

R EX A 017.000.000
* BOS (DOELSTELLING 13 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

M EX D 017.000.018
* ONTWIKKELING, AANLEG, BEHEER BOSSEN

R EX A 018.000.000
* INFRASTRUCTUUR (DOELSTELLING 14
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

Fig. 5. Checklijst Structuurschema Landinrichting (vervolg)

Donkergrijs: Niet relevant voor een bepaald project

Gespikkeld : Niet relevant volgens de Nota overwegingen en uitgangspunten
van Haren (1986)

R BS V 001.000.000 * HANDHAVEN, BEWAKEN EN ONTWIKKELEN VAN NATUURLIJKE EN CULTUURHISTORISCHE VERSCHIEDENHEID/VAARDEN (HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD).		
R BA V 002.000.000 * INSTANDHOUDING, VERSTERKING BESTAANDE NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN (HOOFDLIJN VAN BELEID 1 STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD)		M BA A 002.000.001 * INSTANDHOUDING EN VERSTERKING DOOR BESCHERMING M MN V 002.000.002 * AANKOOP VAN TERREINEN VOOR BESCHERMING OF BEHEER
R BS V 003.000.000 * ALGEMEEN BELEID BINNEN INSTANDHOUDING VAN NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN (ONDERDEEL VAN HOOFDLIJN VAN BELEID 1)	U BA V 003.001.000 * BEPERKING DIRECT EN INDIRECT KUINTERSLAG VOORZIENINGEN U BS V 003.002.000 * FUNCTIONEEL OPTEVLAK EN -RELATIES ECOSYSTEMEN	
	U BA D 003.003.000 * NABELIJGE UITSTRALINGSEFFECTEN VOORZIENINGEN EN INRICHTINGSMATIGINGEN	M BA V 003.003.003 * REALISEREN EN INPASSEN VAN VOORZIENINGEN
	U BA D 003.004.000 * LOKATIE- EN TRACKEKEUZE	M BA A 003.004.004 * WAARDEVOLLE GRADIENTSITUATIES
		M BS D 003.004.005 * VERSPREIDINGS- OF MIGRATIEPATRONEN
		M BA V 003.000.006 * GROND- EN OPTEVLAKTEWATER
		M BA A 003.000.007 * LUCHT
R BA A 004.000.000 * TOEGEPAST BELEID BINNEN INSTANDHOUDING VAN NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN (ONDERDEEL VAN HOOFDLIJN VAN BELEID 1)		
R BA V 005.000.000 * 1. NATUURGEBIEDEN	U BA V 005.005.000 * BEZIGTING NATUURGEBIEDEN	
	U BA A 005.006.000 * BEHEER EN MEDEGERUIK	M BA V 005.006.008 * WATERWINNING IN NATUURGEBIEDEN (1), BOSSEN (2) EN NATIONALE PARKEN (3)
		M BA V 005.006.009 * WATERWINNING SPECIFIEK IN NATUURGEBIEDEN
		M BA O 005.006.010 * AFSLUITEN WEGEN EN PADEN
	U BA V 005.007.000 * INTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN (1) EN BOSSEN (2)	M BA V 005.007.011 * INTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN (1) EN BOSSEN (2)
	U BA V 005.008.000 * EXTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN	
	U BA D 005.009.000 * BEINVLONDING VAN BUTTENAF	M BA V 005.009.012 * HYDROLOGISCHE SITUATIE
		M BA V 005.009.013 * AANBOUWING, UITREIDING EN INTENSIVERING
		M BA D 005.000.014 * ZWAARVEGEND MAATSCHAPPELIJK BELANG IN NATUURGEBIEDEN (1) EN GROTE LANDSCHAPSEENHEDEN (12)
		M BA D 005.000.015 * OPHEFFEN AANTASTING KWALITEITEN
		M MN A 005.000.016 * AANKOOP NATUURTERREINEN
R BA V 006.000.000 * 2. BOSSEN		M BA V 006.000.017 * WATERWINNING IN NATUURGEBIEDEN (1), BOSSEN (2) EN NATIONALE PARKEN (3)
	U BA V 006.010.000 * INTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN (1) EN BOSSEN (2)	M BA V 006.010.018 * INTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN (1) EN BOSSEN (2)

Fig. 6. Checklijst Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud (zie vervolg)

Donkergrijs: Niet relevant voor een bepaald project

Lichtgrijs : Niet relevant voor Haren volgens de kaarten van de structuurschema's, de zwaluwstaartkaart en het streekplan Groningen (1985)

R BA V 007.000.000 * 1. NATIONALE PARKEN	U BA V 007.000.000 * 2. NATIONALE PARKEN	M BA V 007.000.000 * 3. NATIONALE PARKEN
		M BA V 007.000.000 * 4. NATIONALE PARKEN
	U BA V 007.000.000 * 5. NATIONALE PARKEN	
		M BA V 007.000.000 * 6. NATIONALE PARKEN
R BA V 008.000.000		M BA V 007.000.000 * 7. NATIONALE PARKEN
* 4. KANALEN EN VAARTEN		M BA V 008.000.023 * WATERSTAATKUNDIGE FUNCTIES BIJ KANALEN EN VAARTEN (4) EN RIVIERENLANDSCHAP EN LAAGLANDSTROMEN (7)
		M BA W 008.000.024
		* VERMIJDEN AANTASTENDE ACTIVITEITEN
		M BA W 008.000.025
		* NATUURONTWIKKELING
R BA V 009.000.000		
* 5. CULTUURMONUMENTEN		
R BA V 010.000.000		M BA D 010.000.026
* 6. WAARDEVOLLE HISTORISCHE EN/OF LANDSCHAPPELIJKE GEZICHTEN		* RUIMTELIJKE INGREPEN GEZICHTEN
U BA V 011.000.000 * 7. RIVIERENLANDSCHAP EN LAAGLANDSTROMEN		M BA V 011.000.027
		* WATERSTAATKUNDIGE FUNCTIES BIJ KANALEN EN VAARTEN (4) EN RIVIERENLANDSCHAP EN LAAGLANDSTROMEN (7)
	U BA V 011.000.000 * 8. GROTE INFRASTRUCTURELE VERKEN EN VOORZIENINGEN INTENSIEVE RECREATIE IN RIVIERENLANDSCHAP	
		M BA V 011.000.028
		* WATERSTAATKUNDIGE FUNCTIES BIJ KANALEN EN VAARTEN (4) EN RIVIERENLANDSCHAP EN LAAGLANDSTROMEN (7)
		M BA V 011.000.029
		* VERVERVING VAN LAAGLANDSTROMEN
		M BA V 011.000.030
		* VERVERVING VAN LAAGLANDSTROMEN
R BA V 012.000.000		M BA A 012.000.031
* 9. LANDGOEDEREN EN HISTORISCHE BUITENPLAATSEN		* PARTICULIER BEZIT
		M BA O 012.000.032
		* OPENBAAR WEGEN
		M BA W 012.000.033
		* ONTWATERING
		M BA V 012.000.034
		* NIEUWBOUW IN KADER LANDINRICHTINGSPROJECTEN
R BA L 013.000.000		M BA L 013.000.035
* 10. AFZONDERLIJKE ELEMENTEN IN NET LANDSCHAP		* PRIORITEIT AFZONDERLIJKE ELEMENTEN
R BA V 014.000.000		M BA D 014.000.036
* 11. AARDWETENSCHAPPELIJKE WAARDEVOLLE GEBIEDEN		* DUURZAME AANTASTINGEN
		M BA V 014.000.037
		* VERVERVING OF BEHEERSOVEREENKOMSTEN
R BA V 015.000.000		M BA V 015.000.038
* 12. WAARDEVOLLE AGRARISCHE CULTUURLANDSCHAPPEN		* RELATIENOTA
		M BA V 015.000.039
		* WATERWINNING
	U BA V 015.014.000	
	* EXTENSIEVE RECREATIE IN WAARDEVOLLE AGRARISCHE CULTUURLANDSCHAPPEN	

Fig. 6. Checklijst Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud
(vervolg)

Donkergrijs: Niet relevant voor een bepaald project

Lichtgrijs : Niet relevant voor Haren volgens de kaarten van de structuurschema's, de zwaluwstaartkaart en het streekplan Groningen (1985)

R BA V 016.000.000
* 12. GROTE LANDSCHAPSEENHEDEN

M BA A 016.000.040
* ZWAARWEZEND MAATSCHAPPELIJK BELANG IN
NATUURGEBIEDEN (1) EN GROTE
LANDSCHAPSEENHEDEN (12)

M MA V 016.000.041
* PRIORITEIT BIJ TOEPASSING
INSTRUMENTARIUM

M BA W 016.000.042
* WATERHUISHOUDING EN WATERWINNING

U BA V 016.015.000
* EXTENSIEVE RECREATIE IN GROTE
LANDSCHAPSEENHEDEN

R BA V 017.000.000
* 11. NATIONAAL LANDSCHAP

M BA A 017.000.043
* PRIORITEIT BIJ TOEPASSING
INSTRUMENTARIUM

R BA V 018.000.000
* ONTWIKKELEN NATUURWAARDEN, HERSTEL
LANDSCHAPSWAARDEN (HOOPDLIJN VAN BELEID
2 STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN
LANDSCHAPSBEOUD)

M BS D 018.000.044
* LANDSCHAPSELEMENTEN EN RUIMTELIJKE
VERBANDEN

M BS D 018.000.045
* VERSTERKEN ECOLOGISCH FUNCTIONEREN BIJ
VOORRAAG GERICHT OP GROTE EENHEDEN
NATUURGEBIED, DE GROTE
LANDSCHAPSEENHEDEN EN DE WAARDEVOLLE
AGRICARISCHE CULTUURLANDSCHAPPEN

INFLUENTIE VAN
LANDSCHAPSELEMENTEN
OP DE TOEGANG TOT
DE GROTE EENHEDEN

Fig. 6. Checklijst Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud
(vervolg)

Donkergrijs: Niet relevant voor een bepaald project

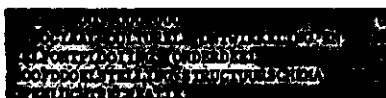
Lichtgrijs : Niet relevant voor Haren volgens de kaarten van de
structuurschema's, de zwaluwstaartkaart en het streekplan
Groningen (1985)

R BR V 001.000.000 u
 * VERZEKEREN VAN VERSCHIEDENHEID AAN
 RUIMTELIJKE MOGELIJKHEDEN VOOR
 OPENLUCHTRECREATIE (ONDERDEEL
 HOOFDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
 OPENLUCHTRECREATIE)

R BR V 002.000.000 u
 * DIVERSITEIT EN KWALITEIT
 OPENLUCHTRECREATIE

U BR D 002.001.000
 * BEVORDEREN KWALITEIT EN DIVERSITEIT
 RECREATIEVOORZIENINGEN

U BR V 002.002.000 u
 * BEPERKEN AFSTAND WOONPLAATS -
 RECREATIEVOORZIENING

R BA V 004.000.000 u
 * RUIMTELIJKE EN ECOLOGISCHE
 OMSTANDIGHEDEN (ONDERDEEL
 HOOFDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
 OPENLUCHTRECREATIE)

U BS V 004.003.000
 * RUIMTELIJKE STRUCTUUR

u M BS L 004.003.001 u
 * LANDSCHAPSBOUW

M BA V 004.003.002
 * AANSLUITEN OF LANDBOUWKUNDIGE
 INRICHTINGSMATREGELEN

U BA V 004.004.000
 * ZONERING

u M BA V 004.004.003
 * ZONERING

R BR V 005.000.000 u
 * NIEUWE OF BESTAANDE VOORZIENINGEN

R BR A 006.000.000 u
 * ECONOMISCHE ONTWIKKELING,
 WERKGELEGENHEID EN MAATSCHAPPELIJKE
 KOSTEN (ONDERDEEL HOOFDOELSTELLING
 STRUCTUURSCHEMA OPENLUCHTRECREATIE)

R BR V 007.000.000 u
 * RECREATIEGEBIEDEN OF RECREATIEF
 NEDERGEbruik
 - ZONE MET ALS HOOPFUNCTIE LANDBOUW
 (ZONE A NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)
 - ZONE MET AFWISSELEND LANDBOUW, NATUUR
 EN ANDERE FUNCTIES IN GROTERE EENHEDEN
 (ZONE B NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)
 - ZONE MET AFWISSELEND LANDBOUW, NATUUR
 EN ANDERE FUNCTIES IN KLEINERE EENHEDEN
 (ZONE C NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)
 - ZONE MET ALS HOOPFUNCTIE NATUUR (ZONE
 D NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)
 - GEBIED BINNEN STEDELIJKE INVLOEDSSFEER
 (NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)

R BR V 008.000.000
 * UITBREIDINGSMOEGELIJKHEDEN
 RECREATIEGEBIEDEN

U BA V 008.005.000
 * SITUERING, AANLEG EN INRICHTING VAN
 RECREATIEGEBIEDEN (BIJ SUBSIDIERING DOOR
 DE RIJKSOVERHEID ZULLEN PLANNEN HIERAAN
 WORDEN GETOETST)

U BS A 008.006.000
 * SITUERING RECREATIEGEBIEDEN GELET OP
 ANDERE BELANGEN

U BA A 008.007.000
 * OVERGANG RECREATIEGEBIED - OMGEVING

U BR V 008.008.000
 * CONCENTRATIE EN SITUERING
 LANAAISPORTEN

R BR V 009.000.000 u
 * TOERISTISCHE ATTRACTIEPUNTEN EN
 VOORZIENINGEN

R BR V 010.000.000 u
 * PRIORITEITSGEBIEDEN TOERISTISCH
 RECREATIEVE INFRASTRUCTUUR

R BR D 011.000.000
 * RECREATIEF NEDERGEbruik

M BA L 011.000.004
 * LANDSCHAPSBOUW EN -HERSTEL

M BR A 011.000.003
 * TOEGANKELIJKHEID LANDELIJKE GEBIED
 VERGROTEN

Fig. 7. Checklijst Structuurschema Openluchtrecreatie (zie vervolg)

Donkergrijs: Niet relevant voor een bepaald project

Lichtgrijs : Niet relevant voor Haren volgens de kaarten van de

structuurschema's, de zwaluwstaartkaart en het streekplan
 Groningen (1985)

R BR V 012.000.000 * GEBIEDEN MET UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN OF MET CONSOLIDEREND BELEID TEN AANZIEN VAN VERBLIJFSRECREATIE	M BA A 011.000.006 * VERBODEN RIJ MET RIJK IN SENIER M BR O 011.000.007 * EXTENSIEVE DAGRECREATIE : WANDEL-, FIETS- EN RUITSPADEN
R BR V 013.000.000 * GEBIEDEN WAAR UITBREIDING VAN VERBLIJFSRECREATIE MOGELIJK WORDT GEACHT	M BR L 013.000.008 * VERGROTEN AANTREKKELIJKHEID LANDSCHAP U BR V 013.009.000 * GESCHIKTE LOKATIES U BR V 013.010.000 * DAGRECREATIE-MOGELIJKHEDEN U BA V 013.011.000 * NIEUWE EN UITBREIDING BESTAANDE VERBLIJFSRECREATIEVE VESTIGINGEN U BA V 013.012.000 * NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN M BS A 013.012.009 * INFASSING IN HET LANDSCHAP M BS A 013.012.010 * VERBETERING INFASSING IN HET LANDSCHAP M BN V 013.012.011 * BESCHERMING UITLOOPGEBIED
R BR V 014.000.000 * GEBIEDEN MET ACCENT OP CONSOLIDEREND BELEID TEN AANZIEN VAN VERBLIJFSRECREATIE	U BA A 014.013.000 * INRICHTING IN GEBIEDEN MET CONSOLIDEREND BELEID
R BR V 015.000.000 * WATERSPORT	U BR W 015.014.000 * VAARMOGELIJKHEDEN EN LIGPLAATSEN U BA W 015.015.000 * PARALLELROUTES VOOR RECREATIEVAART U BR W 015.016.000 * TRAILERHellingen EN NIEUWE JACHTHAVENS U BN W 015.017.000 * VEILIGHEID, MILIEUHYGIENE, NATUUR EN LANDSCHAP U BA V 015.018.000 * VERSPREIDE ONTGRONDINGEN M BA W 015.015.012 * HOOFDVAARWEGENET M BN W 015.017.013 * CONCENTRATIE LIGPLAATSEN M BN W 015.017.014 * PLANKZEILEN M BN W 015.017.015 * LIGPLAATSEN FASSANTEN M BR W 015.000.016 * ROELEN EN KANOEN M BR W 015.000.017 * PLANKZEILSPORT
R BR V 016.000.000 * VAARGEBIEDEN MET ACCENT OP UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN VOOR VASTE LIGPLAATSEN EN JACHTHAVENS	U BR W 016.000.011 * VERGROTEN AANTREKKELIJKHEID VAARGEBIEDEN
R BR V 017.000.000 * VAARGEBIEDEN MET HET ACCENT OP CONSOLIDERENDE BELEIDSMATREGELEN TEN AANZIEN VAN LIGPLAATSEN	
R BA V 018.000.000 * VAARGEBIEDEN MET EEN ACCENT OP GEBRUIK DOOR DE WATERSPORT	U BR W 018.019.000 * ONTSLUITING GEBIEDEN MET ACCENT OP WATERSPORT
R BA V 019.000.000 * VAARGEBIEDEN MET BELANG VOOR WATERSPORT EN NATUUR- EN LANDSCHAPSBEOUD	

Fig. 7. Checklijst Structuurschema Openluchtrecreatie (vervolg)

Donkergrijs: Niet relevant voor een bepaald project

Lichtgrijs : Niet relevant voor Haren volgens de kaarten van de
structuurschema's, de zwaluwstaartkaart en het streekplan
Groningen (1985)

R BA V 020.000.000
* WAARDEBIEDEN MET ACCENT OP BENOUD VAN
NATUUR EN LANDSCHAP

R BA W 021.000.000
* SPORTVISSERIJ

R BA V 022.000.000
* PRIORITEITSGEBIEDEN SPORTVISSERIJ

R BA V 023.000.000
* BOSSEN

U BR V 023.020.000
* SITUERING BOSSEN

U BR V 023.021.000
* SITUERING BOSSEN IN DE RANDSTAD

R BA V 024.000.000
* NATIONALE LANDSCHAPPEN

M BR W 021.000.019
* BEHOUDEN EN VERBETEREN DIVERSITEIT EN
KWALITEIT GENETIEKMOGELIJKHEDEN VISWATER

M BR W 021.000.020
* AANLEG VAN WATER

M BR W 021.000.021
* MIGRATIEWEGEN EN PAAIGEBIEDEN VIS

R BA V 025.000.000
* NATIONALE PARKEN

R BR V 026.000.000
* STEDELIJKE INVLOEDSSFEER

R BR V 027.000.000
* STADS RANDZONES

R BA V 028.000.000
* RANDSTAD (GROENSTRUCTUUR)

R BA V 028.021.000
* RANDSTAD

R BA V 028.021.000
* RANDSTAD (GROENSTRUCTUUR)

R BA V 024.000.022
* PRIORITEIT / BESCHIKBARE MIDDELEN
R BA V 024.000.023
* INZET, BESTAANDE INSTRUMENTEN EN
MIDDELEN
R BA V 024.000.024
* NATIONALE LANDSCHAPPEN
* STANSLING
R BA V 024.000.025
* NATIONALE LANDSCHAPPEN
* NATIONALE LANDSCHAPPEN
R BA V 024.000.026
* NATIONALE LANDSCHAPPEN
* NATIONALE LANDSCHAPPEN
R BA V 024.000.027
* NATIONALE LANDSCHAPPEN
* NATIONALE LANDSCHAPPEN

Fig. 7. Checklijst Structuurschema Openluchtrecreatie (vervolg)

Donkergrijs: Niet relevant voor een bepaald project

Lichtgrijs: Niet relevant voor Haren volgens de kaarten van de
structuurschema's, de zwaluwstaartkaart en het streekplan
Groningen (1985)

4. STRIJDIGHEDEN TUSSEN STRUCTUURSCHEMA'S

De zwaluwstaartkaart is vervaardigd om de nauwe verbondenheid van de drie groene structuurschema's onderling en met de Nota Landelijke Gebieden tot uiting te brengen. Met deze kaart is beoogd een geabstraheerde visuele weergave te bieden van de samenhang en verbondenheid van de groene structuurschema's onderling en met de Nota Landelijke Gebieden. Met behulp van de in hoofdstuk 2 behandelde samenvatting van de groene structuurschema's is nagegaan of er strijdigheden zijn tussen de groene structuurschema's.

Om strijdigheden tussen de structuurschema's te signaleren, zijn twee stappen nodig. In de eerste plaats moet worden nagegegaan welke beleidscategorieën onderling strijdig zijn. Daarna moet worden nagegaan of de bijbehorende categorieën op dezelfde plaatsen gelden. De beleidscategorieën natuurgebieden en uitbreidingsmogelijkheden verblijfsrecreatie zijn bijvoorbeeld niet met elkaar te verenigen. In natuurgebieden (als daar aanleiding voor is bovendien ook in de omgeving van natuurgebieden) moeten nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen namelijk worden geweerd. Zo zijn ook de beleidscategorieën grote landschapseenheden enerzijds en ontwikkeling recreatiegebieden en uitbreidingsmogelijkheden voor verblijfsrecreatie anderzijds niet te verenigen. In grote landschapseenheden dient de recreatie namelijk gericht te worden op recreatief medegebruik met een extensief karakter. Genoemde beleidscategorieën gelden echter niet op dezelfde plaatsen blijkens de zwaluwstaartkaart. De structuurschema's zijn wat dit betreft dus niet strijdig.

Drie combinaties van beleidscategorieën, die volgens de zwaluwstaartkaart op dezelfde plaatsen gelden, (b)lijken wel tegenstrijdig te zijn.

Het betreft ten eerste de uitbreiding van recreatiegebieden en verblijfsrecreatie in waardevolle agrarische cultuurlandschappen. In waardevolle agrarische cultuurlandschappen worden in het algemeen uitsluitend extensieve recreatievormen bevorderd. Bovendien dienen concentraties van extensieve openluchtrecreatie of van intensieve vormen ervan voorkomen te worden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p.156). Uitbreiding van recreatiegebieden is mogelijk binnen de zones die op kaart zijn aangeduid (Structuurschema Open-

luchtrecreatie deel a, 1981, p.72,73). Binnen deze zones blijken ook waardevolle agrarische cultuurlandschappen voor te komen. Dit duidt op een tegenstrijdigheid.

Een tweede tegenstrijdigheid is aan de orde bij nieuwvestiging van verblijfsrecreatie in waardevolle agrarische cultuurlandschappen. Nieuwvestiging voor verblijfsrecreatie dient voorkomen te worden in kwetsbare landschappen, zoals ondermeer de bovenloop van beekdalen, weidevogel- en ganzengebieden en waardevolle oevers van rivieren (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.76). Op de kaarten komen uitbreidingsmogelijkheden voor verblijfsrecreatie vrij veel voor in waardevolle agrarische cultuurlandschappen. Er lijkt een tegenstrijdigheid te zijn. Deze tegenstrijdigheid is echter in deel e van het Structuurschema Openluchtrecreatie (1986, p.9) ten dele onder-
vangen door de uitspraak dat de voorkeur wordt gegeven aan uitbreiding van bestaande vestigingen boven nieuwvestiging, zonder dat dit ten koste mag gaan van de diversiteit.

Een derde tegenstrijdigheid betreft de aanleg van vaste ligplaatsen nabij natuurgebieden. Vaste ligplaatsen in jachthavens mogen worden aangelegd in limitatief, op kaart aangegeven gebieden. Het aantal vaste ligplaatsen kan in deze gebieden, zo daaraan behoefte bestaat, met ten minste 1000 ligplaatsen worden uitgebreid (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.86). Dit is ondermeer langs de oevers van het IJsselmeer en de Randmeren. Volgens het Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud (deel a, 1981, p.106) moeten jachthavens worden gesitueerd in de uit oogpunt van natuur en landschap minst kwetsbare gebieden en niet in de onmiddellijke nabijheid van natuurgebieden. Dit betekent onder meer dat jachthavens niet in of nabij grote eenheden natuurgebied mogen worden gesitueerd. Volgens de kaart is uitbreiding van ligplaatsen mogelijk, aansluitend aan een grote eenheid natuurgebied (Oostvaardersplassen). Voor wat betreft het situeren van nieuwe jachthavens is dit een tegenstrijdigheid.

5. BELEIDSCATEGORIEËN IN LANDINRICHTINGSPROJECTEN

Voor een aantal met verweving van landbouw, recreatie, natuur en landschap samenhangende beleidscategorieën (grote landschapseenheden, waardevolle agrarische cultuurlandschappen, nationale landschappen en zones voor de ontwikkeling van recreatief medegebruik) is nagegaan in welke mate deze voorkomen in gebieden die volgens de beleidskaart van het Structuurschema Landinrichting in aanmerking komen voor landinrichting. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen gebieden in de stedelijke invloedssfeer en buiten de stedelijke invloedssfeer, dat wil zeggen in landelijk Nederland (op het land en langs de kust). Hetzelfde is gedaan voor drie beleidscategorieën over de ontwikkeling van recreatieprojecten (ontwikkeling recreatiegebieden, uitbreiding vaste standplaatsen en huurbungalows en uitbreiding vaste ligplaatsen van 1000 of meer). In tabel 2 is het voorkomen van bovengenoemde beleidscategorieën uitgedrukt in aantal grids van de zwaluwstaartkaart en in percentages.

Tabel 2. Beleidscategorieën in landinrichtingsprojecten in de stedelijke invloedssfeer en in landelijk Nederland

Beleidscategorieën	Stedelijke invloedssfeer (totaal 1419 grids)		Landelijk Nederland (totaal 6941 grids)	
	Aantal	%	Aantal	%
geen NL,WAC,GLE,RM	19	2,9	589	53,3
NL,WAC en/of GLE	3	0,5	365	33,0
RM en NL,WAC en/of GLE	197	29,8	44	4,0
RM	442	66,9	108	9,7
Totaal	661	100,0	1106	100,0
<hr/>				
geen RG,ST,LP	243	36,8	970	87,7
RG,ST en/of LP	418	63,2	136	12,3
Totaal	661	100,0	1106	100,0
<hr/>				
NL =Nationaal landschap	RM=Ontwikkeling recreatief medegebruik			
WAC=Waardevol agrarisch	RG=Ontwikkeling recreatiegebieden			
cultuurlandschap	ST=Uitbreiding standplaatsen/huurbungalows			
GLE=Grote landschapseenheid	LP=Uitbreiding vaste ligplaatsen > 1000			

Uit tabel 2 kan een indruk worden verkregen van de problematiek van landinrichtingsprojecten. Deze blijkt binnen en buiten de stedelijke invloedssfeer aanmerkelijk te verschillen.

In de stedelijke invloedssfeer is de recreatie een zeer belangrijke functie, in de vorm van recreatief medegebruik vrijwel overal ($29,8 + 66,9 = 96,3\%$), en in de vorm van ontwikkeling van recreatieprojecten in twee derde deel ($66,9\%$). Nationale landschappen, waardevolle agrarische cultuurlandschappen en grote landschapseenheden komen in ongeveer een derde deel voor en vrijwel steeds in combinatie met recreatief medegebruik ($0,4 + 29,8 = 30,2\%$).

In landelijk Nederland neemt de recreatie een kleiner aandeel in. Recreatief medegebruik komt hier in ongeveer een achtste deel voor, evenals de ontwikkeling van recreatieprojecten (respektievelijk $4,0 + 9,7 = 13,7\%$ en $12,3\%$). Nationale landschappen, waardevolle agrarische cultuurlandschappen en grote landschapseenheden komen iets meer voor dan in de stedelijke invloedssfeer ($33,0 + 4,0 = 37,0\%$), en bovendien vrijwel niet in combinatie met recreatief medegebruik.

6. SAMENVATTING, CONCLUSIES, AANBEVELINGEN

De groene structuurschema's zijn samengevat voor wat betreft de voor landinrichtingsprojecten in voorbereiding relevante beleidsuitspraken. De beleidsuitspraken zijn samengevat in termen van de methode BASALT: richtdoelen, uitgangspunten en maatregelen (RUM en andere coderingen). Een overzicht van de gebruikte codes is te vinden op de buitenzijde van de achterkaft. De samenvatting is op schrift beschikbaar (bijlage 1 tot en met 3) en in de vorm van VAX-computerbestanden.

Het samenvatten van de structuurschema's is een reis geweest door het landelijk gebied van Nederland, een boeiend avontuur, maar tegelijk een soort overlevingstocht. De voor landinrichting relevante beleidsuitspraken bleken een scala van onderwerpen te beslaan, bovendien op zeer verschillend abstractieniveaus behandeld:

- van het leveren van een bijdrage aan de leefbaarheid in dorpen tot specifieke voorzieningen voor de sportvisserij en de globale situering van parkeerterreinen in nationale parken;
- van het opheffen/verminderen van regionale inkomensachterstanden tot het in stand houden van natuurlijke migratiewegen en paaiplaatsen voor vis en het waar mogelijk inpassen van naaktrecreatie.

Het bleek vaak niet eenvoudig te doorgronden wat nu de feitelijke inhoud van een bepaalde beleidsuitspraak is. Dit komt door het verspreid voorkomen in de tekst van vaak net iets anders geformuleerde uitspraken over een bepaald onderwerp. Daarbij kwam bovendien de complicatie van de drie delen a, d en e en het niet expliciet aangeven in deel e van vervallen uitspraken uit deel a. Het als deel e uitbrengen van een compleet overzicht van het beleid, dat wil zeggen een bijgesteld deel a, zou de duidelijkheid ten goede komen.

Aan de hand van een voorbeeld (het landinrichtingsproject Haren) is beschreven hoe uit de complete samenvatting van de structuurschema's de voor een bepaald project relevante beleidsuitspraken kunnen worden geselecteerd. Het bepalen van welke plaatsgebonden beleidsuitspraken voor Haren gelden, bleek door de schaal van de kaarten vrij lastig te zijn. Weliswaar wordt in het Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud uitwerking door de provincie aanbevolen, maar ook daarvoor zou een duidelijke kaart handig zijn.

Er blijken vrijwel geen strijdigheden te zijn tussen de structuurschema's. Gelet op de grote hoeveelheid uitspraken en kaarten is dit een feit dat waardering verdient. De enkele gevonden tegenstrijdigheden betreffen enkele op kaart samenvallende beleidscategorieën over natuur en recreatie. Uitbreiding van recreatiegebieden en nieuwvestiging van verblijfsrecreatie in waardevolle agrarische cultuurlandschappen en situering van nieuwe jachthavens bij grote eenheden natuurgebied is niet toegestaan. Toch komen deze beleidscategorieën een enkele keer samen of dichtbij elkaar voor. De beschouwing over de strijdigheden maakt duidelijk dat het zelfs met een samenvatting nog niet eenvoudig is om de juiste conclusies te trekken over wat wel en niet is toegestaan. Duidelijke uitspraken zijn in het algemeen van groot belang voor een goede doorwerking van het beleid.

Voor een aantal met verweving van landbouw, recreatie, natuur en landschap samenhangende beleidscategorieën (grote landschapseenheden, waardevolle agrarische cultuurlandschappen, nationale landschappen en zones voor de ontwikkeling van recreatief medegebruik) is nagegaan in welke mate deze voorkomen in gebieden die volgens de beleidskaart van het Structuurschema Landinrichting in aanmerking komen voor landinrichting. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen gebieden binnen de stedelijke invloedssfeer en daarbuiten. Hiermee is een indruk verkregen van de problematiek van landinrichtingsprojecten. Deze blijkt binnen en buiten de stedelijke invloedssfeer aanmerkelijk te verschillen. Binnen de stedelijke invloedssfeer ligt het accent op recreatie, terwijl in landelijk Nederland iets meer aandacht wordt gegeven aan de verweving van landbouw met natuur en landschap.

LITERATUUR

DESSING, E.G.M. & M. VAN STAVEREN, 1987. Programmapakket voor doelstellingenanalyse en planvorming. In: Planologische Discussiebijdragen 1987, Delftsche Uitgevers Maatschappij/Stichting Planologische Diskussiedagen, Delft, deel 1: 191-200.

— en M. VAN STAVEREN, 1987. SORTEER: programmapakket voor het werken met richtdoelen, uitgangspunten en maatregelen (RUM) bij toepassing van de methode BASALT. Nota ICW 1780, Instituut voor Cultuurtechniek en Waterhuishouding, Wageningen, 24 pp., bijlagen.

MINISTERIE VAN LANDBOUW EN VISSERIJ, 1986. Zwaluwstaartkaart drie groene structuurschema's, Ministerie van Landbouw en Visserij na overleg met het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, 's Gravenhage, 9 pp., kaart.

NOTA INZAKE OVERWEGINGEN EN UITGANGSPUNTEN EX ARTIKEL 20, LID 2 VAN DE LANDINRICHTINGSWET VOOR HET IN VOORBEREIDING NEMEN VAN DE HERINRICHTING "HAREN" GELEGEN IN DE GEMEENTE HAREN, 1986. Ministerie van Landbouw en Visserij, Landinrichtingsdienst, Utrecht, 18 pp.

STREEKPLAN PROVINCIE GRONINGEN, 1985. Provinciale Planologische Dienst, Groningen, 204 pp.

STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING, DEEL A, D, EN E, 1981, 1984, 1986.
Deel a: het beleidsvoornemen. Deel d: de regeringsbeslissing.
Deel e: na parlementaire behandeling vastgestelde tekst.
Ministerie van Landbouw en Visserij en Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
's-Gravenhage, 139 pp, 85 pp, 13 pp.

STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD, DEEL A, D, EN E, 1981, 1984, 1986. Deel a: het beleidsvoornemen. Deel d: de regeringsbeslissing. Deel e: na parlementaire behandeling vastgestelde tekst. Ministerie van Landbouw en Visserij en Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, 's Gravenhage, 252 pp, 91 pp, 24 pp.

STRUCTUURSCHEMA OPENLUCHTRECREATIE, DEEL A, D, EN E. 1981, 1984, 1986.

Deel a: het beleidsvoornemen. Deel d: de regeringsbeslissing.

Deel e: na parlementaire behandeling vastgestelde tekst.

Ministerie van Landbouw en Visserij en Ministerie van Volks-
huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

's-Gravenhage, 165 pp, 113 pp, 15 pp.

STUDIEGROEP BASALT, 1986. Gebruikershandleiding BASALT. Deel 1. Over-

zicht van de methode en praktijkvoorbeeld. Mededeling 165

Landinrichtingsdienst, Utrecht, 45 pp.

NOTA/1836

BIJLAGE 1. SAMENVATTING STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING

- Checklijst met de items van de samenvatting (gele vellen)
- De complete samenvatting

R BA A 001.000.000 u
* INRICHTING CONFORM FUNCTIES
(HOOFDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

R BL A 002.000.000 u
* CONCURRENTIEPOSITIE (DOELSTELLING 1
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

R BL A 003.000.000 u
* INKOMENSACHTERSTANDEN (DOELSTELLING 2
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

R BL A 004.000.000 u
* WERKOMSTANDIGHEDEN (DOELSTELLING 3
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

R BL A 005.000.000 u
* KEUZEMOGELIJKHEDEN GRONDGEBRUIK
(DOELSTELLING 4 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

R BS A 006.000.000 u
* KWALITEIT LANDSCHAP (DOELSTELLING 5
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BA O 007.000.000 u
* ONTSLUITING (DOELSTELLING 6
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

U BL O 007.001.000 u
* GOEDE BEREIKBAARHEID BEDRIJFSGEBOUWEN
EN GRONDEN

U BA O 007.002.000 u
* NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

R BA W 008.000.000 u
* WATERHUISHOUDING (DOELSTELLING 7
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BA W 009.000.000
* WINNING GRONDWATER TBV LANDBOUW

R BA W 010.000.000
* WATERAANVOER

R BX W 011.000.000
* DRINK- EN INDUSTRIEWATER

R BA V 012.000.000 u
* VERKAVELING (DOELSTELLING 8
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BX A 013.000.000 u
* LEEFBAARHEID DORPEN (DOELSTELLING 9
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BX A 014.000.000 u
* VERSTEDELIJKINGSBELEID (DOELSTELLING
10 STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

R BR A 015.000.000 u
* OPENLUCHTRECREATIE (DOELSTELLING 11
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

 Plaatsgebonden beleidsuitspraken
 Overige beleidsuitspraken

M BS D 006.000.001 u
* MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN
VERBETERING KWALITEIT LANDSCHAP

M BA O 007.000.002
* VERKEERSGELEIDING

M BA O 007.000.003 u
* AANLEG OF VERBETERING WEGEN EN
(FIETS)PADEN

M BL O 007.001.004 u
* GOEDE BEREIKBAARHEID BEDRIJFSGEBOUWEN
EN GRONDEN

M BA O 007.002.005 u
* MOGELIJKHEDEN INVLOED NATUUR,
LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

M BA W 008.000.006 u
* NADELIGE INVLOEDEN WATERBEHEERSING

M BA W 008.000.007
* BEHEERSING PER FUNCTIE GEBIED

M BL W 008.000.008
* VISSTAND

M BX W 008.000.009
* WATERAFVOER STEDELIJKE GEBIEDEN VIA
LANDELIJK GEBIED

M BA W 009.000.010
* WINNING GRONDWATER TBV LANDBOUW IN
WATERWINGEBIEDEN

M BA W 010.000.011
* WATERAANVOER

M BX W 011.000.012
* BESCHERMING DRINK- EN INDUSTRIEWATER

M BA V 012.003.013 u
* BOERDERLIJVERPLAATSING

M BA V 012.000.014 u
* HERVERKAVELING

M MA V 012.000.015 u
* KAVELRUIL

M BR O 015.000.016 u
* RECREATIEVE FIETS-, VOET- EN
RUITERPADEN

M BR W 015.000.017
* SPORTVISSERIJ

R BN A 016.000.000 u
* NATUUR EN CULTUURHISTORIE
(DOELSTELLING 12 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

R BX A 017.000.000 u
* BOS (DOELSTELLING 13 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

R BX A 018.000.000 u
* INFRASTRUCTUUR (DOELSTELLING 14
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

M BX D 017.000.018
* ONTWIKKELING, AANLEG, BEHEER BOSSEN

R BA A 001.000.000

* INRICHTING CONFORM FUNCTIES
(HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

Het binnen het kader van het totale overheidsbeleid inrichten van delen van het landelijk gebied overeenkomstig de eraan toegekende functies en hun onderlinge samenhang op een zodanige wijze dat de maatschappelijke betekenis van dat gebied zo goed mogelijk tot zijn recht kan komen (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 4).

De hoofddoelstelling is nader uitgewerkt in 14 afzonderlijke doelstellingen, deze dienen passend in het kader van de ruimtelijke ordening tegen elkaar te worden afgewogen, binnen de procedures zoals voorzien in de Landinrichtingswet. De doelstellingen zijn ten opzichte van elkaar kwalitatief van eenzelfde gewicht (Structuurschema Landinrichting deel d, 1984, p. 4,5).

Het beleid is gericht op een genuanceerde verwezenlijking van doelstellingen in onderlinge samenhang (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 96).

R BL A 002.000.000

* CONCURRENTIEPOSITIE (DOELSTELLING 1
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

De handhaving of verbetering van de concurrentiepositie van de land- en tuinbouw (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 4).

R BL A 003.000.000

* INKOMENSACHTERSTANDEN (DOELSTELLING 2
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

Het opheffen of verminderen van regionale inkomensachterstanden in de land- en tuinbouw.
(Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 4).

R BL A 004.000.000

* WERKOMSTANDIGHEDEN (DOELSTELLING 3
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

De verbetering van de werkomstandigheden in de land- en tuinbouw.
(Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 4).

R BL A 005.000.000

* KEUZEMOGELIJKHEDEN GRONDGEBRUIK
(DOELSTELLING 4 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

Het verruimen van de keuzemogelijkheden in het grondgebruik voor de land- en tuinbouw op de langere termijn
(Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 4).

R BS A 006.000.000

* KWALITEIT LANDSCHAP (DOELSTELLING 5
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

Het verbeteren van de kwaliteit van het landschap (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 4).

De functies van het landelijk gebied en de landschappelijke structuur moeten in hun onderlinge samenhang worden ontwikkeld. Daarbij zal een harmonische opbouw van het landschap, waarbij specifieke kenmerken en potenties tot uitdrukking kunnen worden gebracht, in overeenstemming met de ruimtelijke functies bevorderd worden
(Structuurschema Landinrichting deel e,

M BS D 006.000.001

* MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN
VERBETERING KWALITEIT LANDSCHAP

Bij de voorbereiding en uitvoering van landinrichtingsprojecten zal, ongeacht het te kiezen instrumentarium, de kwaliteit van het landschap nauwlettend in acht worden genomen. Maatregelen en voorzieningen voor de verbetering van de kwaliteit van het landschap vormen een wezenlijk onderdeel van de verschillende landinrichtingsprojecten. Deze maatregelen en voorzieningen zullen mede op een doelmatig beheer in de toekomst moeten zijn gericht (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 9).

1986, p. 9).

R BA O 007.000.000

* ONTSLUITING (DOELSTELLING 6
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

Het tot stand brengen van een doelmatige en veilige ontsluiting in het landelijk gebied afgestemd op de te vervullen functies (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 4).

Door landschapsbouwkundige maatregelen zal een verbetering van de kwaliteiten van het landschap worden nagestreefd (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 120).

M BA O 007.000.002

* VERKEERSGELEIDING

Om een scheiding tussen verkeerssoorten te bevorderen moeten de bestaande mogelijkheden in de sfeer van de verkeersgeleiding intensiever gebruikt worden. Daarbij wordt bij voorbeeld gedacht aan het afsluiten van wegen en het geleiden van recreatieverkeer. Het wagontwerp zal duidelijk moeten worden gekoppeld aan de specifieke functie van een plattelandsweg (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 114).

M BA O 007.000.003

* AANLEG OF VERBETERING WEGEN EN (FIETS)PADEN

Voor de totstandkoming van een doelmatige en veilige ontsluiting dienen zo nodig wegen en (fiets)paden te worden aangelegd of verbeterd (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 98).

De oplossing van problemen die veroorzaakt worden door de snelle groei van het doorgaande verkeer, het woon-werkverkeer, het recreatieverkeer en het verzorgingsverkeer dient in de eerste plaats gezocht te worden in een efficiënter en veiliger gebruik van het reeds bestaande wegennet (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 113).

Om een nuttiger en veilige gebruik van het bestaande wegennet mogelijk te maken, kan in gevallen van overbelasting en ernstige beschadiging van het wegdek reconstructie dan wel verbreding van wegen noodzakelijk zijn (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 114).

In gevallen waarin nauwelijks of geen bermen langs de wegen aanwezig zijn en de verkeersafwikkeling problematisch is doordat passeren van tegenliggers niet goed mogelijk is, kan in bepaalde situaties het aanleggen van plaatselijke verbredingen, zoals verbrede inritten en uitwijkplaatsen, een oplossing bieden. Dit doet zich met name voor in situaties waar wegverbreding hoge kosten en/of aanmerkelijke landschappelijke schade met zich brengt. Dit kan in sommige klei- en veengebieden voorkomen. Wanneer dit niet op aanvaardbare wijze tot een veilige oplossing leidt en de weg verbetering behoeft, zal een landschappelijke aanvaardbare reconstructie worden nagestreefd (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 115).

Vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid kan in bepaalde situaties voor de aanleg van vrijliggende fietspaden langs plattelandswegen worden gekozen in plaats van wegverbreding (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 8).

De keuze is mede afhankelijk van de kosten en de eventuele schade van landschappelijke waarden (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 115).

Bij het tot stand komen van fietspaden met een eigen trace of langs plattelandswegen dient een goede aansluiting te ontstaan op het net van fietspaden langs wegen van een hogere orde. Tevens zal gelet worden op de meest voor de hand liggende verbindingen tussen dorpen en gehuchten met centra waar scholen, winkels en aansluitingen op openbaar vervoer aanwezig zijn. (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 115).

U BL O 007.001.000

* GOEDE BEREIKBAARHEID BEDRIJFSGEBOUWEN EN GRONDEN

De verbetering van de ontsluiting voor de land- en tuinbouw is gericht op een goede bereikbaarheid van bedrijfsgebouwen en gronden ten behoeve van de aan- en afvoer van producten met vrachtwagens (Structuurschema Landinrichting deel a, 1986, p. 8).

M BL O 007.001.004

* GOEDE BEREIKBAARHEID BEDRIJFSGEBOUWEN EN GRONDEN

Bij de huidige omvang van het agrarische transport en het laadvermogen van de daarvoor gebruikte vrachtwagens is een ontsluiting door middel van verharde openbare wegen, aangevuld met verharde toegangswegen tot de bedrijfsgebouwen, doelmatig voor een moderne agrarische bedrijfsvoering. Dit kan geschieden door het aanleggen van nieuwe of door het verharren van bestaande wegen. Ten behoeve van het transport vanaf het veld zal -waar nodig- de aanleg van los- en laadplaatsen en het verbreden en verharren van toegangsdammen worden bevorderd (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 114).

U BA O 007.002.000

* NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

Binnen het kader van een doelmatige en veilige ontsluiting zal bij de wijze waarop tot handhaving, verbetering of aanleg van (on)verharde wegen wordt overgegaan, rekening worden gehouden met aspecten van natuurwetenschappelijke en landschappelijke aard (Structuurschema Landinrichting deel a, 1986, p. 8).

M BA O 007.002.005

* MOGELIJKHEDEN INVLOED NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

De invloed van waarden van natuur en landschap en/of cultuurhistorie kan tot uitdrukking komen in het handhaven van cultuurhistorisch en/of landschappelijk waardevolle traces en het handhaven van landschappelijk waardevolle dwarsprofielen, voor zover de verkeersveiligheid dit toelaat. Voorts kan de aanwezigheid van deze waarden leiden tot het in zeer specifieke situaties handhaven of aanleggen van klinkervegen en het handhaven van zandwegen en zogenaamde groene wegen. Nieuwe wegen en paden vereisen qua trace en dwarsprofiel een goede inpassing in het landschap. Om verliezen van waarden te beperken en zoveel mogelijk te compenseren zal worden bevorderd dat de aanleg en het onderhoud van nieuwe wegbermen gericht wordt op de totstandkoming en instandhouding van rijke natuurlijke leefgemeenschappen (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 114).

R BA W 008.000.000

* WATERHUISHOUDING (DOELSTELLING 7 STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

De verbetering van de waterhuishouding in het landelijk gebied, gericht op samenhangend en doelmatig waterbeheer en afgestemd op de te vervullen functies, passend binnend het algemeen beleid met betrekking tot de waterhuishouding (Structuurschema Landinrichting deel a, 1986, p. 4).

Maatregelen en voorzieningen met betrekking tot de waterbeheersing zullen zijn gericht op het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijk door het landelijk gebied te vervullen functies, met name voor de land- en tuinbouw, voor natuur- en landschapsbehoud, voor bos- en landschapsbouw voor openluchtrecreatie en voor de drink- en industriewatervoorziening, passend

M BA W 008.000.006

* NADELIGE INVLOEDEN WATERBEHEERSING

Nadelige invloeden van werken van waterbeheersing -waterafvoer en wateraanvoer- op waarden van natuur en landschap zullen zoveel mogelijk worden vermeden. Ingeval natuurgebieden en reservaten dreigen te worden geschaad, zal deze dreiging voor zoveel mogelijk door inrichtingsmaatregelen worden opgevangen (Structuurschema Landinrichting deel a, 1986, p. 9).

M BA W 008.000.007

* BEHEERSING PER FUNCTIE GEBIED

In gebieden waaraan een overwegend agrarische functie is toegekend, zal de waterbeheersing doorgaans zijn gericht op een verbetering van de productie-omstandigheden door middel van ontwatering in najaar en winter en watervoorziening in voorjaar en zomer.

binnen het algemene beleid met betrekking tot de waterhuishouding (Structuurschema Landinrichting deel a, 1986, p. 8).

In gebieden waaraan overwegend een natuurwetenschappelijke functie is toegekend zullen werken met betrekking tot de waterhuishouding gericht moeten zijn op het behoud en de ontwikkeling van deze waarden.

In gebieden waar een agrarische functie in bepaalde mate dient samen te gaan met een natuurwetenschappelijke functie worden waterbeheersingswerken op het samengaan van beide functies afgestemd. In waterwingebieden zullen werken voor de waterbeheersing mede gericht worden op de bescherming van de kwaliteit van het grondwater. Zo zal de waterhuishoudkundige infrastructuur er mede op gericht worden de kans op toevoer van verontreinigingen tot een minimum te beperken. Eveneens is het van belang dat in waterwingebieden eventueel slecht doorlatende lagen in de bodem, die een bescherming bieden aan het diepere grondwater, niet worden doorbroken. In het algemeen is het van belang dat bij verbetering van de ontwateringssituatie rekening wordt gehouden met de eventueel toekomstige winning van grondwater. Met name plannen waarbij ontwatering en waterwinning en eventueel wateraanvoer geïntegreerd worden krijgen de aandacht. Van de in dit kader voorgenomen verbeteringswerken dient het rendement in voldoende mate te zijn verzekerd. (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 116).

M BL W 008.000.008

* VISSTAND

Bij de uitvoering van waterbeheersingswerken zal ook rekening worden gehouden met voorzieningen ten behoeve van het beheer van de visstand (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 116).

M BX W 008.000.009

* WATERAFVOER STEDELIJKE GEBIEDEN VIA LANDELIJK GEBIED

Daar waar de waterafvoer van stedelijke gebieden in belangrijke mate plaatsvindt via het landelijk gebied zal aanpassing van het waterafvoerstelsel aan de specifieke eisen van de stedelijke waterhuishouding worden bevorderd (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 117).

M BA W 009.000.010

* WINNING GRONDWATER TBV LANDBOUW IN WATERWINGEBIEDEN

Waterwingebieden waar door de land- en tuinbouw grondwater wordt onttrokken voor beregening zullen waar nodig worden onderzocht op mogelijkheden voor alternatieve oplossingen voor de land- en tuinbouw (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 120).

M BA W 010.000.011

* WATERAANVOER

In het lage deel van Nederland moeten ten aanzien van de wateraanvoer de bestaande mogelijkheden vanuit het hoofdsysteem optimaal worden benut. Met de resultaten van de lopende studies naar de watervoorziening van Midden-West-Nederland zal in landinrichtingsplannen rekening worden gehouden. In het hoge deel van Nederland zal de waterconservering zoveel als mogelijk en verantwoord is in het kader van landinrichtingsprojecten worden

R BA W 009.000.000

* WINNING GRONDWATER TBV LANDBOUW

De behoefte van de landbouw aan water -waar nodig- moet worden ondervangen op een andere wijze dan door de winning van grondwater (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 116).

R BA W 010.000.000

* WATERAANVOER

Bij de wateraanvoer moet grote aandacht worden besteed aan de rentabiliteit van projecten en de gevolgen ervan voor natuur en landschap (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 116).

R BX W 011.000.000

* DRINK- EN INDUSTRIEWATER

In het kader van de landinrichting kunnen maatregelen en voorzieningen worden getroffen, waardoor de winbare hoeveelheid grondwater wordt vergroot (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 118).

R BA V 012.000.000

* VERKAVELING (DOELSTELLING 8
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

De verbetering van de verkavelingstoestand in het landelijk gebied gericht op een doelmatig gebruik van de grond voor de te vervullen functies (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 5).

u

U BL V 012.003.000

* LIGGING BEDRIJFSGEBOUWEN EN EFFECTEN
NIET-AGRARISCHE BELANGEN

Verbetering van de ligging van agrarische bedrijfsgebouwen ten opzichte van hun gronden en opheffing van ongunstige effecten op niet-agrarische belangen (Structuurschema Landinrichting, deel e, 1986, p. 9).

u

M BX W 011.000.012

* BESCHERMING DRINK- EN INDUSTRIEWATER

In bestaande waterwinningen zal, waar zulks mogelijk is in het kader van de landinrichting, bronnen van mogelijke verontreiniging uit de beschermingszones geweerd worden. De waterhuishoudkundige infrastructuur zal eveneens gericht kunnen worden op beperking van de kans op verontreinigingen (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 120).

M BA V 012.003.013

* BOERDERIJVERPLAATSING

Boerderijverplaatsing zal worden bevorderd in het kader van het openbaar belang (Structuurschema Landinrichting, deel e, 1986, p. 9).

u

Ook uit planologische of milieuhygiënische redenen kan verplaatsing van landbouwbedrijven uit (de nabijheid van) dorpskernen gewenst zijn. Verplaatsingen van vooral veehouderijbedrijven uit openbaar belang zal vooral in die gevallen worden nagestreefd waarin naast agrarische, ook planologische en milieuhygiënische bezwaren kunnen worden weggenomen (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 116).

M BA V 012.000.014

* HERVERKAVELING

Bevorderen van zoveel mogelijk concentratie van het grondgebruik door herverkaveling en daarmee een bijdrage te leveren aan de door het betrokken gebied ruimtelijk te vervullen functies, met name voor land- en tuinbouw, bos- en landschapsbouw, openlucht recreatie en natuur- en landschapsbehoud. Deze herverkaveling kan in meer of mindere mate gecombineerd met andere inrichtingsfactoren plaatsvinden (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 9).

u

In gebieden met afwisselend landbouw, natuur en andere functies in kleinere ruimtelijke eenheden, zal herverkaveling van de gronden zodanig plaatsvinden dat de bedrijfsvoering op de in agrarisch gebruik zijnde gronden zo goed mogelijk past in het stramien van landschapselementen en natuurwaarden, zonder dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering wezenlijk wordt

belemmerd (Structuurschema
Landinrichting deel e, 1986, p. 9).

M MA V 012.000.015

u

* KAVELRUIL

Kavelruil wordt bevorderd in situaties waarin een beperkt aantal deelnemers door uitruil van gronden op vrijwillige basis een snelle verbetering van hun verkaveling nastreven (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 9).

Voor kavelruil in ruilverkaveling in uitvoering geldt de restrictie dat de overeenkomst goedkeuring verkregen dient te hebben in de periode tot maximaal drie jaar na de stemmingsdatum, doch in elk geval voor de goedkeuring door de Centrale Landinrichtingscommissie van het plan van toedeling (Structuurschema Landinrichting deel d, 1984, p. 69).

R BX A 013.000.000

u

* LEEFBAARHEID DORPEN (DOELSTELLING 9
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

Het leveren van een bijdrage aan de leefbaarheid van dorpen (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 5).

In gevallen waarin maatregelen en voorzieningen, die in het gebied rondom kleine kernen worden genomen, samenhangen met of van invloed zijn op de te treffen maatregelen en voorzieningen ter bevordering van de leefbaarheid binnen die kernen, dienen deze kernen in een landinrichtingsproject te worden opgenomen (Structuurschema Landinrichting deel d, 1984, p. 37).

R BX A 014.000.000

u

* VERSTEDELIJKINGSBELEID (DOELSTELLING 10
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

Het leveren van een bijdrage aan een zodanige inrichting van het landelijk gebied dat het verstedelijkingsbeleid wordt ondersteund (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 5).

R BR A 015.000.000

u

* OPENLUCHTRECREATIE (DOELSTELLING 11
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING)

Het leveren van een bijdrage aan de realisering van het beleid met betrekking tot de openluchtrecreatie (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 5).

De bijdrage in het kader van de landinrichting aan het openluchtrecreatiebeleid zal zich met name richten op een verruiming van de mogelijkheden voor recreatief medegebruik en het bevorderen van de totstandkoming van recreatieve voorzieningen (Structuurschema Landinrichting deel e, 1984, p. 34).

M BR O 015.000.016

u

* RECREATIEVE FIETS-, VOET- EN
RUITERPADEN

De aanleg van recreatieve fiets- en voetpaden, alsmede van ruiterspaden vindt in landinrichtingsprojecten plaats indien vanuit het oogpunt van recreatiebeleid daaraan prioriteit wordt toegekend (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 8).

In sommige situaties kunnen in het kader van de landinrichting zandwegen die hun agrarische ontsluitingsfunctie verliezen ten behoeve van de recreatie een nieuwe functie krijgen, hetgeen ook uit landschappelijk oogpunt van belang kan zijn. Tevens kan worden bijgedragen aan het tot stand komen van verbindingen tussen verschillende bestaande voet- en ruiterspaden. Zowel voor de korte wandelingen als voor lange afstandsvanderroutes bestaat hieraan behoefte. In voorkomende gevallen zal hierbij gebruik kunnen worden gemaakt van bestaande oude verbindingen als kerkpaden en dergelijke. Ook zal worden bevorderd dat schouwpaden langs openbare waterlopen een functie als voetpad kunnen krijgen (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 115).

M BR W 015.000.017

* SPORTVISSERIJ

Voorzieningen voor de sportvisserij kunnen worden getroffen, zoals de verbetering van de toegankelijkheid van het viswater voor het bevissen vanaf de oever (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 116).

R BN A 016.000.000

* NATUUR EN CULTUURHISTORIE
(DOELSTELLING 12 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

Het leveren van een bijdrage aan de veiligstelling en ontwikkeling van natuurgebieden en cultuurhistorische elementen en van natuurwaarden en het scheppen van voorwaarden voor een doelmatig beheer (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 5).

Het beleid is erop gericht het natuur- en landschapsbehoud voortdurend in de afweging ten aanzien van de te treffen maatregelen en voorzieningen te betrekken in relatie tot de ruimtelijke functies welke aan een gebied zijn toegekend (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 120).

R BX A 017.000.000

* BOS (DOELSTELLING 13 STRUCTUURSCHEMA
LANDINRICHTING).

Het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van bestaande en de aanleg van nieuwe bossen en het scheppen van voorwaarden voor een doelmatig beheer. (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 5).

M BX D 017.000.018

* ONTWIKKELING, AANLEG, BEHEER BOSSEN

Bij voorbereiding en uitvoering van herinrichting en ruilverkaveling zal worden gestreefd naar het in stand houden of creëren van zodanige omstandigheden dat bestaande bossen duurzaam in stand gehouden en ontwikkeld kunnen worden en de eraan toegedachte functies zo goed mogelijk kunnen worden vervuld. Belangrijke aandachtspunten zullen daarbij zijn het in stand houden van een voor het bosbeheer toereikende waterhuishouding en het afstemmen van de ontsluiting op de aan bosgebieden of delen daarvan toegedachte functies. In situaties waarin een sterk versnipperd bosbezit leidt tot lage rentabiliteit en ontoereikend beheer zal bovendien gestreefd worden naar een zodanige toedeling van bosgrond dat beter beheerbare eenheden ontstaan. (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p. 120).

R BX A 018.000.000

* INFRASTRUCTUUR (DOELSTELLING 14
STRUCTUURSCHEMA LANDINRICHTING).

De onderlinge aanpassing van de aanleg en verbetering van infrastructurele voorzieningen en de inrichting van het landelijk gebied (Structuurschema Landinrichting deel e, 1986, p. 5).

NOTA/1836

BIJLAGE 2. SAMENVATTING STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD

- Checklijst met de items van de samenvatting (gele vellen)
- De complete samenvatting

R BS V 001.000.000 u
* HANDHAVEN, HERSTELLEN OF ONTWIKKELLEN
VAN NATUURLIJKE EN CULTUURHISTORISCHE
VERSCHEIDENHEID/WAARDEN
(HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD).

R BA V 002.000.000 u
* INSTANDHOUDING, VERSTERKING BESTAANDE
NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN (HOOFDLIJN
VAN BELEID 1 STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN
LANDSCHAPSBEHOUD)

R BS V 003.000.000 u
* ALGEMEEN BELEID BINNEN INSTANDHOUDING
VAN NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN
(ONDERDEEL VAN HOOFDLIJN VAN BELEID 1)

R BA A 004.000.000 u
* TOEGESPITST BELEID BINNEN
INSTANDHOUDING VAN NATUUR- EN
LANDSCHAPSWAARDEN (ONDERDEEL VAN
HOOFDLIJN VAN BELEID 1)

☒ Plaatsgebonden beleidsuitspraken
☐ Overige beleidsuitspraken

M BA A 002.000.001 u
* INSTANDHOUDING EN VERSTERKING DOOR
BESCHERMING

M MN V 002.000.002 u
* AANKOOP VAN TERREINEN VOOR BESCHERMING
OF BEHEER

U BA V 003.001.000 u
* BEPERKING DIRECT EN INDIRECT
RUIMTEBESLAG VOORZIENINGEN

U BS V 003.002.000 u
* FUNCTIONEEL OFFERVLAK EN -RELATIES
ECOSYSTEMEN

U BA D 003.003.000 u
* MADELIGE UITSTRALINGSEFFECTEN
VOORZIENINGEN EN INRICHTINGSMATREGELEN

U BA D 003.004.000 u
* LOKATIE- EN TRACEKEUZE

M BA V 003.003.003 u
* REALISEREN EN INPASSEN VAN
VOORZIENINGEN

M BA A 003.004.004 u
* WAARDEVOLLE GRADIENTSITUATIES

M BS D 003.004.005 u
* VERSPREIDINGS- OF MIGRATIEPATRONEN

M BA W 003.000.006 u
* GROND- EN OFFERVLAKTEWATER

M BA A 003.000.007 u
* LUCHT

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

BA V 007.000.000
1. NATIONALE PARKEN

BA V 007.000.000
2. NATIONALE PARKEN

BA V 007.000.000
3. NATIONALE PARKEN

BA V 007.000.000
4. NATIONALE PARKEN

BA V 007.012.000
5. INTENSIEVE RECREATIE IN NATIONALE
PARKEN

BA V 007.000.000
6. NATUURGEBOEDEN (1)
BOSSEN (2) EN NATIONALE PARKEN (3)

BA V 007.000.000
7. NATUURGEBOEDEN

BA V 008.000.000
8. KANALEN EN VAARTEN

BA V 008.000.000
9. WATERSTAATKUNDIGE FUNCTIES BIJ KANALEN
EN VAARTEN (4) EN RIVIERENLANDSCHAP EN
LAAGLANDSTROMEN (7)

BA V 008.000.000
10. VERBODEN AANTASTEN ACTIVITEITEN

BA V 008.000.000
11. NATUURONTWIKKELING

BA V 009.000.000
12. CULTUURMONUMENTEN

BA V 010.000.000
13. WAARDEVOLLE HISTORISCHE EN/OF
LANDSCHAPELIJKE BEZICHTEN

BA V 010.000.000
14. HISTORISCHE BEZICHTEN

BA V 011.000.000
15. RIVIERENLANDSCHAP EN
LAAGLANDSTROMEN

BA V 011.000.000
16. WATERSTAATKUNDIGE FUNCTIES BIJ KANALEN
EN VAARTEN (4) EN RIVIERENLANDSCHAP EN
LAAGLANDSTROMEN (7)

BA V 011.012.000
17. GROTE INFRASTRUCTURELE WERKEN EN
VOORZIENINGEN INTENSIEVE RECREATIE IN
RIVIERENGEBIED

BA V 011.000.000
18. WERKEN ACTIVITEITEN IN LAAGLANDSTROMEN

BA V 011.000.000
19. VERBODEN IN LAAGLANDSTROMEN

BA V 011.000.000
20. BEHEER EN ONDERHOUD IN LAAGLANDSTROMEN

BA V 012.000.000
21. LANDGOEDEREN EN HISTORISCHE
BUIENPLAATSEN

BA V 011.000.000
22. PARTICULIER BEHEER

BA V 012.000.000
23. OPENBARE BEHEER

BA V 012.000.000
24. ONTWERPING

BA V 012.000.000
25. WERKBOUW IN RADER
LANDINRICHTINGSPROJECTEN

BA V 013.000.000
26. AFZONDERLIJKE ELEMENTEN IN HET
LANDSCHAP

BA V 013.000.000
27. PRIORITEIT AFZONDERLIJKE ELEMENTEN

BA V 014.000.000
28. AARDWETENSCHAPPELIJKE WAARDEVOLLE
GEBIEDEN

BA V 014.000.000
29. DOORZAME AANTASTINGEN

BA V 015.000.000
30. WAARDEVOLLE AGRIASCHE
CULTUURLANDSCHAPPEN

BA V 014.000.000
31. VERBODEN OF BEHEERSOVEREENKOMSTEN

BA V 015.000.000
32. RELATIEVOTA

BA V 015.000.000
33. WATERWINNING

BA V 015.012.000
34. INTENSIEVE RECREATIE IN WAARDEVOLLE
AGRIASCHE CULTUURLANDSCHAPPEN

R BA V 018.000.000

* ONTWIKKELEN NATUURWAARDEN, HERSTEL
LANDSCHAPSWAARDEN (HOOFDLIJN VAN BELEID
2 STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN
LANDSCHAPSBEHOUD)

R BA A 019.000.000

* BEINVLOEDING GEDRAGSPATRONEN
(HOOFDLIJN VAN BELEID 3 STRUCTUURSCHEMA
NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD)

M BS D 018.000.044

* LANDSCHAPSELEMENTEN EN RUIMTELIJKE
VERBANDEN

M BS D 018.000.045

* VERSTERKEN ECOLOGISCH FUNCTIONEREN
VOORRANG GERICHT OP GROTE EENHEDEN
NATUURGEBIED, DE GROTE
LANDSCHAPSEENHEDEN EN DE WAARDEVOLLE
AGRARISCHE CULTUURLANDSCHAPPEN

R BS V 001.000.000

* HANDHAVEN, HERSTELLEN OF ONTWIKKELEN
VAN NATUURLIJKE EN CULTUURHISTORISCHE
VERSCHIEDENHEID/WAARDEN
(HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD).

Het binnen het totaal van het
maatschappelijk kader bevorderen van
zodanige voorwaarden en omstandigheden,
dat:

- de natuurlijke en cultuurhistorische
verscheidenheid in het landelijk gebied
en de verschijningsvormen daarvan in
stand wordt gehouden, hersteld of
ontwikkeld;
- natuurwaarden, cultuurhistorische
waarden en daarmee verbandhoudende
waarden in de sfeer van de menselijke
beleving met inachtneming van hun
onderlinge samenhang, worden
gehandhaafd, hersteld of ontwikkeld:
een en ander mede met het doel bij te
dragen aan het welzijn en de
ontplooiing van individuen en groepen
uit de samenleving (Structuurschema
Natuur- en Landschapsbehoud deel e,
1986, p. 4).

R BA V 002.000.000

* INSTANDHOUDING, VERSTERKING BESTAANDE
NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN (HOOFDLIJN
VAN BELEID 1 STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN
LANDSCHAPSBEHOUD)

Het accent wordt gelegd op de
instandhouding en zo mogelijk
versterking van bestaande natuur- en
landschapswaarden (Structuurschema
Natuur- en Landschapsbehoud deel e,
1986, p. 4).

M BA A 002.000.001

* INSTANDHOUDING EN VERSTERKING DOOR
BESCHERMING

De bescherming vindt plaats door:

- natuur- en landschapswaarden mede als
uitgangspunt te nemen in de planvorming;
- beoordeling en weging, dat wil zeggen
natuur- en landschapswaarden spelen een
rol in de afweging van belangen, zoals
bepaald wordt door de zwaarte van de in
het geding zijnde waarden;
- toepassing van wettelijke en
andere maatregelen;
- aankoop van terreinen
(Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 5).

M MN V 002.000.002

* AANKOOP VAN TERREINEN VOOR BESCHERMING
OF BEHEER

Bij de aankoop van terreinen gelden de
volgende criteria:

- bedreiging in relatie tot de
kwetsbaarheid;
- de noodzaak van beheer van de natuur-
en landschapswaarden;
- (toekomstige) versnippering van
eigendom en/of beheer;
- de verhouding tussen de
natuurwetenschappelijke waarde en de te
verwachten toekomstige
beheersinspanningen.

Wanneer tegelijkertijd verschillende
gebieden aangekocht kunnen worden die
aan de criteria voldoen gelden de
volgende prioriteiten:

- het gebied of de situatie is van
internationaal belang;
- het gebied of de situatie heeft een
nationale zeldzaamheid;
- het gebied maakt deel uit van een
grote eenheid natuurgebied dan wel van
een grote landschapseenheid met een
bijzonder accent op nationale parken
respectievelijk nationale landschappen;
- het gebied of de situatie vervult
landelijk gezien een belangrijke rol in
de ecologische infrastructuur.

Bij samenvallen versterken deze
prioriteiten elkaar.

Bij gelijkwaardige aankoopmogelijkheden
wordt bij de prioriteitstelling
betrokken:

- de ligging van een gebied binnen de

stedelijke invloedssfeer in het bijzonder binnen de Randstadgroenstructuur (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 4).

Tot vererving van de terreinen wordt niet overgegaan dan wanneer het beheer of de bescherming van deze terreinen daarom vraagt (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 36).

Voor aankopen ten behoeve van bescherming geldt daarenboven als criterium de bedreiging met onmiddellijke danwel geleidelijke aantasting van de specifieke kwetsbaarheid van gebieden of situaties. Een onmiddellijke aantasting kan dreigen als er plannen zijn het bestaande gebruik van een gebied te veranderen. Bij geleidelijke aantasting wordt gedacht aan ontwikkelingen binnen het bestaande gebruik, waardoor aanwezige waarden van natuur en landschap langzaam worden verdrongen. Een dergelijke aantasting kan ook het gevolg zijn van storende effecten buiten het gebied (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 84).

In de afweging waar de beschikbare middelen zullen worden ingezet zal worden betrokken in hoeverre en hoelang uitstel van aankoop, beheer en onderhoud mogelijk is zonder onomkeerbare gevolgen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 83). Indien een keuze moet worden gedaan tussen een gebied met bescherming (en beheer) als aankoopmotief en een gebied met beheer als enige aankoopmotief kan aankoop ten behoeve van bescherming prevaleren boven aankoop ten behoeve van beheer. Dit geldt niet wanneer het achterwege laten van het gevenste beheer (dan wel het slechts ten dele uitvoeren van de benodigde beheersmaatregelen) op korte termijn leidt tot onomkeerbare ongewenste effecten (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 85).

R BS V 003.000.000

* ALGEMEEN BELEID BINNEN INSTANDHOUDING VAN NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN (ONDERDEEL VAN HOOFDLIJN VAN BELEID 1)

Handhaving van de ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteit van het landelijk gebied als geheel (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 5).

Rekening zal gehouden worden met de mogelijke effecten op andere belangen, zodat steeds wordt gestreefd naar een evenwichtige afweging (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 6).

U BA V 003.001.000

* BEPERKING DIRECT EN INDIRECT RUIMTEBESLAG VOORZIENINGEN

Mogelijkheden tot beperking van direct en indirect ruimtebeslag van voorzieningen worden mede in de planvorming betrokken, indien dit bijdraagt tot de beperking van de negatieve effecten op natuur en landschap (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 6).

Dit heeft ondermeer betrekking op transportvoorzieningen, waterbouwkundige en stedenbouwkundige werken, oppervlaktedelfstofwinning, ondergrondse activiteiten en afvalverwerking (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 91).

U BS V 003.002.000

* FUNCTIONEEL OPPERVLAK EN -RELATIES ECOSYSTEMEN

Het verlies van functioneel oppervlak voor en de verbraking van functionele relaties tussen ecosystemen, zal zoveel mogelijk worden voorkomen. Daarbij zullen de mogelijkheden tot concentratie en bundeling van voorzieningen in beschouwing worden genomen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 6).

U BA D 003.003.000

* NADELIGE UITSTRALINGSEFFECTEN
VOORZIENINGEN EN INRICHTINGSMAAATREGELEN

Bij het scheppen van noodzakelijke voorzieningen en bij inrichtingsmaatregelen wordt bevorderd dat de voor de ecologische en landschappelijke kwaliteiten van het omliggende gebied nadelige uitstralingseffecten zo beperkt mogelijk zijn (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 6).

u M BA V 003.003.003

* REALISEREN EN INPASSEN VAN
VOORZIENINGEN

Bij de realisering en inpassing van nieuwe voorzieningen worden in het landschap nog aanwezige kenmerken zoveel mogelijk ontzien en wordt aansluiting gezocht bij de bestaande landschapsstructuur (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 7).

Met nog aanwezige kenmerken wordt in het bijzonder de natuurlijke hoofdstructuur (relief, bodem, vegetatie), de historisch-geografische hoofdstructuur (verkeers-, wegen-, bebouwing en beplantingsstructuur), de archeologische en bouwkundige monumenten en de kenmerkende andere bebouwing bedoeld (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 92).

U BA D 003.004.000

* LOKATIE- EN TRACEKEUZE

Bij de globale lokatiekeuze van voorzieningen en bij de nadere bepalingen van traces en lokaties wordt rekening gehouden met de actuele en potentiële kwaliteiten van natuur en landschap en met de verspreidings- en migratiepatronen van planten en dieren (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 6,7).

u M BA A 003.004.004

* WAARDEVOLLE GRADIENTSITUATIES

Waardevolle gradientsituaties worden zoveel mogelijk ontzien (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 6).

M BS D 003.004.005

* VERSPREIDINGS- OF MIGRATIEPATRONEN

Waar doorbreking van verspreidings- of migratiepatronen van planten en dieren onvermijdelijk is, worden zo mogelijk voorzieningen getroffen om de schade te beperken (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 7).

Deze voorzieningen zullen in het bijzonder betrekking hebben op :
relaties en ter beperking van het aantal verkeersslachtoffers onder dieren zullen waar nodig en technisch en financieel mogelijk voorzieningen worden getroffen, terwijl ook bij de realisering van begeleidende beplanting aandacht wordt besteed aan migratiepatronen;
- werken in het kader van de landinrichting : bij de inrichting van gebieden worden extensief gebruikte verbindingzones gehandhaafd of gecreeerd.

Deze maatregelen kunnen ook worden genomen om reeds verloren gegane relaties te herstellen of om potentieel belangrijke relaties te ontwikkelen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 92).

M BA W 003.000.006

* GROND- EN OPPERVLAKTENWATER

Het zoveel mogelijk vermijden van ingrepen, die direct of indirect de grond- en oppervlaktewaterhuishouding zodanig beïnvloeden dat deze negatief op natuur- en landschapswaarden werken, (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 7).

Zoveel mogelijk dient vermeden te worden dat door doorgraving of doorboring van ondoorlatende lagen verlagings plaatsvindt van het waterpeil over een belangrijke oppervlakte (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 92).

De inlaat van relatief sterk verontreinigd water in gebieden die voor het natuur- en landschapsbehoud van betekenis zijn, wordt zoveel mogelijk beperkt. Tegelijkertijd wordt bevorderd dat langs natuurlijke weg toegevoegd

zuiver water zo lang mogelijk wordt vastgehouden in deze gebieden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p.92).

Nadelige invloeden van verken voor waterbeheersing en -afvoer op waarden van natuur en landschap worden zoveel mogelijk vermeden. Wanneer natuurgebieden en reservaten dreigen te worden geschaad, zal deze dreiging waar mogelijk door inrichtingsmaatregelen worden opgevangen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p.92).

M BA A 003.000.007
* LUCHT

Het zoveel mogelijk vermijden van ingrepen, die direct of indirect de kwaliteit van de lucht zodanig beïnvloeden dat deze negatief op natuur- en landschapswaarden werken (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 7).

R BA A 004.000.000
* TOEGESPITST BELEID BINNEN
INSTANDHOUDING VAN NATUUR- EN
LANDSCHAPSWAARDEN (ONDERDEEL VAN
HOOFDLIJN VAN BELEID 1)

Instandhouding van ecologisch belangrijke gebieden of situaties en van belangrijke landschappelijke structuren (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 5).

R BA V 005.000.000
* 1. NATUURGEBIEDEN
(accent op natuur)
Onderscheidend kenmerk : ecologische
hoofdfunctie (Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 26).

In het algemeen scheiding van de functie natuur van andere sterkere functies die de functie natuur kunnen verdringen. De uitwerking van dit beleid richt zich op de duurzame instandhouding en waar mogelijk herstel van die factoren, die voor het voortbestaan van de kenmerken en waarden van de natuurgebieden bepalend zijn, te weten :

- de situatie met betrekking tot grond- en oppervlaktewater
- de bodemopbouw en het bodemrelief
- de natuurlijke voedselsituatie
- de zuiverheid van water, bodem en lucht
- de vegetatie
- de rust

(Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 8).

Bescherming van natuurgebieden houdt in dat deze niet alleen als ruimtelijke eenheid in stand worden gehouden, maar tevens dat ruimte- en grondgebruik, zowel in de natuurgebieden als in de omgeving daarvan, worden afgestemd op de voorwaarden voor instandhouding van de specifieke waarden van deze gebieden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 103).

Het bieden van mogelijkheden voor recreatief medegebruik, voor zover in overeenstemming met het op bescherming en beheer van de aanwezige kenmerken en waarden gerichte beleid (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 8).

U BA V 005.005.000
* BEGRENZING NATUURGEBIEDEN
Landbouwgronden zullen in beginsel geen deel uitmaken van natuurgebieden. Alleen in agrarisch gebruik zijnde enclaves en randgebiedjes, die zijn verweven met een natuurgebied worden tot de natuurgebieden gerekend (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 43).

U BA A 005.006.000
* BEHEER EN MEDEGEBRUIK
In bepaalde gevallen is gebruik van natuurgebieden door andere functies toelaatbaar. De aanvaardbaarheid van dit gebruik is afhankelijk van de aard en de intensiteit ervan, alsmede van de waarde en de kwetsbaarheid van natuurgebieden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 104).

M BA W 005.006.008
* WATERWINNING IN NATUURGEBIEDEN (1),
BOSSEN (2) EN NATIONALE PARKEN (3)
Richtlijn uit het tweede Structuurschema Drink- en Industriewatervoorziening : in gebieden met hoofdfunctie natuur kan intensivering van het gebruik ten behoeve van de waterwinning slechts in uiterste noodzaak plaatsvinden en dan zodanig, dat de belangen van natuur en landschap zo min mogelijk worden geschaad. Deze uiterste noodzaak dient ten minste te voldoen aan het criterium dat er redelijkerwijs geen andere mogelijkheden zijn om aan de behoefte aan water van hoge kwaliteit te voldoen. Voorts is het beleid inzake de waterwinning gericht op een stabilisatie van de oppervlakte-infiltratie en op, zo mogelijk, een verschuiving naar diepte-infiltratie. Dit laatste biedt meer kansen voor behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 43).

M BA W 005.006.009
* WATERWINNING SPECIFIEK IN
NATUURGEBIEDEN
Het betrekking tot situaties waar goede mogelijkheden liggen voor regeneratie van verloren gegane natuurwaarden zal, zo dit uit een oepunt van drinkwatervoorziening verantwoord is, extensivering of beëindiging van

Gebieden > 1000 ha zijn volledig afgewogen en limitatief op kaart aangegeven. Overige gebieden te inventariseren en nader af te wegen door de provincies (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 26).

waterwinning in samenhang met beheer gericht op herstel van natuurwaarden worden bevorderd. Het voorafgaande geldt voor de duinen, de Utrechtse heuvelrug en de Veluwe.

In de overige natuurgebieden zal voor zover na afweging toch waterwinning in of bij natuurgebieden wordt toegelaten, zal deze zo goed mogelijk worden afgestemd op de aanwezige waarden. Bij inrichting en beheer van natuurgebieden, die mede voor waterwinning in gebruik zijn, zullen waar mogelijk concrete maatregelen worden getroffen met het oog op de instandhouding en ontwikkeling van de natuurwaarden in de betrokken gebieden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 104, 105).

M BA O 005.006.010

* AFSLUITEN WEGEN EN PADEN

Het afsluiten van wegen en paden in natuurgebieden voor bepaalde categorieën van verkeersdeelnemers, zoals gemotoriseerd verkeer kan naast het belang dat het heeft voor de natuur ook belang hebben voor de rustige recreatie in die gebieden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 43).

U BA V 005.007.000

* INTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN
(1) EN BOSSEN (2)

Voor zover meer intensief gebruik, in het bijzonder in bepaalde natuurgebieden in de stedelijke invloedssfeer, toegelaten wordt zal dit door middel van een zonering zoveel mogelijk worden gelokaliseerd op de minst kwetsbare punten. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 105).

Het situeren van jachthavens in de uit oogpunt van natuur en landschap minst kwetsbare gebieden en niet in de onmiddellijke nabijheid van natuurgebieden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 106).

M BA V 005.007.011

* INTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN
(1) EN BOSSEN (2)

Nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen moeten uit natuurgebieden geweerd worden en wanneer daartoe aanleiding bestaat ook, uit de omgeving daarvan. In situaties, waar bestaande voorzieningen ongewenste neveneffecten voor natuur- en landschapswaarden met zich brengen zal, mede afhankelijk van de financiële mogelijkheden, verplaatsing en/of sanering worden nagestreefd. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 106).

U BA V 005.008.000

* EXTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN

Een verantwoorde plaats zal in natuurgebieden ingeruimd worden voor de extensieve dagrecreatie, waarbij zal worden gewaakt voor risico's van een ongewenste intensivering daarvan (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 107).

Eenvoudige verblijfsrecreatieve vestigingen, mogelijk gemaakt door toepassing van onder andere de vrijstellingsartikelen uit de Kampeervet, zullen zorgvuldig moeten worden gesitueerd (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 106).

De inrichting en ontsluiting voor extensieve openluchtrecreatie van de grotere natuurgebieden zal in het algemeen plaatsvinden volgens een zonering waarbij bepaalde delen als rustgebied geheel afgesloten kunnen zijn, terwijl in andere, daarvoor in aanmerking komende delen juist wat ruimere mogelijkheden kunnen worden geboden.

Dit zoneringsprincipe zal niet altijd op kunnen gaan. Met name in zeer kwetsbare

en in veel kleine natuurgebieden is deze benadering niet mogelijk en zal vaak moeten worden gekozen of voor sterk geregleerde bezoeken of -in zeer bijzondere gevallen- voor een algehele afsluiting (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 105).

U BA D 005.009.000

* BEINVLOEDING VAN BUITENAF

Ten einde de natuurwaarden van een natuurgebied effectief te kunnen veilig stellen dient voorkomen te worden dat beïnvloeding van buitenaf inrichtings- en beheersmaatregelen binnen de grenzen van het natuurgebied gedeeltelijk of geheel zinloos maakt (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 43).

M BA W 005.009.012

* HYDROLOGISCHE SITUATIE

Wanneer een nauwe samenhang bestaat tussen de hydrologische situatie in een natuurgebied en die in de (wijdere) omgeving zal, omdat de waarde van een natuurgebied veelal afhankelijk is van de hydrologische omstandigheden, bij noodzakelijk geachte ingrepen in de hydrologische situatie van de omgeving een oplossing gevonden moeten worden. Soms kan deze gevonden worden in technische voorzieningen aan de rand van het natuurgebied. Daar waar deze technische voorzieningen om welke reden dan ook niet uitvoerbaar zijn zullen buiten het natuurgebied maatregelen moeten worden getroffen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 43).

M BA V 005.009.013

* BEBOUWING, UITBREIDING EN INTENSIVERING

Vestiging, uitbreiding en/of intensivering van agrarische bedrijven in de omgeving van natuurgebieden waarvan schadelijke gevolgen voor natuurgebieden, met name eutrofiërende effecten, kunnen worden verwacht zullen zoveel mogelijk worden vermeden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 104).

M BA D 005.000.014

* ZWAARWEGEND MAATSCHAPPELIJK BELANG IN NATUURGEBIEDEN (1) EN GROTE LANDSCHAPSEENHEDEN (12)

Ruimtelijke ingrepen en inrichtingsactiviteiten die er toe leiden dat de wezenlijke kenmerken en waarden van de natuurgebieden verloren gaan of worden aangetast, resp. het algemene karakter, de samenhang en waarden van grote landschapseenheden worden aangetast, zullen niet dan in geval van een zwaarwegend maatschappelijk belang in uitvoering genomen of bevorderd worden. De aanwezigheid van zo'n belang zal op basis van voorafgaand onderzoek (bestaande afwegingskaders, procedures waarin, wanneer die er niet zijn zal worden voorzien) moeten worden vastgesteld. Tevens moet worden nagegaan of aan deze belangen redelijkerwijs niet of op een andere wijze of elders kan worden tegemoet gekomen. Als op grond hiervan besloten wordt een dergelijke ingreep niettemin te laten plaatsvinden zullen bij de planvorming en uitvoering de kenmerken en waarden van natuur en landschap door een zorgvuldige inpassing zo goed mogelijk in acht worden genomen. Daarbij zal dan tevens aan de ontwikkeling van de kwaliteit van natuur en herstel van het landschap grote aandacht worden geschonken (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1986, p. 8,14,15).

Een zwaarwegend maatschappelijk belang kan bij voorbeeld gelegen zijn in

redelijke economische ontwikkelingsmogelijkheden binnen een regio, in de eisen van een voldoende veilig verkeers- en vervoernet, in de eisen van een goede aansluiting op openbare nutsvoorzieningen (drinkwater, elektriciteit, gas), in de leefbaarheid van een regio, in belang van de landsverdediging, in het belang van de veiligheid tegen overstromingen, in een verantwoorde nationale energievoorziening. Ook omstandigheden in de landbouw, zoals met betrekking tot de algemene inkomenssituatie of de algemene werkomstandigheden, kunnen zwaarwegende belangen in de bedoelde zin vormen. Dit betekent dat verbetering van de landbouwkundige situatie in grote landschapseenheden door bij voorbeeld inrichtings- of waterbeheersingsmaatregelen niet op voorhand is uitgesloten. Of er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang zal steeds van geval tot geval aan de hand van concrete gegevens moeten worden beoordeeld (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 68).

M BA D 005.000.015

* OPHEFFEN AANTASTING KWALITEITEN

Voor zover waardevolle natuurgebieden reeds thans, als gevolg van de effecten van in het verleden plaatsgehad hebbende ingrepen en activiteiten, blootstaan aan aantasting van wezenlijke kwaliteiten, zal er binnen de budgettaire mogelijkheden alsnog naar worden gestreefd deze aantastingen op te heffen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 102).

M MN A 005.000.016

* AANKOOP NATUURTERREINEN

Het beleid is er op gericht om de volgende groepen van natuurgebieden, voor zover zij niet te ernstig en onomkeerbaar aangetast zijn, op vrijwillige basis te (doen) verwerven door een gespecialiseerde en erkende natuurbeschermingsinstantie :

- versnipperde eigendommen, deel uitmakend van grotere eenheden natuurterreinen;
- kleine natuurterreinen met uitgesproken natuurwetenschappelijke betekenis;
- natuurgebieden, die een specifiek beheer door een gespecialiseerde natuurbeschermingsinstantie behoeven;
- grote natuurterreinen, die als een eigendoms eenheid op de markt komen voor zover zich geen aanvaardbare koper aandient;
- natuurterreinen, die direct aansluiten bij reeds eerder door de natuurbeschermingsinstanties verworven terreinen. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 109, 110).

R BA V 006.000.000

* 2. BOSSEN

(accent op natuur)

Onderscheidend kenmerk : in wisselende mate samengaan van ecologische functies, houtproductie en recreatie (Structuurschema Natuur- en landschapsbehoud deel d, 1984, p. 26).

Behoud, uitbreiding en toereikend beheer van de bossen. Er wordt uitgegaan van een meervoudige functievervulling van

M BA W 006.000.017

* WATERWINNING IN NATUURGEBIEDEN (1),

BOSSEN (2) EN NATIONALE PARKEN (3)

Richtlijn uit het tweede Structuurschema Drink- en Industriewatervoorziening : in gebieden met hoofdfunctie natuur intensivering van het gebruik ten behoeve van de waterwinning slechts in uiterste noodzaak kan plaatsvinden en dan zodanig, dat de belangen van natuur en landschap zo min mogelijk worden geschaad. Deze uiterste noodzaak dient

het bos waarbij onder andere mogelijkheden voor de ontwikkeling van natuur zullen worden bevorderd. Uitgaande van deze meervoudige functievervulling zijn op nationaal niveau de volgende accenten te onderscheiden:

- bossen met accent op natuur. In deze bossen zijn behoud en ontwikkeling van natuurwaarden uitgangspunten voor het beleid inzake bescherming en beheer. hiertoe behoren bossen met natuurwaarden die kwetsbaar zijn ten opzichte van andere functies, bossen die een relatief natuurlijk karakter hebben en bossen die naar hun aard zeldzaam zijn binnen het geheel van het Nederlandse bos. Deze zijn in het bijzonder te vinden in die delen van het bosbestand, die bestaan uit oude bossen, bossen met een ongestoorde bodem en waterhuishouding, duin- en stuifzandbebossingen, moerasbossen en spontaan ontstane bossen. In grote eenheden natuurgebied zal voorts het accent op natuur gegeven worden aan een belangrijk deel van de overige bossen.
- bossen waar het accent op natuur nevensgeschikt is aan andere accenten. In deze bossen zijn natuurbehoud, houtproductie, recreatie en landschap in wisselende, maar gelijkwaardige mate uitgangspunt voor het beleid. Hiertoe behoren de meeste bossen, die gelegen zijn in de gebieden waaraan in de Nota landelijke gebieden de hoofdfunctie natuur is toegekend, alsmede de overige bossen die deel uitmaken van de grote eenheden natuurgebied en de andere in het ruimtelijk beleid erkende natuurgebieden, alsmede de overige oude bossen.
- bossen waar het accent op natuur ondergeschikt is.
(Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 9).

Het beschermen of tot ontwikkeling brengen van de in ons land aanwezige of potentieel mogelijke boslevensgemeenschappen in hun typologische verscheidenheid in voldoende grote arealen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 47).

Bij de gewenste meervoudige functievervulling van het bos ligt de nadruk op functieverveing en maar beperkt op functiescheiding (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 118).

De functie openluchtrecreatie is in principe overal aanwezig in de vorm van medegebruik (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 48).

In beginsel kan in alle bossen de natuurfunctie, indien aanwezig, worden verveeng met de extensieve openluchtrecreatie. Scheiding van deze functies is vooral binnen beheerseenheden aan de orde, in het kader van de zonering. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 114).

R BA V 007.000.000

* 3. NATIONALE PARKEN (accent op natuur)

Onderscheidend kenmerk: ecologische hoofdfunctie, specifieke doelstelling

U BA V 006.010.000

* INTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN (1) EN BOSSEN (2)

Voor zover meer intensief gebruik, in het bijzonder in bepaalde natuurgebieden in de stedelijke invloedssfeer, toegelaten wordt zal dit door middel van een zonering zoveel mogelijk worden gelokaliseerd op de minst kwetsbare punten. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 105).

Het situeren van jachthavens in de uit oogpunt van natuur en landschap minst kwetsbare gebieden en niet in de onmiddellijke nabijheid van natuurgebieden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 106).

u

U BA V 007.011.000

* BEGRENZING NATIONAAL PARK

In een nationaal park worden in beginsel geen landbouwgronden binnen de begrenzings opgenomen. In agrarisch

ten minste te voldoen aan het criterium dat er redelijkerwijs geen andere mogelijkheden zijn om aan de behoefte aan water van hoge kwaliteit te voldoen. Voorts is het beleid inzake de waterwinning gericht op een stabilisatie van de oppervlakte-infiltratie en op, zo mogelijk, een verschuiving naar diepte-infiltratie. Dit laatste biedt meer kansen voor behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 43).

M BA V 006.010.018

* INTENSIEVE RECREATIE IN NATUURGEBIEDEN (1) EN BOSSEN (2)

Nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen moeten uit natuurgebieden geweerd worden en wanneer daartoe aanleiding bestaat ook, uit de omgeving daarvan. In situaties, waar bestaande voorzieningen ongewenste neveneffecten voor natuur- en landschapswaarden met zich brengen zal, mede afhankelijk van de financiële mogelijkheden, verplaatsing en/of sanering worden nagestreefd. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 106).

M BA L 007.011.019

* INTENSIEVE RECREATIE IN NATIONALE PARKEN

Wanneer het niet mogelijk is intensieve recreatieve voorzieningen buiten het

voor recreatief medegebruik
(Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 26).

Instandhouding en/of ontwikkeling van de aanwezige ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische hoedanigheden, waarbij mogelijkheden worden geschapen voor het kennis nemen en genieten van de schoonheid en de andere waarden van het gebied. Voor elk in te stellen nationaal park zal daartoe een zonering van het recreatief medegebruik worden gemaakt als onderdeel van een integrale conceptie voor beheer en inrichting van het hele park. Het park wordt dus als een geheel beheerd. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 9.10).

De doelstelling kan als volgt worden uitgewerkt :

- behoud, herstel en ontwikkeling van de geomorfologische structuur, de geologische en bodemkundige gesteldheid, de waterhuishouding, de (micro)klimatologische omstandigheden, de kwaliteit van water, bodem en lucht, elementen van cultuurhistorische en/of oudheidkundig belang en het visuele karakter c.q. het natuurlijk aanzien van het landschap;
- behoud, herstel en ontwikkeling van de in het park voorkomende levensgemeenschappen, plant- en diersoorten in het voor hen meest geschikte milieu;
- het scheppen van mogelijkheden voor het publiek om zich te ontspannen, om te genieten van de aanwezige waarden en om zijn kennis daarvan en waardering daarvoor te vergroten;
- het bieden van gelegenheid tot het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 122).

Voor de verwezenlijking van de doelstellingen van een nationaal park is het essentieel, dat er rand- en overgangszones worden ontwikkeld. Het is daarom van groot belang, dat het nationale park wordt geïntegreerd in de ruimtelijke structuur van het omliggende gebied (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 126).

Extensieve vormen van dagrecreatie (wandelen, fietsen, paardrijden, roeien, kanovaren, sportvissen e.d.) kunnen in het algemeen wel aansluiten bij het karakter van nationale parken. In het kader van de inrichting en het beheer zullen voor deze vormen van openluchtrecreatie, binnen de randvoorwaarden, die het behoud van natuur en landschap hieraan stelt, mogelijkheden worden geschapen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 128).

De opsomming in het structuurschema is limitatief (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 10).

De opsomming van potentiële nationale parken staat in Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 124.

gebruik zijnde enclaves en randgebiedjes, welke met het natuurgebied zijn verweven, kunnen tot de natuurgebieden worden gerekend en kunnen daarom wel binnen de parkbegrenzing vallen. De parkbegrenzing zal voorts zo gekozen worden dat in principe intensieve recreatieve voorzieningen buiten het nationaal park vallen, tenzij een adequate inpassing kan worden bewerkstelligd (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 51).

park te laten vallen of ingepast kan worden, zal bekeken dienen te worden of verplaatsing van het betreffende recreatieve element wenselijk en mogelijk is. Verplaatsing van met het nationaal park strijdige elementen zal in het bijzonder ook vanwege de veelal grote financiële consequenties, naar verwachting echter slechts in een zeer beperkt aantal gevallen kunnen plaatsvinden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 51). Nieuw aan te leggen intensieve recreatieve voorzieningen zullen buiten de parkbegrenzing gesitueerd worden, waarbij zoveel mogelijk aansluiting zal moeten worden gezocht bij andere vormen van intensief ruimtegebruik. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 127,128).

In de randzones en de verdere omgeving van deze nationale parken zal de situering van jachthavens en de regulering van de ligplaatscapaciteit zodanig dienen te geschieden, dat geen onaanvaardbare recreatieve druk op het eigenlijke park ontstaat (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 127).

M BA O 007.011.020

* OPVANG GEMOTORISEERD VERKEER

De parkeerterreinen zullen in rand- en overgangszones gesitueerd worden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 129).

U BA V 007.012.000

* EXTENSIEVE RECREATIE IN NATIONALE PARKEN

Een bezoekerscentrum, een informatiecentrum of een ander concentratiepunt, zoals bijvoorbeeld een schaapskooi kan het best worden gesitueerd worden in de rand- en overgangszones. Op deze manier wordt het park zelf niet geoccupeerd en kan de recreatieve druk deels in de randgebieden worden opgevangen. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 129).

M BA W 007.000.021

* WATERWINNING IN NATUURGEBIEDEN (1),
BOSSEN (2) EN NATIONALE PARKEN (3)
Richtlijn uit het tweede Structuurschema
Drink- en Industriewatervoorziening : in

gebieden met hoofdfunctie natuur intensivering van het gebruik ten behoeve van de waterwinning slechts in uiterste noodzaak kan plaatsvinden en dan zodanig, dat de belangen van natuur en landschap zo min mogelijk worden geschaad. Deze uiterste noodzaak dient ten minste te voldoen aan het criterium dat er redelijkerwijs geen andere mogelijkheden zijn om aan de behoefte aan water van hoge kwaliteit te voldoen. Voorts is het beleid inzake de waterwinning gericht op een stabilisatie van de oppervlakte-infiltratie en op, zo mogelijk, een verschuiving naar diepte-infiltratie. Dit laatste biedt meer kansen voor behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 43).

M BA V 007.000.022

* VERWERVING

Het gebied zal door de overheid en/of rechtspersonen, die zich de natuurbescherming ten doel stellen voor zover nodig, worden verworven. Wanneer een duurzaam beheer van het gebied als nationaal park verzekerd is kan het ook geheel of gedeeltelijk in eigendom bij andere instellingen of particulieren worden gelaten (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 10).

R BA V 008.000.000

* 4. KANALEN EN VAARTEN

(accent op landschap)

Onderscheidend kenmerk :

waterstaatkundige werken met waardevolle begeleidend gebouwde objecten (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 28).

Het in stand houden van het karakter van de waardevolle kanalen en vaarten en hun oeverzones, dit mede in verband met hun recreatieve betekenis. Dit beleid wordt mede ondersteund door bescherming en beheer van landschappelijke en cultuurhistorische waardevolle onderdelen van kanalen en vaarten. Hierbij worden de primair waterstaatkundige functies in acht genomen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 10).

M BA W 008.000.023

* WATERSTAATKUNDIGE FUNCTIES BIJ KANALEN EN VAARTEN (4) EN RIVIERENLANDSCHAP EN LAAGLANDSTROMEN (7)

Daar waar voorzieningen en maatregelen ten behoeve van behoud of verbetering van de waterstaatkundige functies noodzakelijk zijn, zullen deze wanneer schadelijke gevolgen voor natuur en landschap kunnen voorkomen, zo mogelijk worden uitgevoerd op basis van een uitgekend ontwerp (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 54).

M BA W 008.000.024

* VERMIJDEN AANTASTENDE ACTIVITEITEN

Activiteiten in en nabij waardevolle kanalen en vaarten die bijzondere waarden van natuur, landschap, cultuurhistorie en recreatie aantasten zullen zoveel mogelijk vermeden worden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 134).

M BA W 008.000.025

* NATUURONTWIKKELING

Mogelijkheden voor natuurontwikkeling langs de oeverzones zullen, zowel bij aanleg en reconstructie als bij beheer, optimaal benut worden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 134).

R BA V 009.000.000

* 5. CULTUURMONUMENTEN

(accent op landschap)

Onderscheidend kenmerk : afzonderlijk gebouwde objecten (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 28).

Het behoud van (cultuur)historisch waardevolle bebouwing, objecten en structuren. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 11).

R BA V 010.000.000

* 6. WAARDEVOLLE HISTORISCHE EN/OF
LANDSCHAPELLIJKE GEZICHTEN

(accent op landschap)

Onderscheidend kenmerk :

cultuurhistorisch of landschappelijk
waardevolle situatie die bepalend is
voor de bijzondere visuele
belevingswaarde van een groter gebied
(Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 28).

Het beschermen van waardevolle
historische en/of landschappelijke
gezichten als zodanig en in hun
landschappelijke context
(Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 11).

R BA V 011.000.000

* 7. RIVIERENLANDSCHAP EN
LAAGLANDSTROMEN

(accent op natuur en landschap)

Behoud van ecologische,
cultuurhistorische en landschappelijke
samenhangen en het karakteristieke
landschapsbeeld, dit mede uit overweging
van recreatieve belevingswaarde. Dit
beleid wordt mede ondersteund door
bescherming en beheer van
natuurwetenschappelijk, landschappelijk
en cultuurhistorisch waardevolle
onderdelen van het rivierenlandschap en
de laaglandstromen. Hierbij worden de
primaire waterstaatkundige functies in
acht genomen (Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 11).

Het algemene karakter van grootchalig
open landschap en de aanwezige
samenhangen van de onderdelen in stand
te houden. Bij het rivierenlandschap
kunnen uiterwaarden, wielen en strangen,
alsook dijken met de daaraan verbonden
historische nederzettingenpatronen
onderdeel van het samenhangend geheel
uitmaken. Bij de laaglandstromen kunnen
hiervan deel uitmaken : houtkaden,
knotwilgensingels, rietlanden en natte
graslanden, alsook karakteristieke
historische bebouwing langs de oevers
(Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 54).

U BA V 011.013.000

* GROTE INFRASTRUCTURELE WERKEN EN
VOORZIENINGEN INTENSIEVE RECREATIE IN
RIVIERENGEBIED

Terughoudendheid ten aanzien van grote
infrastructurale werken of voorzieningen
voor de intensieve recreatie in het
rivierengebied. Daar waar aanleg van een
en ander noodzakelijk is, is zeer
zorgvuldige plaatskeuze en inpassing in
het landschap geboden (Structuurschema
Natuur- en Landschapsbehoud deel a,
1981, p. 130).

Bij de situering en aanleg van
jachthavens zal mede rekening gehouden
dienen te worden met de ecologische,
landschappelijke en cultuurhistorische
functie van het rivierenlandschap
(Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 131).

Nieuwe verblijfsrecreatieve vestigingen,
zoals caravanterreinen en huisjes,
zullen niet in kwetsbare delen van het
rivierenlandschap dienen te worden
gesitueerd; met name de uit een oegpunt
van natuur- en landschapsbehoud
waardevolle uiterwaarden moeten worden
ontzien (Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 132).

M BA D 010.000.026

* RUIMTELIJKE INGEGREPEN GEZICHTEN

Waardevolle historische en/of
landschappelijke gezichten worden zoveel
mogelijk van ruimtelijke ingrepen
gevrijwaard (Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 11).

Dit geldt in het bijzonder ook voor
ingrepen, die een versturende invloed
hebben op de relatie van een dergelijk
gezicht met zijn omgeving
(Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 139).

M BA W 011.000.027

* WATERSTAATKUNDIGE FUNCTIES BIJ KANALEN
EN VAARTEN (4) EN RIVIERENLANDSCHAP EN
LAAGLANDSTROMEN (7)

Daar waar voorzieningen en maatregelen
ten behoeve van behoud of verbetering
van de waterstaatkundige functies
noodzakelijk zijn, zullen deze wanneer
schadelijke gevolgen voor natuur en
landschap kunnen voorkomen, zo mogelijk
worden uitgevoerd op basis van een
uitgekiend ontwerp (Structuurschema
Natuur- en Landschapsbehoud deel d,
1984, p. 54).

M BA W 011.000.028

* WEREN ACTIVITEITEN IN LAAGLANDSTROMEN

Het zoveel mogelijk weren van
activiteiten die de gaafheid, het
karakteristieke beeld of de ecologische
betekenis van laaglandstromen en hun
oeverzones aantasten (Structuurschema
Natuur- en Landschapsbehoud deel a,
1981, p. 132).

M BA V 011.000.029

* VERWERFING IN LAAGLANDSTROMEN

Karakteristieke en zeldzame
natuurterreinen en elementen in het
laaglandstromengebied, indien
noodzakelijk en mogelijk, worden
aangekocht (Structuurschema Natuur- en
Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 133).

R BA V 012.000.000

u

* 8. LANDGOEDEREN EN HISTORISCHE
BUITENPLAATSEN

(accent op natuur en landschap)

Historische buitenplaatsen bestaan uit een landhuis of kasteel met bijgebouwen, park en/of tuin, waarvan de eerste aanleg ouder is dan vijftig jaar. Een landgoed is een geheel of gedeeltelijk met bossen of andere houtopstanden bezet terrein, waarvan ook landbouwgronden en natuurterreinen deel uit kunnen maken. Bovendien kan een buitenplaats onderdeel van landgoed uitmaken (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 11).

Instandhouding van de totaliteit van de samenhang tussen de delen en van de natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en landschappelijke waarden van die delen afzonderlijk. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 12).

In concreto zal het beleid zich richten op die kenmerken en factoren die bepalend zijn voor de instandhouding van de identiteit en de kwaliteit, te weten:

- gaafheid;
- samenhang in landschapsecologisch, cultuurhistorisch en visueel opzicht tussen de samenstellende delen;
- de factoren die bepalend zijn voor de kwaliteit van de samenstellende delen, te weten cultuurmonumenten, natuurgebieden, bossen en agrarische gronden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 141).

Buitenplaatsen van nationale betekenis, die buitenplaatsen waarvan de huizen aangewezen zijn als beschermd monument en gelegen zijn in een tuin en parkaanleg die dateert van voor 1850, waarvan de aanleg thans nog herkenbaar aanwezig is. Buitenplaatsen in een aanleg van recenter datum acht zij van regionale betekenis (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 58).

Het beleid is in het bijzonder gericht op behoud van historische buitenplaatsen van nationale betekenis en landgoederen gerangschikt onder de Natuurschoonwet. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 12).

Voor deze buitenplaatsen en landgoederen zullen een toereikende bescherming en beheer worden nagestreefd. Daarbij wordt ervan uitgegaan, dat buitenplaatsen en landgoederen naar hun aard multifunctioneel van karakter zijn. Dat brengt met zich, dat bij het beleid inzake bescherming en beheer de strategie van vererving wordt gehanteerd voor bepaalde functies, die ofwel naar hun aard behoren bij, ofwel

M BA V 011.000.030

* BEHEER EN ONDERHOUD IN LAAGLANDSTROMEN
In die gevallen waarbij voor de ecologisch waardevolle oeverlanden een bijzonder beheer nodig is, kan toepassing van de Relatienota aanbeveling verdienen. Daarnaast zullen voor kleinere elementen, zoals knotwilgensingels en andere houtopstanden, onderhoudsovereenkomsten kunnen worden afgesloten (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 133).

M BA A 012.000.031

* PARTICULIER BEZIT

Het particulier bezit van landgoederen en historische buitenplaatsen moet worden gestimuleerd waar dit het behoud van het natuurschoon en de cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke betekenis ten goede komt (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 58).

M BA O 012.000.032

* OPENBARE WEGEN

Openbare wegen binnen landgoederen, die geen onmisbare verbindingsfunctie (meer) hebben en problemen oproepen uit een oogpunt van bescherming en beheer, zouden aan de openbaarheid onttrokken dan wel voor bepaalde verkeerscategorieën, afgesloten moeten worden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 143).

M BA W 012.000.033

* ONTWATERING

Ontwateringen die gevolgen hebben voor daarvoor kwetsbare delen van buitenplaatsen en landgoederen dienen te worden vermeden. Als ontwatering toch noodzakelijk is, dient gesteerd te worden naar het tot stand brengen van inrichtingsmaatregelen gericht op handhaving of herstel van de waterhuishouding in daarvoor gevoelige delen van buitenplaatsen en landgoederen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 143).

M BA V 012.000.034

* NIEUWBOUW IN KADER

LANDINRICHTINGSPROJECTEN

Nieuwbouw in het kader van landinrichtingsprojecten zal in de omgeving van buitenplaatsen en landgoederen zoveel mogelijk dienen te worden vermeden en indien noodzakelijk, met uiterste zorg dienen te geschieden, waarbij tevens bij plaatskeuze en vormgeving zoveel mogelijk ware in te spelen op de landschappelijke structuur, zoals die door buitenplaats of landgoed wordt bepaald (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 143, 144).

harmonisch kunnen worden ingepast in buitenplaatsen en landgoederen. Voor functies die naar hun aard of intensiteit hier niet passen wordt de strategie van scheiding toegepast. Als belangrijk uitgangspunt geldt voorts dat bij voorkeur die oplossingen worden nagestreefd die enerzijds een goed perspectief bieden op een toereikende bescherming en beheer -en bijdragen tot het gewenste maatschappelijk functioneren van buitenplaatsen en landgoederen- en die anderzijds uit financieel oogpunt het meest verantwoord worden geacht (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 141).

Mogelijkheden moeten worden geboden om kennis te nemen van de aanwezige waarden en het bieden van mogelijkheden voor extensief recreatief gebruik voor zover dit geen afbreuk doet aan de instandhouding van de waarden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 12).

Bij het bieden van mogelijkheden voor extensief recreatief gebruik gaat het om het bevorderen van gelegenheid tot wandelen, fietsen en eventueel paardrijden, en, waar dat inpasbaar is, van eenvoudige vormen van verblijfsrecreatie (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 143).

R BA L 013.000.000

* 9. AFZONDERLIJKE ELEMENTEN IN HET LANDSCHAP

(accent op natuur en landschap)
Onderscheidend kenmerk : ecologische hoofdfunctie, veelal samenhangend en/of interferend met agrarische functie van het omliggend gebied (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 26).

Instandhouding en zo nodig herstel en een toereikend onderhoud van deze elementen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 12).

R BA V 014.000.000

* 10. AARDWETENSCHAPPELIJK WAARDEVOLLE GEBIEDEN

(accent op natuur en landschap)
Onderscheidend kenmerk : de waarde wordt bepaald door de structuur van een gebied, deze is ontstaan door natuurlijke, landschapsvormende processen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 28).

Behoud van de kenmerken, die de aardwetenschappelijke waarde van deze gebieden bepalen, zoals relief, bodemstructuur en waterhuishouding (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 12).

R BA V 015.000.000

* 11. WAARDEVOLLE AGRARISCHE CULTUURLANDSCHAPPEN

(accent op natuur en landschap)
Onderscheidende kenmerken : samengaan van ecologische functies met agrarisch gebruik, instandhouding samengaan is wezenlijk voor het voortbestaan van deze functies, of een cultuurhistorische karakteristiek patroon van gebouwde objecten en landschappelijke elementen,

M BA L 013.000.035

* PRIORITEIT AFZONDERLIJKE ELEMENTEN

Afzonderlijke elementen, bijvoorbeeld houtwallen, hagen, heggen, graften, knotbomen en poelen, gelegen in grote landschapseenheden, nationale landschappen en bepaalde waardevolle agrarische cultuurlandschappen krijgen prioriteit bij de toepassing van instrumenten van rijkswege (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 12).

M BA D 014.000.036

* DUURZAME AANTASTINGEN

Duurzame aantastingen, zoals zandopspuitingen, bebouwing en dergelijke, moeten worden vermeden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 149).

M BA V 014.000.037

* VERWERFING OF BEHEERSOVEREENKOMSTEN

In situaties, die aardwetenschappelijk van internationale en/of nationale betekenis zijn en die aan duurzame aantastingen onderhevig dreigen te worden, zal aankoop of afsluiting van beheersovereenkomsten kunnen worden overwogen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 12).

M BA V 015.000.038

* RELATIENOTA

Reservaatvorming is aangewezen in situaties waar met het oog op instandhouding van waarden zodanige beheersvoorwaarden vereist zijn dat afstemming van de agrarische bedrijfsvoering -waarbij de betrokken grond productiefactor voor de boer blijft- niet reëel is te achten. In die situaties is het spanningsveld tussen

zowel het patroon als de structuur van de afzonderlijke elementen zijn in sterke mate bepaald door het handelen van de mens met zijn door de natuur aangeboden omgeving (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 27,28).

Instandhouding van de ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke kenmerken en waarden van de waardevolle agrarische cultuurlandschappen. Daarbij zijn de volgende factoren bepalend:

- de situatie met betrekking tot grond- en oppervlakteverval
- de bodemopbouw en het bodemrelief
- de bemestingstoestand
- het verkavelingspatroon
- het agrarisch beheer
- de rust

Het gewicht van deze factoren verschilt per type van waardevol agrarisch cultuurlandschap.

De instandhouding van de volgende groepen waardevolle agrarische cultuurlandschappen acht de regering van essentiële betekenis:

- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de belangrijke ganzegebieden;
- de nog resterende in biologisch en/of geomorfologisch opzicht waardevolle beekdalen en beken;
- de meest waardevolle uiterwaarden;
- de waardevolle agrarische cultuurlandschappen in gebieden met als hoofdfunctie natuur;
- de waardevolle agrarische cultuurlandschappen in grote landschapseenheden.

Bij beslissingen omtrent de noodzaak van ruimtelijke ingrepen waarvoor het Rijk (mede)verantwoordelijkheid draagt en die ertoe kunnen leiden dat de hiervoor bedoelde kenmerken en waarden van deze agrarische cultuurlandschappen worden aangetast zal een zwaar gewicht worden toegekend aan het behoud van deze waarden en kenmerken.

Bij de uitvoering van werken zal door een zorgvuldige inpassing gezorgd worden dat deze waarden en kenmerken zoveel mogelijk worden ontzien, waarbij tevens aan de ontwikkeling van de kwaliteit van natuur en het herstel van landschap grote aandacht wordt besteed (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 13).

De ligging van deze gebieden is indicatief aangegeven (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 27).

Aan de landbouw mogen ook beperkingen worden opgelegd indien aan de belanghebbenden geen vergoeding wordt geboden, en ook mogen buiten relatiengebieden beperkingen aan de landbouw worden opgelegd. Toepassing van het z.g. no pay, no cure beginsel is in dit verband een ongewenste ontwikkeling (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 62).

Herstel van de positieve relatie tussen waardevolle agrarische cultuurlandschappen en de landbouwfunctie (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 152).

gewenst beheer en agrarisch gebruik zo groot, dat onttrekking van de grond aan het landbouwkundig gebruik en vererving en beheer door een natuurbeschermingsinstantie nodig is. Instandhouding van de ecologische kwaliteit van de meest waardevolle en kwetsbare (delen van) waardevolle agrarische cultuurlandschappen blijkt in het algemeen slechts door middel van reservaatvorming te verzevenlijken. Bij gronden met meer algemene en minder kwetsbare waarden van natuur en landschap is het gewenste beheer wel te combineren met de agrarische bedrijfsvoering; in die situaties blijven de gronden productiefactor. De beheersovereenkomst voorziet erin het spanningsveld tussen gewenst beheer en agrarische bedrijfsvoering te overbruggen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 63).

Waar behoefte is aan een bijzonder beheer zal zo mogelijk het instrumentarium van de Relatienota worden toegepast:

- met betrekking tot de reservaatgebieden is het beleid gericht op aankoop ten behoeve van en, aansluitend, op beheer door of onder verantwoordelijkheid van natuurbeschermingsinstanties;
- met betrekking tot de beheersgebieden is het beleid gericht op een agrarische bedrijfsvoering die mede is afgestemd op de verzevenlijking van doeleinden van natuur- en landschapsbehoud.

In afwachting van vererving ten behoeve van natuurbeschermingsinstanties kunnen in reservaatgebieden beheersovereenkomsten worden afgesloten (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 13 + praktijkinterpretatie).

M BA W 015.000.039
* WATERWINNING

Bij concrete waterwinningsprojecten is een toetsing van de effecten op de ecologische waarden noodzakelijk; daarbij dient de urgentie van de projecten betrokken te worden, een en ander met inachtneming van mogelijke alternatieven. Dit geldt in het bijzonder voor die waardevolle agrarische cultuurlandschappen, die gevoelig zijn voor wateronttrekking, dan wel voor veranderingen in de waterkwaliteit zoals weidevogelgebieden, vochtige graslanden en, in een aantal gevallen, landschappen met afzonderlijke elementen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 155,156).

U BA V 015.014.000

* EXTENSIEVE RECREATIE IN WAARDEVOLLE AGRARISCHE CULTUURLANDSCHAPPEN

De situering van openluchtrecreatie dient in de omgeving van waardevolle agrarische cultuurlandschappen zodanig te zijn dat dit geen ongewenste effecten oproept (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 156).

In het algemeen zullen uitsluitend extensieve recreatievormen (wandelen, fietsen, paardrijden en dergelijke) in waardevolle agrarische cultuurlandschappen worden bevorderd. Concentraties van extensieve openluchtrecreatie of van intensieve vormen ervan dienen voorkomen te worden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 156).

R BA V 016.000.000

* 12. GROTE LANDSCHAPSEENHEDEN

(accent op natuur en landschap)

Grote samengestelde gebieden, die een samenhangend geheel vormen en in het bijzonder van betekenis zijn voor het natuur- en landschapsbehoud (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 71).

Instandhouding van het algemene karakter van het gebied, de instandhouding van de samenhang tussen de te onderscheiden ruimtelijke eenheden daarbinnen en op het behoud van de ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden van die ruimtelijke eenheden afzonderlijk. De uitwerking van het beleid richt zich op :

- de natuurlijke, cultuurhistorische en visueel-landschappelijke gaafheid van het gebied;
- de ecologische relaties zoals bijvoorbeeld tot uitdrukking komend in de waterhuishouding, de ecologische infrastructuur en de gradientsituaties binnen het gebied;
- de cultuurhistorische samenhangen;
- de ecologische en visuele relaties met de omgeving van het gebied;
- de visuele samenhangen in het landschap;
- de instandhouding van de in het structuurschema aangegeven waarden en kenmerken van de delen van deze gebieden, die tevens behoren tot de categorieën natuurgebieden, bossen met accent op natuur, waardevolle agrarische cultuurlandschappen, landgoederen en historische buitenplaatsen, aardwetenschappelijk waardevolle gebieden, laaglandstromen, rivierlandschappen en gezichten (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 14).

Gebieden doorgaans groter dan 5000 ha (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 71).

De opsomming is limitatief

(Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 166).

In geval van landinrichting in grote landschapseenheden zal als regel herinrichting de aangegeven vorm zijn; in bepaalde delen, wanneer voor natuur- en landschapsbehoud en/of openluchtrecreatie geen grote belangen in het geding zijn, ruilverkaveling (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 29, resp. Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 11).

Recreatief medegebruik in deze gebieden wordt bevorderd (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 11).

Intensieve en grootschalige vormen van openluchtrecreatie die niet passen bij

M BA A 016.000.040

* ZWAARWEGEND MAATSCHAPPELIJK BELANG IN NATUURGEBIEDEN (1) EN GROTE LANDSCHAPSEENHEDEN (12)

Ruimtelijke ingrepen en inrichtingsactiviteiten die er toe leiden dat de wezenlijke kenmerken en waarden van de natuurgebieden verloren gaan of worden aangetast, resp. het algemene karakter, de samenhang en waarden van grote landschapseenheden worden aangetast, zullen niet dan in geval van een zwaarwegend maatschappelijk belang in uitvoering genomen of bevorderd worden. De aanwezigheid van zo'n belang zal op basis van voorafgaand onderzoek (bestaande afwegingskaders, procedures waarin, wanneer die er niet zijn zal worden voorzien) moeten worden vastgesteld. Tevens moet worden nagegaan of aan deze belangen redelijkerwijs niet of op een andere wijze of elders kan worden tegemoet gekomen. Als op grond hiervan besloten wordt een dergelijke ingreep niettemin te laten plaatsvinden zullen bij de planvorming en uitvoering de kenmerken en waarden van natuur en landschap door een zorgvuldige inpassing zo goed mogelijk in acht worden genomen. Daarbij zal dan tevens aan de ontwikkeling van de kwaliteit van natuur en herstel van het landschap grote aandacht worden geschonken (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 8, 14, 15).

Een zwaarwegend maatschappelijk belang kan bij voorbeeld gelegen zijn in redelijke economische ontwikkelingsmogelijkheden binnen een regio, in de eisen van een voldoende veilig verkeers- en vervoernet, in de eisen van een goede aansluiting op openbare nutsvoorzieningen (drinkwater, elektriciteit, gas), in de leefbaarheid van een regio, in belang van de landsverdediging, in het belang van de veiligheid tegen overstromingen, in een verantwoorde nationale energievoorziening. Ook omstandigheden in de landbouw, zoals met betrekking tot de algemene inkomenssituatie of de algemene werkomstandigheden, kunnen zwaarwegende belangen in de bedoelde zin vormen. Dit betekent dat verbetering van de landbouwkundige situatie in grote landschapseenheden door bij voorbeeld inrichtings- of waterbeheersingsmaatregelen niet op voorhand is uitgesloten. Of er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang zal steeds van geval tot geval aan de hand van concrete gegevens moeten worden beoordeeld (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 68).

M MA V 016.000.041

* PRIORITEIT BIJ TOEPASSING INSTRUMENTARIUM

het specifieke karakter van het gebied, zoals bijvoorbeeld motorcrossbanen en grote verblijfsrecreatieve complexen, zullen in deze grote landschapseenheden moeten worden geweerd (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 170).

De recreatie in deze gebieden dient gericht te worden op recreatief medegebruik met een extensief karakter. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 170).

U BA V 016.015.000

* EXTENSIEVE RECREATIE IN GROTE LANDSCHAPSEENHEDEN

Eenvoudige voorzieningen voor dagrecreatie en voor extensieve vormen van verblijfsrecreatie (toeristisch kamperen) zijn mogelijk. Dit voorzover de aanwezige natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden niet worden geschaad. (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 170).

R BA V 017.000.000

* 13. NATIONALE LANDSCHAPPEN

(accent op natuur en landschap)
Grote(re) samengestelde gebieden, die een samenhangend geheel vormen en van betekenis zijn voor het natuur- en landschapsbehoud en voor de openluchtrecreatie en het toerisme (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 68).

Gebieden die een grote rijkdom vertegenwoordigen aan natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten en aan historische waarden. Ze bestaan uit natuurterreinen, wateren en/of bossen, cultuurgronden en nederzettingen en vormen een samenhangend en harmonisch geheel, waardoor ze vanuit het oogpunt van toeristisch-recreatieve belevingswaarde van bijzondere betekenis zijn.

De betreffende gebieden zijn limitatief op kaart aangegeven (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 10, 11).

Door middel van een gecoördineerde en geconcentreerde inzet van bestaande instrumenten en middelen, het specifieke en gedifferentieerde karakter van deze gebieden, met name ook ten behoeve van de zich recreerende mens, in stand te houden en te ontwikkelen. (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 11).

Bij de toepassing van het voor beheer en voor bescherming beschikbare instrumentarium zal aan de grote landschapseenheden een hoge prioriteit worden gegeven (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 15).

M BA W 016.000.042

* WATERHUISHOUDING EN WATERWINNING

Onttrekking van grondwater die leidt tot aantasting van ecologische functies of waarden is in beginsel niet toegestaan, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang. Grootchalige werken ten behoeve van de winning van grond- en oppervlaktewater ten behoeve van de drink- en industriewatervoorziening zullen in beginsel niet in grote landschapseenheden worden gerealiseerd. Bij werken van geringere omvang zal bij de lokatiekeuze binnen de grote landschapseenheden ernstig rekening gehouden worden met de mogelijkheden voor inpassing in het landschap. De ecologische functies van de natuurlijke elementen binnen de grote landschapseenheden zullen door de aanleg van dergelijke werken niet nadelig mogen worden beïnvloed (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 169).

M MA A 017.000.043

* PRIORITEIT BIJ TOEPASSING INSTRUMENTARIUM

Aan binnen nationale landschappen gelegen gebieden, zal bij de toepassing van het instrumentarium voor de verschillende beleidscategorieën een extra prioriteit worden toegekend (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 15).

Extra prioriteit voor toepassing van de instrumenten voor bescherming van beheer en voor de bevordering van mogelijkheden voor recreatief medegebruik (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 71).

Gebieden groter dan 10000 ha, grootte staat o.m. i.v.m. totstandbrengen van een goede zonering, gericht op een wederzijdse afstemming van doelstellingen van natuur- en landschapsbehoud en van recreatieve ontwikkeling (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 29).

In geval van landinrichting in nationale landschappen zal als regel herinrichting de aangewezen vorm zijn; in bepaalde delen, wanneer voor natuur- en landschapsbehoud en/of openluchtrecreatie geen grote belangen in het geding zijn, ruilverkaveling (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 29, resp. Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 11).

Recreatief medegebruik in deze gebieden wordt bevorderd (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 11).

R BA V 018.000.000

* ONTWIKKELEN NATUURWAARDEN, HERSTEL LANDSCHAPSWAARDEN (HOOFDLIJN VAN BELEID 2 STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN LANDSCHAPSBEOUD)

Waar dat mogelijk is wordt gestreefd naar de ontwikkeling van natuurwaarden en het herstel van landschapswaarden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 4).

Het beleid met betrekking tot het ontwikkelen van nieuwe natuurwaarden en het herstel van landschapswaarden is gericht op:

- het benutten van mogelijkheden die zich voordoen bij de planvorming, de inrichting en de uitvoering van projecten die primair gericht zijn op andere vormen van gebruik;
  - het benutten van mogelijkheden bij het beheer van terreinen die voor andere doeleinden worden gebruikt;
  - het ontwikkelen van nieuwe natuurgebieden, het herstel van landschapswaarden en versterking van de ecologische infrastructuur.
- (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 6).

M BS D 018.000.044

* LANDSCHAPSELEMENTEN EN RUIMTELIJKE VERBANDEN

Het benutten van mogelijkheden die -bestaande en nieuwe- lijnvormige landschapselementen bieden voor de vergroting van natuurwaarden in het landelijk gebied en versterking van de ecologische infrastructuur (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 24).

Door een goede plaatskeuze van nieuwe elementen en door het leggen van ruimtelijke verbanden tussen bestaande natuurgebieden, de achteruitgang van reeds veiliggestelde reservaten kan worden tegengegaan. Bovendien kan herbevolking door soorten die nu in geïsoleerde gebieden verdwenen zijn, worden bewerkstelligd (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 82).

M BS D 018.000.045

* VERSTERKEN ECOLOGISCH FUNCTIONEREN BIJ VOORRANG GERICHT OP GROTE EENHEDEN NATUURGEBIED, DE GROTE LANDSCHAPSEENHEDEN EN DE WAARDEVOLLE AGRARISCHE CULTUURLANDSCHAPPEN

Het beleid met betrekking tot de ontwikkeling van natuurwaarden op kleinere schaal, het aanbrengen van voorzieningen voor plante- en diersoorten en het herstel en de versterking van de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten is bij voorrang gericht op de grote eenheden natuurgebied, de grote landschapseenheden en de waardevolle agrarische cultuurlandschappen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 16).

Dat wil zeker niet zeggen, dat deze benaderingswijze exclusief moet zijn voor de genoemde gebieden. Immers niet alleen de belangrijkste gebieden met een concentratie van natuurwaarden zijn van belang in de ecologische infrastructuur, het gaat ook om het ruimtelijk patroon van de dragers van de natuurfuncties, in het gehele landelijke gebied (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 76).

Het ecologisch functioneren kan versterkt worden in grote eenheden natuurgebied, de grote

landschapseenheden en de waardevolle agrarische cultuurlandschappen met relatief eenvoudige middelen zoals kleinschalige natuurbouw, het herstel van natuurlijke en landschappelijke elementen en het aanbrengen van voorzieningen.

In het minder waardevolle cultuurlandschap kan kleinschalige natuurontwikkeling een waardevolle bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van de natuur in deze gebieden. Het beleid kan zich dan richten op het ontwikkelen of aanbrengen van die elementen, die voor specifieke (groepen) plant- of diersoorten voorwaarde zijn om in een gebied aanwezig te kunnen zijn (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p. 76).

Voor de ecologische infrastructuur is het van belang dat de belangrijkste natuurelementen en landschapsecologische relaties (natuurlijke waterlopen, houtopstanden etc.) gehandhaafd blijven. Een versterking van de ecologische infrastructuur kan bijvoorbeeld worden bereikt door waterlopen op zodanige wijze in te richten (veelal door ze iets te verbreden), dat een oevervegetatie kan ontstaan en watervogels de gelegenheid krijgen er zich te vestigen. Ook dit kan bereikt worden door bij de aanleg van houtsingels en erfbeplantingen de inheemse bomen en struiken af te stemmen op fourageer- en nestelmogelijkheden van vogels. Ook de wijze waarop deze beplantingen worden aangebracht is van belang voor het handhaven of versterken van de ecologische infrastructuur in het gebied (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p. 211).

R BA A 019.000.000

* BEINVLOEDING GEDRAGSPATRONEN

HOOFDLIJN VAN BELEID 3 STRUCTUURSCHEMA
NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD)

De hoofdlijnen 1 en 2 worden ondersteund door het zodanig beïnvloeden van gedrag patronen, dat minder negatieve effecten op het natuurlijk milieu en het landschap optreden (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel e, 1986, p. 4).

NOTA/1836

BIJLAGE 3. SAMENVATTING STRUCTUURSCHEMA OPENLUCHTRECREATIE

- Checklijst met de items van de samenvatting (gele vellen)
- De complete samenvatting

R BR V 001.000.000

* VERZEKEREN VAN VERSCHIEDENHEID AAN
RUIMTELIJKE MOGELIJKHEDEN VOOR
OPENLUCHTRECREATIE (ONDERDEEL
HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
OPENLUCHTRECREATIE)

u

Plaatsgebonden beleidsuitspraken

Overige beleidsuitspraken

R BR V 002.000.000

* DIVERSITEIT EN KWALITEIT
OPENLUCHTRECREATIE

u

U BR D 002.001.000

* BEVORDEREN KWALITEIT EN DIVERSITEIT
RECREATIEVOORZIENINGEN

U BR V 002.002.000

* BEPERKEN AFSTAND WOONPLAATS -
RECREATIEVOORZIENING

u

R BR A 003.000.000

* SOCIAAL-CULTURELE ONTWIKKELING EN
ZELFONTPLOOIING (ONDERDEEL
HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
OPENLUCHTRECREATIE)

u

R BA V 004.000.000

* RUIMTELIJKE EN ECOLOGISCHE
OMSTANDIGHEDEN (ONDERDEEL
HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
OPENLUCHTRECREATIE)

u

U BS V 004.003.000

* RUIMTELIJKE STRUCTUUR

u

M BS L 004.003.001

* LANDSCHAPSBOUW

u

M BA V 004.003.002

* AANSLUITEN OP LANDBOUWKUNDIGE
INRICHTINGSMAAATREGELEN

U BA V 004.004.000

* ZONERING

u

M BA V 004.004.003

* ZONERING

R BR V 005.000.000

* NIEUWE OF BESTAANDE VOORZIENINGEN

u

R BR A 006.000.000

* ECONOMISCHE ONTWIKKELING,
WERKGELEGENHEID EN MAATSCHAPPELIJKE
KOSTEN (ONDERDEEL HOOFDDOELSTELLING
STRUCTUURSCHEMA OPENLUCHTRECREATIE)

u

R BR V 007.000.000

* RECREATIEGEBIEDEN OF RECREATIEF
NEDERGEBRUIK
- ZONE MET ALS HOOPDFUNCTIE LANDBOUW
(ZONE A NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)
- ZONE MET AFWISSELEND LANDBOUW, NATUUR
EN ANDERE FUNCTIES IN GROTERE EENHEDEN
(ZONE B NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)
- ZONE MET AFWISSELEND LANDBOUW, NATUUR
EN ANDERE FUNCTIES IN KLEINERE EENHEDEN
(ZONE C NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)
- ZONE MET ALS HOOPDFUNCTIE NATUUR (ZONE
D NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)
- GEBIED BINNEN STEDELLIJKE INVLOEDSFEEER
(NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)

u

R BR V 008.000.000

* UITBREIDINGSHOOGTE GEBIEDEN
RECREATIEGEBIEDEN

U BR V 008.005.000

* SITUERING, AANLEG EN INRICHTING VAN
RECREATIEGEBIEDEN (BIJ SUBSIDIERING DOOR
DE RIJKSVERHEID ZULLEN PLANNEN HIERAAN
WORDEN GETOETST)

U BS A 008.006.000

* SITUERING RECREATIEGEBIEDEN GELIET OP
ANDERE BELANGEN

U BA A 008.007.000

* OVERGANG RECREATIEGEBIED - OMGEVING

U BR V 008.008.000

* CONCENTRATIE EN SITUERING
LAWAASPORTEN

R BR V 009.000.000

* TOERISTISCHE ATTRACTIEPUNTEN EN
VOORZIENINGEN

u

R BR V 010.000.000

* PRIORITEITSGEBIEDEN TOERISTISCH
RECREATIEVE INFRASTRUCTUUR

u

R BR V 011.000.000

* RECREATIEF NEDERGEBRUIK

BA L 011.000.000

* LANDSCHAPSBOUW EN HERSTEL

BR A 011.000.001

* TOEGANKELIJKHEID LANDELIJKE GEBIED
VERGROTEN

R BR V 012.000.000
* GEBIEDEN MET UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN
OF MET CONSOLIDEREND BELEID TEN AANZIEN
VAN VERBLIJFSRECREATIE

R BR V 013.000.000
* GEBIEDEN WAAR UITBREIDING VAN
VERBLIJFSRECREATIE MOGELIJK DOOR OORCHT

R BR V 013.000.000
* GESCHIKTE LOCATIES

R BR V 013.010.000
* DAGRECREATIE MOGELIJKHEDEN

U BR V 013.011.000
* NIEUWE EN UITBREIDING BESTAANDE
VERBLIJFSRECREATIEVE VESTIGINGEN

U BR V 013.012.000
* NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN

R BR V 013.000.000
* VERGROTEDE TOEGANG TOT HET LANDSCHAP

R BR V 013.000.000
* INTENSIEVE DAGRECREATIE - WANDEL
* TOEGANG TOT HET LANDSCHAP

R BR V 013.000.000
* VERGROTEDE AANTREKKELIJKHEID LANDSCHAP

R BR V 013.013.000
* INPASSING IN HET LANDSCHAP

R BR V 013.014.000
* VERSTREKKEDE INPASSING IN HET LANDSCHAP

R BR V 013.015.000
* BESCHERMING UITLOOFGEBIED

R BR V 014.000.000
* GEBIEDEN MET ACCENT OP CONSOLIDEREND
BELEID TEN AANZIEN VAN
VERBLIJFSRECREATIE

U BR A 014.013.000
* INRICHTING IN GEBIEDEN MET
CONSOLIDEREND BELEID

R BR V 015.000.000
* WATERSPORT

U BR W 015.014.000
* VAARMOGELIJKHEDEN EN LIGPLAATSEN

U BA W 015.015.000
* PARALLELROUTES VOOR RECREATIEVAART

M BA W 015.015.012
* NOOPDVAARWEGENNET

U BR W 015.016.000
* TRAILERHELLINGEN EN NIEUWE JACHTHAVENS

U BN W 015.017.000
* VEILIGHEID, MILIEUHYGIENE, NATUUR EN
LANDSCHAP

M BN W 015.017.013
* CONCENTRATIE LIGPLAATSEN

M BN W 015.017.014
* PLANKZEILEN

M BN W 015.017.015
* LIGPLAATSEN PASSANTEN

U BA V 015.018.000
* VERSPREIDE ONTGRONDINGEN

M BR W 015.000.016
* ROEIEN EN KANOEN

M BR W 015.000.017
* PLANKZEILSPORT

R BR V 015.000.000
* VAARGEBIEDEN MET
UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN VOOR VASTE
LIGPLAATSEN IN JACHTHAVENS

M BR W 015.000.018
* VERGROTEDE GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN
VAARGEBIED

R BR V 017.000.000
* VAARGEBIEDEN MET HET ACCENT OP
CONSOLIDEREND BELEIDSMATREGELEN TEN
AANZIEN VAN LIGPLAATSEN

R BR V 018.000.000
* VAARGEBIEDEN MET HET ACCENT OP GEBRUIK
DOOR DE WATERSPORT

U BR W 018.019.000
* ONTSLUITING GEBIEDEN MET ACCENT OP
WATERSPORT

R BR V 019.000.000
* VAARGEBIEDEN MET BELANG VOOR
WATERSPORT EN NATUUR EN
LANDSCHAPSWAARDEN

R BA V 020.000.000
* VAARGESIEDEN MET ACCENT OP BEHOUD VAN
NATUUR EN LANDSCHAP

R BA W 021.000.000
* SPORTVISSELIJ

u

M BR W 021.000.019
* BEHOUDEN EN VERBETEREN DIVERSITEIT EN
Kwaliteit GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN VISWATER

u

M BR W 021.000.020
* AANLEG VAN WATER

u

M BR W 021.000.021
* MIGRATIEVEGEN EN PAAIGESIEDEN VIS

u

R BA W 022.000.000
* PRIORITEITSGESIEDEN SPORTVISSELIJ

R BA V 023.000.000
* BOSSEN

U BR V 023.020.000
* SITUERING BOSSEN

U BR V 023.021.000
* SITUERING BOSSEN IN DE RANDSTAD

R BA A 024.000.000
* NATIONALE LANDSCHAPPEN

M BR A 024.000.022
* PRIORITEIT BESCHIKBARE MIDDELEN

BA V 024.000.023
* INZET BESTAANDE INSTRUMENTEN EN
MIDDELEN

BR V 024.000.024
* SANEREN, BETERE LANDSCHAPELIJKE
INPASSING

BR A 024.000.025
* HET OPHEFFEN VAN EEN VESTIGING

BA A 024.000.026
* LANDINRICHTING IN NATIONALE
LANDSCHAPPEN

BR A 025.000.027
* HET OPHEFFEN VAN EEN VESTIGING

R BA V 025.000.000
* NATIONALE PARKEN

R BR V 026.000.000
* STEDELIJKE INVLOEDSFEER

R BR V 027.000.000
* STADSBRANDZONE

R BR V 028.000.000
* RANDSTAD(GROENSTRUCTUUR)

U BA A 028.022.000
* RANDSTAD

U BS V 028.023.000
* PLAATSKUZE RECREATIEGEBIEDEN

R BA A 029.000.000
* LANDSDEELBESCHRIJVINGEN

R BR V 001.000.000

* VERZEKEREN VAN VERSCHIEDENHEID AAN
RUIMTELIJKE MOGELIJKHEDEN VOOR
OPENLUCHTRECREATIE (ONDERDEEL
HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
OPENLUCHTRECREATIE)

Het binnen het kader van het totale
overheidsbeleid verzekeren van een
verscheidenheid aan ruimtelijke
mogelijkheden voor openluchtrecreatie,
die tegemoet komt aan de voorkeuren van
groepen en individuen, opdat in beginsel
alle categorieën van de bevolking kunnen
deelnemen (Structuurschema
Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 4).

R BR V 002.000.000

* DIVERSITEIT EN KWALITEIT
OPENLUCHTRECREATIE

Het ruimtelijk beleid is gericht op het
bevorderen en in stand houden van de
diversiteit en kwaliteit van de
mogelijkheden voor openluchtrecreatie
zowel binnen de stadsgewesten als de
overige delen van het land, met name ten
behoefte van het versterken van de
toeristisch recreatieve mogelijkheden
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel
e, 1986, p. 5)

U BR D 002.001.000

* BEVORDEREN KWALITEIT EN DIVERSITEIT
RECREATIEVOORZIENINGEN

Het bevorderen van de kwaliteit en
diversiteit van veelal reeds aanwezige
specifieke recreatievoorzieningen nabij
de woonomgeving houdt in dat :
- de bereikbaarheid en de
toegankelijkheid wordt bevorderd;
- het gedeeltelijk herzien van de
bestaande inrichting voor een zo
optimaal mogelijk gebruik kan
noodzakelijk zijn (Structuurschema
Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 80).

U BR V 002.002.000

* BEPERKEN AFSTAND WOONPLAATS -
RECREATIEVOORZIENING

De afstand tussen de woonplaats van de
recreanten en de recreatievoorzieningen
dient te worden beperkt (Structuurschema
Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 5).

R BR A 003.000.000

* SOCIAAL-CULTURELE ONTWIKKELING EN
ZELFONTPLOOIING (ONDERDEEL
HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
OPENLUCHTRECREATIE)

De gewenste sociaal-culturele
ontwikkeling en zelfontplooiing van
individuen en bevolkingsgroepen moet
worden bevorderd (Structuurschema
Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 4).

R BA V 004.000.000

* RUIMTELIJKE EN ECOLOGISCHE
OMSTANDIGHEDEN (ONDERDEEL
HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA
OPENLUCHTRECREATIE)

Het in stand houden en tot stand
brengen van de zowel kwantitatief als
kwalitatief gewenste ruimtelijke en
ecologische omstandigheden
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel
e, 1986, p. 4).

In gebieden waar de inpassing van nieuwe
recreatiegebieden op grote ruimtelijke
conflicten stuit, kan ernaar worden
gestreefd de capaciteit van bestaande
recreatiegebieden door
herinrichtingsmaatregelen te vergroten
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel
a, 1981, p. 60).

Aandacht voor de waarden van natuur en
landschap ten behoeve van de
belevingswaarde van recreatief gebruik
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel
d, 1984, p. 79).

U BS V 004.003.000

* RUIMTELIJKE STRUCTUUR

Bij de aanleg van recreatievoorzieningen
dient de ruimtelijke structuur als
uitgangspunt te worden gekozen
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel
e, 1986, p. 5).

M BS L 004.003.001

* LANDSCHAPSBOUW

Door een adequate vormgeving kan
landschapsbouw ertoe bijdragen, dat de
recreatieve functies in harmonie met hun
omgeving tot ontwikkeling komen
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel
e, 1986, p. 5).

M BA V 004.003.002

* AANSLUITEN OP LANDBOUWKUNDIGE
INRICHTINGSMATREGELEN

Door gelijktijdig met landbouwkundige
inrichtingsmaatregelen recreatieve
voorzieningen aan te leggen, is
inpassing in de verkavelingsstructuur
mogelijk (Structuurschema
Openluchtrecreatie deel a, 1981, p. 67).

U BA V 004.004.000

* ZONERING

De verschillende recreatieve
activiteiten dienen door middel van
zonering op elkaar te worden afgestemd
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel
e, 1986, p. 5).

M BA V 004.004.003

* ZONERING

Door middel van zonering dienen
enerzijds essentiële natuurwaarden te
worden beschermd, doch anderzijds dienen
mogelijkheden te worden geboden voor de
recreanten tot kennisneming van hetgeen
het gebied biedt (Structuurschema
Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 47).

Door het nemen van zoneringsmaatregelen
kan het recreatiegedrag worden beïnvloed
en kunnen negatieve effecten van
recreantenactiviteiten in belangrijke
mate worden teruggebracht, mits die
zoneringsmaatregelen zijn gebaseerd op

Zoneringsmaatregelen moeten worden
getroffen om de doelstellingen van het
natuur- en landschapsbehoud en de
openluchtrecreatie niet met elkaar in

de specifieke kwetsbaarheden van gebieden en ze verder in overeenstemming zijn met de beheersdoeleinden voor de betreffende gebieden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 38).

conflict te doen raken (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 98).

R BR V 005.000.000

u

* NIEUWE OF BESTAANDE VOORZIENINGEN

Alvorens tot de aanleg van nieuwe voorzieningen wordt overgegaan, dienen voorwaarden vervuld te zijn tot optimale gebruiksmogelijkheden van bestaande voorzieningen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 5).

Deze intensivering mag evenwel de kwaliteit van de recreatieve beleving niet aantasten (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 30).

Soberheid wordt betracht bij de aanleg en inrichting van voorzieningen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 13).

R BR A 006.000.000

u

* ECONOMISCHE ONTWIKKELING, WERKGELEGENHEID EN MAATSCHAPPELIJKE KOSTEN (ONDERDEEL HOOFDDOELSTELLING STRUCTUURSCHEMA OPENLUCHTRECREATIE)

De gewenste economische ontwikkeling, de werkgelegenheid en het beperken van de maatschappelijke kosten moet bevorderd worden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 4).

R BR V 007.000.000

u

* RECREATIEGEBIEDEN OF RECREATIEF MEDEGEBRUIK

Het beleid voor de dagrecreatie is gericht op ruimtelijke maatregelen die ten doel hebben :

- een optimaal recreatief medegebruik van het landelijk gebied binnen de stedelijke invloedssfeer;
  - een optimaal gebruik van bestaande recreatiegebieden;
  - het tot stand brengen van nieuwe recreatiegebieden binnen de stadsgevesten
- (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 6).

De keuze tussen het aanleggen van recreatiegebieden (hoofdfunctie) of het nemen van maatregelen in de sfeer van recreatief medegebruik (nevenfunctie) ter oplossing van recreatieve tekorten, wordt o.a. bepaald door de differentiatie binnen het bestaande aanbod en de ruimtelijke inpasbaarheid in relatie tot de aard van de recreatievormen en de omvang van de tekorten per recreatievorm (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 4,5).

Alsmede de financiële mogelijkheden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.61).

- ZONE MET ALS HOOFDFUNCTIE LANDBOUW (ZONE A NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)

In de zone met als hoofdfunctie landbouw, gaat de voorkeur uit naar zodanig gesitueerde recreatiegebieden dat ze het landbouwareaal zo weinig mogelijk aantasten.

- ZONE MET AFWISSELEND LANDBOUW, NATUUR EN ANDERE FUNCTIES IN GROTERE EENHEDEN (ZONE B NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)

In de zone met afwisselend landbouw, natuur en andere functies in grotere

ruimtelijke eenheden, gaat de voorkeur uit naar recreatiegebieden, hoewel in deze zone ook de mogelijkheden tot medegebruik worden bezien.

- ZONE MET AFWISSELEND LANDBOUW, NATUUR EN ANDERE FUNCTIES IN KLEINERE EENHEDEN (ZONE C NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)

In de zone met afwisselend landbouw, natuur en andere functies in kleinere ruimtelijke eenheden, gaat de voorkeur uit naar medegebruik.

- ZONE MET ALS HOOFDFUNCTIE NATUUR (ZONE D NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)

In de zone met als hoofdfunctie natuur, gaat de voorkeur eveneens uit naar medegebruik.

- GEBIED BINNEN STEDELIJKE INVLOEDSSFEER (NOTA LANDELIJKE GEBIEDEN)

In het gebied binnen de stedelijke invloedssfeer zou rekening houdend met de onderliggende zonering, naast de aanleg van recreatiegebieden het medegebruik zoveel mogelijk moeten worden bevorderd (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.60,61).

Daar waar het mogelijk is zal de naaktrecreatie worden ingepast in het beleid ten aanzien van de dag- en verblijfsrecreatie (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.48,49).

R BR V 008.000.000

* UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN RECREATIEGEBIEDEN

Met prioriteit moeten recreatiegebieden tot stand worden gebracht in de stadsgewesten, met uitzondering van die delen die een hoofdfunctie natuur hebben of zijn aangewezen als nationaal landschap (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.68).

Afhankelijk van de situatie kunnen mogelijkheden in recreatiegebieden worden overwogen voor het kamperen met een beperkte verblijfsduur op plaatsen die hiervoor niet specifiek zijn ingericht. Deze kleinschalige kampeermogelijkheden van tijdelijke aard op mede met rijksmiddelen tot stand gekomen recreatiegebieden zullen gedoogd worden, mits kan worden aangetoond dat het recreatieve bedrijfsleven in de omgeving hiervan geen ongewenste concurrentie ondervindt, omdat sprake is van het aanbieden van andersoortig aanbod gericht op een andere recreatieve vraag. Ook mag de primaire dagrecreatiefunctie van de betreffende recreatiegebieden niet in de knel komen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.60).

U BA V 008.005.000

* SITUERING, AANLEG EN INRICHTING VAN RECREATIEGEBIEDEN (BIJ SUBSIDIERING DOOR DE RIJKSOVERHEID ZULLEN PLANNEN HIERAAN WORDEN GETOETST)

- recreatiegebieden dienen te worden gesitueerd binnen de zones die op de kaart zijn aangeduid;
- gebieden dienen binnen fietsafstand van de erop georiënteerde bevolkingscentra en zoveel mogelijk nabij halten van het openbaar vervoer te zijn gesitueerd;
- bij de plaatskeuze dient waar mogelijk een combinatie met de planologische bufferfunctie nagestreefd te worden;
- bij natuurlijke en landschappelijke gegevenheden dient zoveel mogelijk aansluiting te worden gezocht
- bij de situering van recreatiegebieden dient aandacht te worden geschonken aan milieu-hygiënische factoren (geluidshinder, stank, waterverontreiniging);
- aan de inrichting dient een verkenning van de wensen van de toekomstige gebruikers ten grondslag te liggen. Met die wensen dient zoveel mogelijk rekening te worden gehouden;
- de inrichting zal zoveel mogelijk afgestemd moeten zijn op meervoudig gebruik;
- bij de inrichting van grotere gebieden dient mede zoveel mogelijk de realisatie van bos te worden nagestreefd;
- bij de inrichting dienen consequenties voor het beheer en onderhoud mede in beschouwing te worden genomen, alsmede de mogelijkheden voor bedrijfsmatige exploitatie (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.72,73).

U BS A 008.006.000

* SITUERING RECREATIEGEBIEDEN GELET OP
ANDERE BELANGEN

Bij de inpassing van nieuwe recreatiegebieden zal met de waarden van natuur en landschap rekening worden gehouden. Ook de belangen van de landbouw zullen evenals die van andere grondgebruiksfuncties worden afgewogen. Daarbij dient niet uit het oog te worden verloren dat de functies van het landelijk gebied met name in de Randstad elkaar juist moeten versterken. Het veilig stellen van het landelijk gebied vereist een ruimtelijke structuur waarin landbouw, natuur, bos en recreatie elkaar ondersteunen en op die wijze de verstedelijking ter plaatse geleiden, de Randstadgroenstructuur gaat hier ook nadrukkelijk van uit (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.40).

De omvang van tekortsituaties is niet alleen bepalend voor de omvang en de plaats van de benodigde ruimte van een gebied met hoofdfunctie recreatie. Deze wordt mede ingegeven door stedelijke en landschappelijke structuren, door geografische gegevens, door milieufactoren en natuur- en landschapswaarden.

Voor de situering zal de samenhang met andere functies van belang zijn. Zo kan de wens tot vorming van een ruimtelijke bufferzone mede van invloed zijn op de situering van een recreatiegebied.

De Randstadgroenstructuur is eveneens van invloed op de plaatskeuze van recreatiegebieden.

Bij de plaatskeuze moet ook gelet worden op de mogelijkheid tot een goede en veilige bereikbaarheid vanuit de woonwijken (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.70,71).

Steunpunten voor de intensieve recreatie dienen zodanig te worden gesitueerd dat belangentegenstellingen met de sportvisserij worden vermeden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.105).

U BA A 008.007.000

* OVERGANG RECREATIEGEBIED - OMGEVING

Het is wenselijk om een aantrekkelijke overgang te krijgen tussen het recreatiegebied en de omgeving. Medegebruiksmogelijkheden in het omliggende gebied kunnen daarbij worden benut. De aard van de streek, waar het recreatiegebied tot stand komt, legt beperkingen op. Zo is het om landschappelijke redenen niet gewenst daar waar van nature verschillen in hoogte ontbreken, deze in alle gevallen aan te brengen. Dit zou ook leiden tot strijdigheid met de doelstelling van verscheidenheid.

Bij de vormgeving zal altijd sprake zijn van landschapsbouw. Ook natuurbouw biedt mogelijkheden om aan te sluiten bij de natuurlijke ontwikkeling van het desbetreffende gebied (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.71).

U BR V 008.008.000

* CONCENTRATIE EN SITUERING

LAWAAISPORTEN

Het regionaliseren van terreinen (dat

wil zeggen het bundelen van een groot aantal terreinen tot een of meerdere terreinen per regio). Deze regionalisering moet niet slechts beperkt blijven tot het motorcrossen, maar gestreefd moet worden naar zo groot mogelijke concentratie en bundeling van verschillende lavaaisporten op een terrein (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.49).

R BR V 009.000.000

u

* TOERISTISCHE ATTRACTIEPUNTEN EN VOORZIENINGEN

Bij het toeristisch beleid gaat het vooral om de commerciële en economische betekenis van recreatie en toerisme. Het accent ligt op de promotie van Nederland als toeristenland, op de uitbreiding en verbetering van de toeristische infrastructuur en accommodatie en op de verbetering van de toeristische dienstverlening.

Het waarborgen van voldoende kwalitatief goede dagrecreatieve mogelijkheden voor dagtoerisme en vanuit de accommodaties voor korte verblijven en vakanties, in relatie tot het binnen de aandachtsgebieden aangegeven beleid inzake de mate van uitbreiding van de recreatieve mogelijkheden.
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 11).

Toeristische attractiepunten en voorzieningen worden zoveel mogelijk in samenhang met het openluchtrecreatiebeleid tot stand gebracht en dienen goed bereikbaar te zijn bij voorkeur per openbaar vervoer. Voor grote toeristische attractiebedrijven en voorzieningen kan, in bijzondere situaties, na zorgvuldige afwegingen een situering buiten de zones waarbinnen recreatiegebieden tot stand worden gebracht, mogelijk zijn
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 12).

In dat geval gaat de voorkeur uit naar de overige toeristisch recreatieve aandachtsgebieden. Waar dit plaatselijk aan de orde is dient in dit verband aan de relatie met de in geding zijnde natuur- en landschapswaarden de nodige zorg te worden besteed. Genoemde attractiebedrijven dienen een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid te hebben. Bereikbaarheid van deze voorzieningen via openbaar vervoersverbindingen blijft daarbij van bijzonder belang (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 81).

Bij de ontwikkeling van ruimtelijke voorzieningen voor de openluchtrecreatie moet tevens rekening worden gehouden met de mogelijkheden van vestiging van toeristische accommodaties en de daarvoor noodzakelijke infrastructuur.
(Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.102).

In de reeds bestaande toeristisch-recreatieve belangrijke gebieden dienen de dagrecreatieve (medegebruiks) mogelijkheden in stand te blijven of zo mogelijk te worden versterkt. In het bijzonder gaat daarbij de aandacht uit naar het bevorderen van de kwaliteit, diversiteit en het gebruikrendement van deze mogelijkheden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 77).

R BR V 010.000.000

* PRIORITEITSGBIEDEN TOERISTISCH
RECREATIEVE INFRASTRUCTUUR

Prioriteit ten behoeve van het versterken van de toeristisch recreatieve infrastructuur binnen het te voeren openluchtrecreatiebeleid wordt toegekend aan de volgende aandachtsgebieden, welke reeds op de pkb-kaart zijn aangegeven:

- de gebieden binnen de stedelijke invloedssfeer;
- de gebieden met een terughoudend beleid ten aanzien van de verblijfsrecreatie;
- de gebieden met uitbreidingsmogelijkheden voor zowel vaste als toeristische standplaatsen en huurbungalows, alsmede voor vaste ligplaatsen;
- de nationale landschappen.

(Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.11).

R BR D 011.000.000

* RECREATIEF MEDEGEBRUIK

Wijzigingen in bestemming, inrichting en beheer van het landelijk gebied beïnvloeden de kansen voor het recreatieve medegebruik. Bij veranderingen in een gebied zullen de belangen van de recreatie mede in beschouwing moeten worden betrokken, onder meer door de veranderingen in het landschap goed te begeleiden en vroegtijdig aandacht te schenken aan de toegankelijkheid voor recreanten (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.65,66).

In het kader van de landinrichting kan aandacht worden geschonken aan de mogelijkheden voor de dagrecreatie. De nadruk zal in al deze gebieden liggen op het bevorderen van het recreatief medegebruik. Het is niet de bedoeling dat in deze gebieden omvangrijke voorzieningen tot stand worden gebracht (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.60).

Voor het recreatief medegebruik hoeven geen omvangrijke gebieden te worden ingericht, maar zijn wel verbeteringen op het vlak van (veilige) bereikbaarheid, ontsluiting en vrije betreding nodig (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.66).

Recreatief autorijden is voor velen van grote betekenis voor het kennis nemen van de streek, een selectief ontsluitingsbeleid wordt daarom voorgestaan (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.66).

Bij standplaatsen voor tenten en caravans kan in de sfeer van medegebruik met name gedacht worden aan kamperen in kleinere aantallen in natuurgebieden, op landgoederen en op boerenerven. Bij huurbungalows is geen sprake van ruimtelijk medegebruik (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.55).

M BA L 011.000.004

* LANDSCHAPSBOW EN -HERSTEL

Het treffen van maatregelen in de sfeer van landschapsbouw en landschapsherstel in het kader van landinrichting, kan bijdragen aan de vergroting van mogelijkheden voor recreatief medegebruik (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.67).

M MR A 011.000.005

* TOEGANKELIJKHEID LANDELIJK GEBIED VERGROTEN

De toegankelijkheid van het landelijk gebied kan worden vergroot, door bijvoorbeeld het stimuleren van ter zake af te sluiten overeenkomsten met particuliere grondeigenaren (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.73).

M BA A 011.000.006

* TERREINEN BIJ HET RIJK IN BEHEER

De bij het Rijk in beheer zijnde terreinen zullen in beginsel voor recreatief medegebruik worden opengesteld (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.39).

M BR O 011.000.007

* EXTENSIEVE DAGRECREATIE : WANDEL-, FIETS- EN RUITERPADEN

Het tot stand brengen van een lange-afstandwandelnat en een fietspadennet. Het voorzien in mogelijkheden voor het buitenrijden door de aanleg van nieuwe ruiterspaden is vanwege de beschikbare financiële middelen beperkt. Door vooral de bestaande mogelijkheden voor het buitenrijden te behouden en te verbeteren zal de ontwikkeling van de recreatieve paardensport bevorderd worden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.48).

Door de aanleg van eenvoudige fiets- en wandelpaden in een gebied dat niet primair voor de recreatie is bestemd kan in veel gevallen een aanmerkelijke verbetering van de mogelijkheden voor extensieve recreatie worden verkregen. Daarbij kunnen kleine aanvullende recreatievoorzieningen worden getroffen. In dit verband kan bij voorbeeld worden gedacht aan parkeerplaatsen en picknickvoorzieningen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.66).

Mede met het oog op een effectief medegebruik van het landelijk gebied zullen ten behoeve van de bevordering van milieuvriendelijke vormen van routegebonden landrecreatie in het landelijk gebied wandel-, fiets- en ruiterspaden worden aangelegd, die zoveel mogelijk passen in een interprovinciaal netwerk van deze paden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 11).

Medegebruiksmogelijkheden kunnen worden bevorderd door reeds aanwezige paden te gaan gebruiken voor wandelen, fietsen of paardrijden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 38).

Maatregelen bij een selectief ontsluitingsbeleid :

- concentratie van verkeersstromen
- totstandbrengen van parkeervoorzieningen aan de rand van gebieden aansluitend aan wandel- en fietspaden
- zo nodig (tijdelijke) afsluiting van wegen voor doorgaand gemotoriseerd verkeer

(Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.67).

R BR V 012.000.000 u
 * GEBIEDEN MET UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN
 OF MET CONSOLIDEREND BELEID TEN AANZIEN
 VAN VERBLIJFSRECREATIE

De gebieden met uitbreidingsmogelijkheden voor zowel vaste als toeristische standplaatsen en huurbungalows en de gebieden met een terughoudend beleid zijn weergegeven op een kaart in het structuurschema (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 9).

Deze categorieën dragen een limitatief karakter. De derde categorie (geen limitatief karakter) zijn de gebieden met een accent op uitbreidingsmogelijkheden voor toeristische standplaatsen en huurbungalows (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.57).

R BR V 013.000.000 u
 * GEBIEDEN WAAR UITBREIDING VAN VERBLIJFSRECREATIE MOGELIJK WORDT GEACHT (globaal op kaart aangegeven). Op basis van lokale omstandigheden zal moeten worden nagegaan waar en in welke omvang welke vormen van verblijfsrecreatie mogelijk zijn. Binnen deze categorie worden onderscheiden :

- gebieden met uitbreidingsmogelijkheden voor zowel vaste als toeristische standplaatsen;
- gebieden met een accent op uitbreidingsmogelijkheden voor toeristische standplaatsen

(Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.77).

Het realiseren van de ruimtelijke voorzieningen voor de verblijfsrecreatie zal verspreid over het land plaatsvinden, waarbij bijzondere aandacht wordt gegeven aan gebieden binnen de "eigen" stedelijke invloedssfeer (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.5). Daarbij wordt als voorwaarde gesteld een zorgvuldige inpassing in de ruimtelijke structuur van het landelijk gebied en een goede bereikbaarheid (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.60).

U BR V 013.009.000
 * GESCHIKTE LOKATIES
 Bij het zoeken naar geschikte lokaties voor eventuele nieuwe verblijfsrecreatieve vestigingen verdient het aanbeveling om te bezien in hoeverre het aantrekkelijk is deze te situeren in de nabijheid van mede met rijksmiddelen tot stand gebrachte dagrecreatiegebieden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.61).

U BR V 013.010.000 u
 * DAGRECREATIEMOGELIJKHEDEN
 Het bevorderen van dagrecreatiemogelijkheden in de nabijheid van verblijfsrecreatieve vestigingen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.9).

U BA V 013.011.000
 * NIEUWE EN UITBREIDING BESTAANDE

M BR L 013.000.008
 * VERGROTEN AANTREKKELIJKHEID LANDSCHAP
 In de IJsselmeerpolders, de Hoekse Waard en West-Brabant zal gezien het karakter van het landschap ter vergroting van de aantrekkelijkheid op vele plaatsen landschapsbouw nodig zijn (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.77).

Ruimte voor vaste standplaatsen dient verder gevonden te worden in gebieden, die zo dicht mogelijk aansluiten bij de grote bevolkingscentra in het westen van het land, namelijk de IJsselmeerpolders, de Hoekse Waard en West-Brabant. Dit geldt niet voor die delen van de gebieden binnen de stedelijke invloedssfeer waar een consoliderend beleid wordt voorgestaan (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.77).

Het ruimtelijk beleid met betrekking tot de verblijfsrecreatie is gericht op het scheppen van zodanige voorwaarden, dat een aanbod aan logies- en accommodatievormen ontstaat, dat zoveel mogelijk in kwantitatieve en kwalitatieve zin aan de maatschappelijke vraag tegemoet komt (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.75).

Het beleid voor de verblijfsrecreatie is gericht op ruimtelijke maatregelen die ten doel hebben :

- een optimaal gebruik van de thans beschikbare ruimte;
- het aanbieden van ruimtelijke mogelijkheden ten behoeve van het tot stand komen van nieuwe en het uitbreiden van bestaande verblijfsrecreatieve vestigingen, verspreid over het land (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 8).

Het beleid is tevens gericht op het bevorderen van de kwaliteit en de diversiteit aan ruimtelijke mogelijkheden voor de verblijfsrecreatie (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 9).

Bij de bepaling van de omvang en capaciteit van de verblijfsrecreatieterreinen dient rekening gehouden te worden met de omvang en het inwonerstal van de woonkern waarbij ze worden gesitueerd (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.81).

Daar waar het mogelijk is zal de naaktrecreatie worden ingepast in het beleid ten aanzien van dag- en verblijfsrecreatie (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.48,49).

Mocht, als gevolg van het feit dat ook de dagrecreatie zoveel mogelijk gerealiseerd dienen te worden binnen de stedelijke invloedssfeer, een conflict ontstaan met de vaste standplaatsen dan gaat de dagrecreatie voor (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.59).

Tekorten aan mogelijkheden voor de verblijfsrecreatie dienen bij voorkeur te worden opgelost door uitbreiding van bestaande, eerder dan door het tot stand komen van nieuwe vestigingen, zonder dat dit ten koste mag gaan van de gewenste diversiteit (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 9).

De komende 15 jaar zal het accent sterk liggen op de uitbreiding van de toeristische standplaatsen en in mindere mate op de sector van de huurbungalows (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.55).

VERBLIJFSRECREATIEVE VESTIGINGEN

Bij het tot stand brengen van nieuwe en uitbreiding van bestaande verblijfsrecreatieve vestigingen dient rekening gehouden te worden met :

- vestiging moet voorkomen worden in kwetsbare landschappen, zoals in natuur en kwetsbare bosgebieden, bij en in gradientzones, in de bovenloop van beekdalen, in weidevogel- en ganzengebieden, aan ecologisch en landschappelijk waardevolle en/of kwetsbare oevers van zeearmen, meren en rivieren in waardevolle open landschappen en binnen het zicht van beschermde stads- en dorpsgezichten;
- aansluiting dient te worden gezocht bij bestaande infrastructuur (wegen en nutsvoorzieningen); in samenhang hiermee dient aansluiting gezocht te worden bij bestaande kernen, voor zover de sociale en ruimtelijke verhouding hierdoor niet ontoelaatbaar verstoord worden;
- situering en inrichting dienen zodanig te zijn, dat milieuhygiënische voorzieningen en landschappelijke inpassingsmaatregelen op doeltreffende wijze getroffen kunnen worden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.76).

De vestigingsmogelijkheden voor nieuwe accommodaties voor huurbungalows dienen vanwege hun duurzaam bebouwde verschijningsvorm zoveel mogelijk in aansluiting op bestaande woonkernen tot stand te komen. Wanneer hiervan afgezien wordt dient een zorgvuldige landschappelijke inpassing te worden gewaarborgd (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.57).

U BA V 013.012.000

* NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN

De relatie tussen de omvang van verblijfsrecreatieve ontwikkelingen in een gebied en de in dat gebied aanwezige natuur- en landschapswaarden moet met grote zorgvuldigheid gezien worden.

De in ons land aanwezige natuur- en landschapswaarden dienen beschermd te worden mede ten behoeve van het instand houden van de huidige recreatieve beleefswaarden. (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.55).

M BS A 013.012.009

* INPASSING IN HET LANDSCHAP

Zorg voor de inpassing van verblijfsrecreatieve complexen in het landschap (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 9).

M BS A 013.012.010

* VERBETERING INPASSING IN HET LANDSCHAP

Het zorg dragen voor een betere inpassing in het landschap door o.a. een zorgvuldige beplanting en het gebruik maken van aangepaste bouwmaterialen en kleuren voor de op de terreinen aanwezige caravans, zomerhuisjes en bungalows (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.76).

M BN V 013.012.011

* BESCHERMING UITLOOPGEBIED

De bescherming van het uitloopgebied bij voorbeeld door het situeren van de in- en uitgang op de minst kwetsbare plaats (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.76).

Het afstemmen van de situering van eenvoudige vormen van toeristisch kamperen op de maatregelen voor recreatief medegebruik, vooral op de infrastructuur (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p.60).

In gebieden waar voor verblijfsrecreatie en watersport uitbreidingen zijn voorzien is het gelijktijdig waarborgen van voldoende dagrecreatieve (uitloop-) mogelijkheden van groot belang (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.77).

R BR V 014.000.000

* GEBIEDEN MET ACCENT OP CONSOLIDEREND BELEID TEN AANZIEN VAN VERBLIJFSRECREATIE

(globaal op kaart aangegeven)
Daartoe behoren gebieden die voldoen aan de criteria voor een nationaal landschap en andere waardevolle landschappelijke eenheden en kwetsbare oevers van rivieren, meren, plassen en zeearmen. Consoliderende maatregelen moeten voor elke lokatie afzonderlijk bestudeerd worden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.76).
In gebieden met een consoliderend beleid dient niet iedere ontwikkelingsmogelijkheid op voorhand te worden afgewezen. Een eventuele beperkte uitbreiding zal per gebied moeten worden bezien, waarbij toeristisch kamperen en verhuren van accommodaties de voorkeur verdienen boven vaste standplaatsen en in particulier eigendom zijnde tweede woningen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.55).

U BA A 014.013.000

* INRICHTING IN GEBIEDEN MET CONSOLIDEREND BELEID

Bij de invulling van het binnen consolideringsgebieden plaatselijk aan de orde zijnde saneringsbeleid zal het accent liggen op kwaliteitsverbeterende maatregelen voor de in het geding zijnde verblijfsrecreatiebedrijven en op maatregelen gericht op een betere landschappelijke inpassing van deze bedrijven. Bij de afweging van mogelijk te nemen maatregelen dienen de toekomstige exploitatiemogelijkheden van de betreffende bedrijven, alsmede het kunnen handhaven van aanvaardbare standplaatsprijzen voor de recreanten, in ogenschouw genomen te worden. Terughoudend zijn bij het afvoeren van bedrijven in gebieden met hoge natuur- en landschapswaarden, ivm sociale en financiële redenen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.55).

R BR V 015.000.000

* WATERSPORT

Het bevorderen van de diversiteit aan en kwaliteit van watersportmogelijkheden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 10).

Handhaving en vergroting van de verscheidenheid aan bevaarbare wateren, alsmede het afstemmen van de watersport naar aard en vorm op de capaciteit van de wateren, rekening houdend met alle andere relevante aspecten, waaronder de draagkracht van het milieu. (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 9).

Gepoogd moet worden de ontwikkeling van de grote watersport te reguleren en aan de vraag naar ligplaatsen te voldoen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 9).

Per vaargebied dient, waar mogelijk, het aantal ligplaatsen in overeenstemming te worden gebracht met de capaciteit van het vaarwater, rekening houdend met de behoefte ter plaatse. Zowel de ligplaatsen in jachthavens als de ligplaatsen erbuiten dienen daarbij in samenhang te worden bekeken. Ook moet aandacht worden geschonken aan het aantal en de situering van trailerhellingen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 85).

Bij uitbreiding van het aantal ligplaatsen dient de nadruk te liggen op het scheppen van capaciteit in de jachthavens (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 86).

U BR W 015.014.000

* VAARMOGELIJKHEDEN EN LIGPLAATSEN

Het stimuleren van een gevarieerd aanbod aan vaarmogelijkheden en ligplaatsen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 10).

Het aanleggen en/of verbeteren van verbindingen tussen vaargebieden beïnvloedt de gebruiksmogelijkheden in gunstige zin. In het kader van landinrichtingsprojecten zal het beleid worden voortgezet inzake het maken van verbindingen en het wegnemen van belemmeringen en beperkingen ten behoeve van de recreatievaart (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 85).

U BA W 015.015.000

* PARALLELROUTES VOOR RECREATIEVAART

Uit veiligheidsoverwegingen is de aanwezigheid van veel recreatievaart op vaarwegen met een zeer drukke beroepsvaart minder wenselijk. Derhalve is het in die gevallen gewenst dat de recreatievaart gebruik kan maken van parallelroutes met relatief weinig beroepsvaart (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 90).

M BA W 015.015.012

* HOOFDVAARWEGENNET

Aan het huidige hoofdvaarwegennet voor de scheepvaart moeten, uit hoofde van de belangen van de doorgaande recreatievaart en mede uit hoofde van de beroepsvaart, de volgende vaarwegen worden toegevoegd (op kaart aangegeven): Oude Rijn (gedeelte tussen Gouwe en Heimanswetering), Heimanswetering, vaargeul Braassemermeer, Oude Wetering, Oostelijke Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder, de vaarweg door het Nieuwe Meer, Schinkel, Kostverlorenvaart, Kattensloot, Singelgracht, Westerkanaal, de vaargeul door de Oude Houthaven tot aan het IJ, de vaargeul vanaf het IJmeer, door het Gooimeer, Eemmeer, Nijkerkernauw, Muldernauw, Wolderveld, Veluwemeer, Drontermeer, Vossemeer, Ketelmeer (oversteek naar Schokkerhaven), Ramsdiep en Zwanendiep (vaargeul door het Zwarte Meer), vaargeul door het Kadoelermeer,

Het realiseren van ruimtelijke voorzieningen voor de watersport zal gespreid over het land plaatsvinden, waarbij de mogelijkheden voor de plaatsgebonden kleine watersport, met name het plankzeilen, zoveel mogelijk binnen de "eigen" stedelijke invloedssfeer moeten worden ingepast (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.5).

Daarbij wordt als voorwaarde gesteld een zorgvuldige inpassing en de ruimtelijke structuur van het landelijk gebied en een goede bereikbaarheid (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.60).

De ruimtelijke mogelijkheden voor de routegebonden vormen van kleine watersport dienen in stand gehouden te worden en waar mogelijk te worden bevorderd (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.10).

Ruimtelijke mogelijkheden voor het plankzeilen dienen bij voorkeur aan te sluiten bij de grotere bevolkingsconcentraties en de daar aanwezige dagrecreatiemogelijkheden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.10).

Bij de situering en inrichting van ontgrondingen zal afstemming met het recreatiebeleid nagestreefd worden. Ontgrondingen kunnen voor de recreatie een positief belang vertegenwoordigen voor wat betreft het tot ontwikkeling brengen van recreatiegebieden voor met name water- en oeverrecreatie. Zij dienen bij voorkeur in gebieden binnen de stedelijke invloedssfeer plaats te vinden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.87).

U BR W 015.016.000

* TRAILERHELLINGEN EN NIEUWE JACHTHAVENS

Bij de situering van nieuwe jachthavens zal met de volgende overwegingen rekening moeten worden gehouden :

- jachthavens in vaargebieden worden zo mogelijk gesitueerd in aansluiting bij woonkernen en dienen qua omvang en schaal op het karakter van de bebouwing te zijn afgestemd;
- jachthavens worden zoveel mogelijk gesitueerd in de uit oogpunt van natuur en landschap minst kwetsbare gebieden en niet in de onmiddellijke nabijheid van natuurgebieden;
- jachthavens worden zodanig gesitueerd dat de plaatskeuze uit een oogpunt van verkeersveiligheid op het water aanvaardbaar is;
- jachthavens zullen zo mogelijk in directe verbinding met het vaargebied staan.

Voor de aanleg van nieuwe trailerhellingen gelden deze voorwaarden eveneens. Bovendien dienen trailerhellingen bij voorkeur in of nabij jachthavens te worden gesitueerd in verband met de grote invloed op het gebruik dat van een vaargebied wordt gemaakt (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 87,88).

U BN W 015.017.000

* VEILIGHEID, MILIEUHYGIENE, NATUUR EN LANDSCHAP

Het stimuleren van de totstandkoming van voorzieningen en maatregelen ten behoeve van de veiligheid en de milieuhygiene zowel binnen als buiten de jachthavens (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 10).

Bij de aanleg van zowel jachthavens als trailerhellingen dient met milieuhygiënische voorwaarden rekening te worden gehouden (afgifte afvalstoffen en gebruikte olie, voldoende sanitair en tappunten van de waterleiding (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 88).

Voor zover de belangen van natuur en landschap en de verkeersveiligheid hiertoe aanleiding geven, dient het ligplaats kiezen buiten jachthavens te worden tegengegaan (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 85).

U BA V 015.018.000

* VERSPREIDE ONTGRONDINGEN

Vanuit landschappelijk recreatief oogpunt dienen verspreide ontgrondingen zoveel mogelijk te worden vervangen door gebundelde of geconcentreerde (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p. 87).

Zwolvevaart, Lemstervaart en Lemstergaul (op het IJsselmeer) aansluitend op de hoofdvaarweg Amsterdam-Lelystad-Lemmer, Mervedekanaal tussen de Boven-Marwede en de Lek, Mervedekanaal benoorden de Lek, Vaartsche Rijn, Oude Gracht en Vecht aansluitend op de hoofdvaarweg via de Randmeren (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 90,91).

M BN W 015.017.013

* CONCENTRATIE LIGPLAATSEN

In sommige gevallen kan een concentratie van ligplaatsen een oplossing bieden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 85).

M BN W 015.017.014

* PLANKZEILEN

Mede met het oog op de verwachte groei van het aantal zeilplanken zullen ter beperking van verstoringen vaargebieden met belangrijke floristische en faunistische waarden tijdelijk voor het gebruik van de zeilplank moeten worden afgesloten (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 88).

M BN W 015.017.015

* LIGPLAATSEN PASSANTEN

Het realiseren van afmeervoorzieningen en het aanwijzen van jachthavens biedt de mogelijkheid om het ligplaats kiezen van passanten buiten daarvoor aangewezen plaatsen tegen te gaan (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 93).

M BR W 015.000.016

* ROEIEN EN KANOËN

Door betrekkelijk eenvoudige

voorzieningen, zoals parkeermogelijkheden, aanlegsteigers en overdraagplaatsen kunnen vele waterlopen voor het roeien en kanoen aantrekkelijk worden gemaakt (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.69).

M BR W 015.000.017

* PLANKZEILSPORT

Gedeelten van bestaande wateren of gehele waterelementen -plassen, dode rivierarmen, oude kanaalvakken e.d.- kunnen met relatief geringe kosten ingericht worden voor de plankzeilsport. Ook nieuwe waterelementen kunnen voor de plankzeilsport worden bestemd en ingericht (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.88).

M BR W 016.000.018

* VERGROTEN GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN VAARGEBIED

Vergroting van de oeverlengte, bij voorbeeld door middel van de aanleg van eilanden of de geleiding van de oever, alsmede het creëren van meer aanlegplaatsen langs bestaande oevers, levert een bijdrage aan het vergroten van de gebruiksmogelijkheden van een vaargebied (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 85).

R BR V 016.000.000

* VAARGEBIEDEN MET

UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN VOOR VASTE LIGPLAATSEN IN JACHTHAVENS (op kaart aangegeven). In deze gebieden ligt het accent van het beleid op de aanleg van nieuwe vaste ligplaatsen in jachthavens. Deze z.g. uitbreidingsgebieden ontleen hun potenties in belangrijke mate aan de aanwezigheid van natuurlijke inhammen en/of werkhavens waar met relatief weinig geld jachthavens gerealiseerd kunnen worden. Als gebieden met uitbreidingsmogelijkheden voor ligplaatsen in jachthavens worden aangewezen: het IJsselmeer, de Randmeren, Zuidwest-Friesland, het Haringvliet, de Grevelingen, het Veerse meer, het Oosterschelde bekken en de ontgrondingen langs de Maas (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 86).

Het aantal vaste ligplaatsen in jachthavens kan in ieder van deze vaargebieden, zo daaraan behoefte bestaat, met ten minste 1000 ligplaatsen worden uitgebreid (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 86).

De opsomming van deze vaargebieden draagt een limitatief karakter (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.64).

R BR V 017.000.000

* VAARGEBIEDEN MET HET ACCENT OP CONSOLIDERENDE BELEIDSMATREGELEN TEN AANZIEN VAN LIGPLAATSEN

(op kaart aangegeven). Handhaving van het huidige gebruiksniveau van de vaargebieden, zowel kwalitatief als kwantitatief (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p.87).

Het aantal vaste ligplaatsen in jachthavens kan in deze vaargebieden niet of slechts in beperkte mate (met minder dan 1000 ligplaatsen) worden uitgebreid. Eventuele uitbreidingen zullen met name door de inrichting van ontgrondingen voor de watersport tot stand komen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 87).

Vanuit het oogpunt van de belangen van natuur- en landschapsbescherming en/of verkeersveiligheid kan zich de noodzaak voordoen tot het opheffen van zowel bestaande jachthavens als ligplaatsen buiten jachthavens (denk met name aan jachthavens gelegen in nationale parken en nationale landschappen)

(Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 87).

Voor alle gebieden die niet als uitbreidingsgebied zijn opgevoerd, wordt een terughoudend beleid voorgestaan (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.65).

Ook in gebieden met een terughoudend beleid ten aanzien van ligplaatsen zal de mogelijkheid tot aanleg van nieuwe jachthavenaccommodaties ten behoeve van het saneren van ongewenste ligplaatsituaties opgehouden worden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 10).

R BA V 018.000.000

* VAARGEBIEDEN MET EEN ACCENT OP GEBRUIK DOOR DE WATERSPORT

(op kaart aangegeven)

In deze vaargebieden is het beleid gericht op een optimale benutting van de fysiek-ruimtelijke karakteristiek. In het grootste deel van deze vaargebieden wordt een scheiding van de functies watersport en natuur- en landschapsbehoud voorgestaan. In sommige delen zullen mogelijkheden voor verveving van functies aanwezig zijn (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.83).

R BA V 019.000.000

* VAARGEBIEDEN MET BELANG VOOR

WATERSPORT EN NATUUR- EN

LANDSCHAPS- BEHOUD

(op kaart aangegeven)

In de vaargebieden welke zowel van belang zijn voor de watersport als voor natuur- en landschapsbehoud zal een zorgvuldig zoneringsbeleid nader uitgewerkt moeten worden om beide belangen tot hun recht te laten komen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.65).

R BA V 020.000.000

* VAARGEBIEDEN MET ACCENT OP BEHOUD VAN NATUUR EN LANDSCHAP

(op kaart aangegeven)

In de vaargebieden waarin het accent ligt op behoud van natuur en landschap dient een uitermate terughoudend beleid te worden gevoerd (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.65).

De nadruk ligt op scheiding van

functies (Structuurschema

Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.83).

R BA W 021.000.000

* SPORTVISSERIJ

Bevordering van de mogelijkheden voor de sportvisserij met inachtneming van de belangen van natuur- en landschapsbehoud en van de beroepsvisserij in het Nederlandse oppervlaktewater, met uitzondering van het IJsselmeer, waar prioriteit geldt voor de beroepsvisserij (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.104).

Het bevorderen van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden voor de sportvisserij (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 8).

Het in stand houden van een verscheidenheid aan specifieke vormen van sportvisserij in het binnenwater (Structuurschema Openluchtrecreatie

U BR W 018.019.000

* ONTSLUITING GEBIEDEN MET ACCENT OP WATERSPORT

Vaargebieden met het accent op het gebruik voor de watersport moeten min of meer via het hoofdvaarwegennet ontsloten worden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p. 89).

M BR W 021.000.019

* BEHOUDEN EN VERBETEREN DIVERSITEIT EN KWALITEIT GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN VISWATER

Het behouden en verbeteren van de diversiteit en kwaliteit van de gebruiksmogelijkheden van het oppervlaktewater als viswater door het opheffen van belemmeringen ten aanzien van visrecht, looprecht en ontsluiting, het talud, de begroeiing en de waterkwaliteit en -kwantiteit (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 8).

Aangezien doorgaans bestaand viswater door de sportvisserij wordt gebruikt, kunnen onder meer door het aanbrengen van voorzieningen voor de bootvisserij (bij voorbeeld trailerhellingen), in daartoe geschikt water, de gebruiksmogelijkheden worden vergroot

deel a, 1986, p. 8).

(Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.105).

M BR W 021.000.020

u

* AANLEG VAN WATER

De aanleg van water bijvoorbeeld door middel van ontgravingen, zodanig dat de sportvisserij mogelijk wordt (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 8).

M BR W 021.000.021

u

* MIGRATIEWEGEN EN PAAIGEBIEDEN VIS

Het in stand houden en bevorderen van de natuurlijke migratiewegen van vis (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 8).

Alsook de paaigebieden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.51).

R BA W 022.000.000

u

* PRIORITEITSGEBIEDEN SPORTVISSERIJ

Het realiseren van de ruimtelijke voorzieningen voor de sportvisserij zal bij voorkeur binnen de stadsgewesten plaatsvinden; daarnaast zal met het oog op de watertypegebondenheid van specifieke vormen van sportvisserij een beleid voor het gehele land worden gevoerd (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.5).

R BA V 023.000.000

* BOSSEN

Bos is van grote betekenis voor de openluchtrecreatie. In de prioriteitsgebieden voor recreatief medegebruik - met name in de stadsgewesten - zal aan de bossamenstelling tevens een functie-accents openluchtrecreatie dienen te worden toegevoegd ten behoeve van het behouden en het bevorderen van recreatief medegebruik en in een aantal situaties van recreatief hoofdgebruik.

U BR V 023.020.000

* SITUERING BOSSEN

De situering van nieuwe bosuitbreidingen dient bij voorkeur zo dicht mogelijk bij woongebieden plaats te vinden, ivm het gebruik voor korte duur. Bossen welke op een grotere afstand van de woongebieden zijn gelegen hebben vooral een functie voor dagtoerisme, korte verblijven en vakantierecreatie (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.40).

U BR V 023.021.000

* SITUERING BOSSEN IN DE RANDSTAD

De bosaanleg buiten recreatiegebieden zal in de Randstad leiden tot een sterke verbetering van de mogelijkheden tot recreatief medegebruik. Het is dan ook gewenst in de Randstad de aanleg van nieuwe bossen (voor zover het gaat om bebossing buiten recreatiegebieden) binnen de prioriteitsgebieden voor het recreatief medegebruik te laten plaatsvinden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.106).

De concrete belangenafweging tussen openluchtrecreatie en natuurbehoud zal afhankelijk zijn van de specifieke plaatselijke omstandigheden en zoneringmogelijkheden. Gegeven de huidige belangrijke maatschappelijke functie die bossen in prioriteitsgebieden voor recreatief medegebruik reeds thans vervullen voor de openluchtrecreatie, alsmede de grote behoefte aan recreatiemogelijkheden, zal evenwel soms een hogere ontsluitingsgraad en voorzieningenniveau noodzakelijk zijn, dan vanuit het strikte natuurbeheer voor wenselijk wordt gehouden. Deze situatie zal zich met name voordoen wanneer een bosgebied een belangrijke recreatieve uitloof functie vervult (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.45).

In opengestelde bossen zal de uitbreiding van het aantal mogelijkheden voor eenvoudig kleinschalig kamperen worden gestimuleerd op plaatsen waar dit in overeenstemming is met de gehanteerde beheersdoelstelling. Een ander idee zijn trekkershutten (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.60).

R BA A 024.000.000

u

* NATIONALE LANDSCHAPPEN

Nationale landschappen zijn gebieden die een grote rijkdom vertegenwoordigen aan natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten en aan cultuurhistorische waarden. Ze bestaan uit natuurterreinen,

M MR A 024.000.022

* PRIORITEIT BESCHIKBARE MIDDELEN

De beschikbare middelen voor de bevordering van het recreatief medegebruik zullen met voorrang in nationale landschappen worden aangewend. (Structuurschema Openluchtrecreatie deel

wateren en/of bossen, cultuurgonden en nederzettingen en vormen een samenhangend en harmonisch geheel, waardoor ze uit oogpunt van toeristisch-recreatieve belevingswaarde van bijzondere betekenis zijn. (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 10,11).

Deze gebieden met hun algemene karakteristiek zo mogelijk in stand houden, en waar nodig herstellen, beheren en ontwikkelen en het bevorderen van een harmonische oplossing van zich voordoende knelpunten (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.72).

De betreffende gebieden zijn limitatief op kaart aangegeven (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.10,11).

Met name het recreatief medegebruik in deze gebieden zal worden bevorderd. (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 10,11).

Nationale landschappen zijn vooral ook geselecteerd op hun betekenis voor openluchtrecreatie. Dit betekent dat een actief beleid ten aanzien van de recreatie gevoerd dient te worden. Voorwaarde daarbij is dat wat betreft zowel de recreatievormen als de intensiteit daarvan op verantwoorde wijze wordt ingespeeld op de in die gebieden aanwezige natuur- en landschapswaarden. De volgende situaties worden onderscheiden :

- in een aantal nationale landschappen is er nog ruimte voor nieuwe ontwikkelingen;
- in een aantal nationale landschappen is -althans in deelgebieden en voor bepaalde recreatievormen- de maximale recreatieve druk bereikt.

In de laatstgenoemde situaties zal het beleid met betrekking tot de openluchtrecreatie zich in de eerste plaats moeten richten op verbetering van de kwaliteit van de recreatieve voorzieningen, op landschappelijke inpassing en op de zonering. In de nationale landschappen zal een doorgaans terughoudend beleid worden gevoerd, ook wanneer deze binnen de stedelijke invloedssfeer zijn gelegen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.74,75).

Hoewel de meeste nationale landschappen veelzijdige mogelijkheden hebben voor de openluchtrecreatie, is het beleid erop gericht juist de extensieve recreatievormen, die goed aansluiten bij de aard van de verschillende gebieden, te bevorderen. Recreatievormen die niet passen bij het specifieke karakter van een nationaal landschap dienen te worden geweerd, evenals activiteiten die zouden leiden tot kwaliteitsverlies van het gebied (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p.101).

Behalve voor de dagrecreatie hebben nationale landschappen ook voor de verblijfsrecreatie en de watersport (voor zover het waterrijke gebieden betreft) een belangrijke functie. Mits deze recreatievormen aansluiten bij het specifieke, streek-eigen karakter en

d, 1984, p.73).

M BA V 024.000.023
* INZET BESTAANDE INSTRUMENTEN EN MIDDELEN

Door middel van een gecoördineerde en geconcentreerde inzet van bestaande instrumenten en middelen, zal het specifieke en gedifferentieerde karakter van deze gebieden, met name ten behoeve van de zich recreerende mens, in stand moeten worden gehouden en ontwikkeld worden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.10,11).

M MR V 024.000.024
* SANEREN, BETERE LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Indien de noodzaak daartoe duidelijk wordt aangetoond, zullen mogelijkheden worden gecreeerd om te komen tot sanering c.q. betere landschappelijke inpassing van verblijfs- en watersportaccommodaties (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p.101).

M BN A 024.000.025
* HET OPHEFFEN VAN EEN VESTIGING
Bezien zal moeten worden welke mogelijkheden daartoe gevonden kunnen worden. Gezien de voor het saneringsbeleid bij de Rijksoverheid beschikbare middelen zal het voorhands vrijwel uitsluitend betrekking hebben op potentiële nationale parken en op gebieden die in aanmerking komen om te worden aangewezen als nationaal landschap. Het aantal gevallen, waarin tot opheffing van een vestiging zal worden overgegaan, zal beperkt blijven (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1981, p.76).

M BA A 024.000.026
* LANDINRICHTING IN NATIONALE LANDSCHAPPEN

In geval van landinrichting in nationale landschappen zal als regel herinrichting de aangewezen vorm zijn; in bepaalde delen wanneer voor natuur- en landschapsbehoud en/of openluchtrecreatie geen grote belangen in het geding zijn, ruilverkaveling (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p. 10,11).

geen afbreuk doen aan de waarden van natuur en landschap, zijn zij aldaar dan ook aanvaardbaar. Over het algemeen zullen extensieve vormen van watersport het best aansluiten bij het karakter van de nationale landschappen en verdient toeristisch kamperen en verhuur van accommodaties principieel de voorkeur boven vaste standplaatsen en in persoonlijk eigendom zijnde tweede woningen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1981, p.101,102).

R BA V 025.000.000

* NATIONALE PARKEN

Instandhouding en/of ontwikkeling van de aanwezige ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische hoedanigheden, waarbij mogelijkheden worden geschapen voor het kennis nemen en genieten van de schoonheid en de andere waarden van het gebied. Hieruit blijkt dat naast de doelstelling natuur- en landschapbehoud ook ten aanzien van Nationale Parken een doelstelling openluchtrecreatie voor deze gebieden van essentiële betekenis is (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.47).

M BN A 025.000.027

* HET OPHEFFEN VAN EEN VESTIGING

Bezien zal moeten worden welke mogelijkheden daartoe gevonden kunnen worden. Gezien de voor het saneringsbeleid bij de Rijksoverheid beschikbare middelen zal het voorhands vrijwel uitsluitend betrekking hebben op potentiële nationale parken en op gebieden die in aanmerking komen om te worden aangewezen als nationaal landschap. Het aantal gevallen, waarin tot opheffing van een vestiging zal worden overgegaan, zal beperkt blijven (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.76).

De verplaatsing van met Nationale Parken strijdige elementen zal in het bijzonder mede vanwege de veelal grote financiële consequenties, naar verwachting slechts in een zeer beperkt aantal gevallen geëffectueerd kunnen worden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.47).

R BR V 026.000.000

* STEDELIJKE INVLOEDSSFEER

Bijzondere aandacht wordt bij het realiseren van de ruimtelijke voorzieningen voor de verblijfsrecreatie gegeven aan gebieden binnen de "eigen" stedelijke invloedssfeer (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.5).

In de stedelijke invloedssfeer kan buiten de stadsrandzone ook aan andere vormen van kamperen worden gedacht, met name het creëren van vaste standplaatsen op kampeerterreinen en verenigingscampings. Het accent bij de te realiseren voorzieningen zal moeten liggen op een eenvoudig en sober karakter om de deelname van lagere inkomensgroepen te vergemakkelijken (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.61).

De vestiging van verblijfsaccommodatie in de stedelijke invloedssfeer brengt wellicht het gevaar met zich mee van een toenemende suburbanisatie. Met het oog hierop verdient het aanbeveling enige kleine complexen te creëren in plaats van een complex (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.61).

Mocht, als gevolg van het feit dat ook de vaste standplaatsen zoveel mogelijk gerealiseerd dienen te worden binnen de stedelijke invloedssfeer, een conflict ontstaan met de dagrecreatie dan gaat de dagrecreatie voor (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.59).

In het gebied binnen de stedelijke invloedssfeer zou rekening houdend met de onderliggende zonering, naast de aanleg van recreatiegebieden het

medegebruik zoveel mogelijk moeten worden bevorderd (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.60,61).

Uitbreiding van het areaal bevaarbaar water is slechts beperkt mogelijk. In enkele vaargebieden, met het accent op watersport, wordt een uitbreiding van bevaarbaar water wenselijk geacht; hierbij kan gedacht worden aan vaargebieden binnen de stedelijke invloedssfeer (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.84).

De mogelijkheden voor de plaatsgebonden kleine watersport, met name het plankzeilen, moet zoveel mogelijk binnen de "eigen" stedelijke invloedssfeer worden ingepast (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1986, p.5).

R BR V 027.000.000

* STADSRANDZONES

Binnen de stadsrandzone zal met name ruimte kunnen worden gereserveerd voor volkstuinachtige complexen met overnachtingsmogelijkheid (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.60).

Gelet op de grote betekenis die de volkstuin voor de dagrecreatie van grote groepen heeft, verdient het aanbeveling vooral bij de planvorming voor de stadsrand systematisch aandacht te schenken aan de aanleg van volkstuinen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.72).

R BR V 028.000.000

* RANDSTAD(GROENSTRUCTUUR)

Hoge prioriteit wordt gegeven aan de totstandkoming van recreatieve voorzieningen in de Randstadgroenstructuur (Structuurschema Openluchtrecreatie deel e, 1986, p.7).

Met name nabij de woonomgeving kunnen bij het vormgeven van de Randstadgroenstructuur volkstuincomplexen als groenelement in de stadsrand een belangrijke rol vervullen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel d, 1984, p.48).

R BA A 029.000.000

* LANDSDEELBESCHRIJVINGEN

In het Structuurschema Openluchtrecreatie zijn voor de ontwikkeling van de openluchtrecreatie algemeen geldende beleidsuitspraken en beleidsuitspraken voor bepaalde gebieden geformuleerd. In deel a (bijlage 2, p. 132 t/m 160) staat voor geheel Nederland (onderverdeeld in landsdelen en regio's) een beschrijving van beleidsvoornemens. Hiermee worden de in het structuurschema geformuleerde beleidsuitspraken gebundeld voor de regio. Tevens wordt de relatie aangegeven tussen de beleidsuitspraken in het structuurschema en het huidige beleid in de diverse regio's. In het algemeen vindt in deze landsdeelbeschrijving geen verbijszondering plaats voor de periode na 1995.

Het karakter van de landsdeelbeschrijvingen maakt duidelijk dat deze beleidsvoornemens een nadere

u

U BA A 028.022.000

* RANDSTAD

Het is aanvaardbaar dat in de Randstad, naast een optimale benutting van de medegebruiksmogelijkheden, een gedeelte van de behoefte aan extensieve recreatie zal worden verwezenlijkt binnen de recreatiegebieden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.65).

U BS V 028.023.000

* PLAATSKEUZE RECREATIEGEBIEDEN

De Randstadgroenstructuur is eveneens van invloed op de plaatskeuze van recreatiegebieden (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.70,71).

concretisering behoeven. Hierdoor wordt met nadruk de mogelijkheid geboden aan alle betrokken instanties -Rijk, provincies en gemeenten- vanuit hun eigen beleidsverantwoordelijkheid en overeenkomstig hun beleidsvisie de in het structuurschema geschetste beleidslijnen nader uit te werken en vorm te geven.

BIJLAGE 4. PLAATSAANDUIDINGEN VAN BELEIDSCATEGORIEËN

Beleids- categorie checklijst	Legenda kaar- ten struc- tuurschema's	Legenda zwaluw- staartkaart	Andere aanduidingen volgens de structuur- schema's
STRUCTUURSCHEMA NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHOUD			
1. Natuurgebie- den	Grote eenheid natuurgebied (> 1000 ha): kaart 1, deel e	Grote eenheid natuurgebied (GEN)	Natuurgebieden, < 1000 ha, dienen geïnventa- riseerd te worden door de provincie
2. Bossen	-	-	Provincie en gemeente moeten ruimtelijke im- plicaties aangeven/ verwerken
3. Nationale parken	(Potentiele) nationale par- ken (limita- tief): kaart 1, deel e	Nationaal park	Nadere begrenzing door lagere overheden en de eigenaren / beheerders
4. Kanalen en vaarten	-	-	Inventarisatie door provincie
5. Cultuurmonu- menten	-	-	Geregistreerd (indica- tief) in monumentenre- gister en het regis- ter beschermde stads- en dorpsgezichten Provincie en gemeente moeten ruimtelijke im- plicaties aangeven/ verwerken
6. Waardevolle historische en/of land- schappelijke gezichten	-	-	Inventarisatie door provincie en gemeente Provincie en gemeente moeten ruimtelijke im- plicaties aangeven/ verwerken
7. Rivieren- landschap en laagland- stromen	-	-	Inventarisatie door provincie : waar welke beleidslijnen van toe- passing
8. Landgoederen en histori- sche buiten- plaatsen	-	-	Provincie en gemeente moeten ruimtelijke im- plicaties aangeven/ verwerken

Beleids- categorie checklijst	Legenda kaar- ten struc- tuurschema's	Legenda zwaluw- staartkaart	Andere aanduidingen volgens de structuur- schema's
9. Afzonderlijke elementen in het landschap	-	-	Inventarisatie door provincie Provincie moet ruimte- lijke implicaties aan- geven/verwerken
10. Aardweten- schappelijk waardevolle gebieden	-	-	Inventarisatie door provincie Provincie en gemeente moeten ruimtelijke im- plicaties aangeven / verwerken
11. Waardevolle agrarische cultuur- landschap- pen	Waardevolle weidevogel- of ganzengebieden, of beken, beek- dalen of uiter- waarden (indi- catief): kaar- ten 2,3 en 4, deel e	Waardevol agrarisch cul- tuurlandschap (WAC)	Nadere begrenzing door provincie Inventarisatie overige gebieden door provin- cie Provincie moet ruimte- lijke implicaties aan- geven / verwerken
12. Grote land- schapseen- heden	Grote land- schapseenheid (limitatief): kaart 1, deel e	Grote land- schapseenheid (GLE)	Nadere begrenzing door provincie Provincie moet ruimte- lijke implicaties aan- geven / verwerken (la- gere overheden kunnen ook beschermende maat- regelen nemen)
13. Nationale landschappen	Nationale landschappen volgens het Structuursche- ma Openlucht- recreatie (li- mitatief): kaart 1, deel e	Nationaal landschap	-

Beleids- categorie checklijst	Legenda kaar- ten struc- tuurschema's	Legenda zwaluw- staartkaart	Andere aanduidingen volgens de structuur- schema's
STRUCTUURSCHEMA OPENLUCHTRECREATIE			
-Recreatiege- bieden of re- creatief mede- gebruik in de zones A,B,C,D en het gebied binnen de ste- delijke in- vloedssfeer van de Nota Landelijke Gebieden	-	A zone B zone C zone D zone stedelijke in- vloedssfeer	-
-Uitbreidings- mogelijkheden recreatie- gebieden	Zones voor de ontwikkeling van recreatie- gebieden : kaart deel e	Zone ontwikke- ling recreatie- gebieden	Aanleg bij voorkeur in : .stadsgewesten (niet op kaart aangegeven)
-Toeristische attractiepun- ten en voor- zieningen	-	-	Aanleg bij voorkeur in : .zone ontwikkeling recreatiegebieden (kaart structuursche- ma en zwaluwstaart- kaart) .de overige toeris- tisch recreatieve aandachtsgebieden (niet op kaart aange- geven)
-Prioriteitsge- bieden toeris- tisch recrea- tieve infra- structuur	-	-	.Gebieden binnen de stedelijke invloeds- sfeer (zwaluwstaart- kaart) .Gebieden met terug- houdend beleid t.a.v. verblijfsrecreatie (kaart structuursche- ma en zwaluwstaart- kaart) .Gebieden met uitbrei- dingsmogelijkheden verblijfsrecreatie en ligplaatsen (kaart structuurschema en zwaluwstaartkaart) .Nationale landschap- pen (kaart structuur- schema en zwaluw- staartkaart)

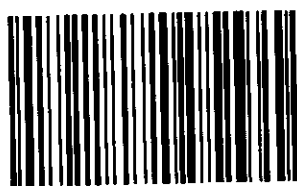
Beleids- categorie checklijst	Legenda kaar- ten struc- tuurschema's	Legenda zwaluw- staartkaart	Andere aanduidingen volgens de structuur- schema's
-Recreatief medegebruik	Zones voor de ontwikkeling van recreatief medegebruik: kaart deel e	Zone ontwikke- ling recreatief medegebruik	-
-Gebieden waar uitbreiding van verblijfs- recreatie mo- gelijk wordt geacht	Gebieden met uitbreidings- mogelijkheden voor zowel vaste als toe- ristische standplaatsen en huurbunga- lows: kaart deel e	Uitbreidings- mogelijkheden voor verblijfs- recreatie	Aanleg bij voorkeur in : ."eigen" stedelijke invloedssfeer (zwa- luwstaartkaart)
-Gebieden met accent op con- soliderend be- leid ten aan- zien van ver- blijfsrecrea- tie	Gebieden met het accent op een terughou- dend beleid t.a.v. de ver- blijfsrecrea- tie: kaart deel e	Terughoudend beleid ver- blijfsrecrea- tie	-
-Vaargebieden met uitbrei- dingsmogelijk- heden voor vaste lig- plaatsen in jachthavens	Vaargebieden met uitbrei- dingsmogelijk- heden voor vaste lig- plaatsen van 1000 ligplaat- sen of meer (limitatief): kaart deel e	Vaargebieden met uitbrei- dingsmogelijk- heden vaste ligplaatsen (>= 1000)	Aanleg bij voorkeur in : ."eigen" stedelijke invloedssfeer (zwa- luwstaartkaart)
-Vaargebieden met het accent op consolide- rende beleids- maatregelen ten aanzien van ligplaat- sen	Consoliderings- gebieden: - kaart 5, deel a	-	In deel e staat : geen vaargebied met uitbreidingsmogelijk- heden voor vaste lig- plaatsen van 1000 lig- plaatsen of meer, dan terughoudend beleid
-Vaargebieden met een accent op gebruik door water- sport	Vaargebieden met een accent op het gebruik door de water- sport: kaart 4, deel a	-	-

Beleids- categorie checklijst	Legenda kaar- ten struc- tuurschema's	Legenda zwaluw- staartkaart	Andere aanduidingen volgens de structuur- schema's
-Vaargebieden met belang voor water- sport en na- tuur- en land- schapsbehoud	Vaargebieden met belang voor de water- sport en het natuur- en landschapsbe- houd: kaart 4, deel a	-	-
-Vaargebieden met accent op behoud van na- tuur en land- schap	Vaargebieden met een accent op het behoud van natuur- en landschap: kaart 4, deel a	-	-
-Prioriteits- gebieden sportvisserij	-	-	.Stadsgewesten (niet op kaart aangegeven)
-Bossen	-	-	-
-Nationale landschappen	Nationale Landschappen (limitatief): kaart deel e	Nationaal landschap	-
-Nationale parken	-	Nationaal park	-
-Stadsrandzones	-	-	-
-Randstad- (groenstruc- tuur)	-	-	Nota Ruimtelijk Kader Randstadgroenstructuur kaart 1, p. 9
-Landsdeelbe- schrijvingen	-	-	Deel a, Bijlage II. Landsdeelbescrij- vingen

WAGENINGEN UR
For quality of life

Wageningen UR library
P.O.Box 9100
6700 HA Wageningen
the Netherlands
www.library.wur.nl

10000910182116

DEFINITIES UIT DE DRIE GROENE STRUCTUURSCHEMA'S

- Waterhuishouding** : Dit houdt ook de waterhuishoudkundige infrastructuur in het landelijk gebied in (Structuurschema Landinrichting deel d, 1984, p.34).
- Infrastructurele voorzieningen:** Hieronder wordt o.a. verstaan land-, vaar- en spoorwegen, ondergrondse buisleidingen al of niet gebundeld in leidingstraten, hoogspanningsleidingen, schakelstations, verkeerspleinen, militaire vestigingen met groot direct ruimtebeslag en winningen van bodemmateriaal (Structuurschema Landinrichting deel a, 1981, p.74).
- Intensieve recreatieve voorzieningen** : O.a. verblijfsrecreatieve vestigingen, speelweiden en spartelvijvers (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p.127,128).
- Extensieve vormen dagrecreatie:** O.a. wandelen, fietsen, paardrijden, roeien, kanovaren en sportvissen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel a, 1981, p.128).
- Eenvoudige vormen van verblijfsrecreatie** : Het verblijf in daarvoor ingerichte voormalige bedrijfsgebouwen en aangepaste vormen van kamperen (Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud deel d, 1984, p.54).
- Openluchtrecreatie** : Die bezigheden, die ontspanning en zelfontplooiing als hoofddoel hebben, uit vrije keuze worden verricht en plaats vinden in de openlucht (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.15).
- Toeristische accommodaties** : Horecabedrijven -waaronder hotels, motels, cafes, restaurants- en pensions-, kampeer- en bungalowbedrijven, toeristische attractiebedrijven (waaronder toeristische zwembaden) en jachthavens of combinaties van deze accommodatievormen (Structuurschema Openluchtrecreatie deel a, 1981, p.102).

BETEKENIS CODES

